

19 / 2022

RAPPORT

2022

**Kartlegging av praktisk-pedagogisk
utdanning (PPU):
Spørreundersøkelse blant PPU-
studenter**

Hvordan opplever de utdanningen sin?

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Kartlegging av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU): Spørreundersøkelse blant PPU-studenter
Forfatter(e)	Kjersti Stabell Wiggen, Marte Skogli Pedersen, Inga Furueth Gilberg
Dato	05.12.2022
Rapportnummer	19-2022
ISSN-nr	1892-1604

Forord

NOKUT gjennomfører en kartlegging av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) for allmenn- og yrkesfag ved norske utdanningsinstitusjoner. Prosjektet inngår som en del av NOKUTs samlede fokus på lærerutdanninger med eksempelvis APT-prosjektet for grunnskolelærerutdanningen (GLU) og Evaluering av lektorutdanningene (2020–2022) samt Evaluering av GLU (2022–2024). Kunnskapsdepartementet har også viet stor oppmerksomhet til lærerutdanningene, tydeliggjort gjennom «*Lærerutdanningene 2025. Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene*».

Kartleggingen skal gi NOKUT, sektoren og andre interessenter informasjon om viktige sider ved kvaliteten på PPU. Videre gir det NOKUT et kunnskapsgrunnlag for eventuelt å vurdere om og hvordan PPU best kan følges opp. Kartleggingen vil også bidra til et rikt kunnskapsgrunnlag som kan benyttes av den enkelte utdanningsinstitusjon i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT har gjennomført flere spørreundersøkelser som skal danne kunnskapsgrunnlaget for kartleggingen. Spørreundersøkelsene har gått til følgende grupper:

- Personer som har fullført PPU for allmennfag eller PPU for yrkesfag i perioden 2018–2020 (kalt PPU-kandidater)
- Studenter med opptak til PPU-utdanning høsten 2021 eller tidligere og som er semesterregistrert på PPU våren 2022
- Rektorer, avdelingsledere og andre ledere i ungdomsskoler og videregående skoler

I denne rapporten presenteres resultatene fra spørreundersøkelsen blant PPU-studentene. Informasjon om kartleggingsprosjektet og flere rapporter er tilgjengelige på <https://www.nokut.no/utdanningskvalitet/prosjekter-i-nokut/kartlegging-av-ppu/>

Innhold

1 Om undersøkelsen blant PPU-studenter	10
2 Spørreskjemaet	10
2.1 Generelt om skjemaet.....	10
3 Gjennomføringen av undersøkelsen	12
3.1 Datagrunnlaget	12
3.2 Datainnsamling	13
4 Hvem besvarte undersøkelsen?	15
5 Om resultatene i denne rapporten	17
6 Mer om PPU-studentene	18
6.1 Yrkesfag og allmennfag	18
6.2 Opptaksgrunnlag	20
6.3 Heltid og deltid	22
6.4 Organisering av undervisning	25
6.5 Erfaring som lærer	27
6.6 Motivasjon for å starte på PPU	29
6.7 Undervisningsfag.....	31
7 Spørsmål fra Studiebarometeret	33
7.1 Undervisning	33
7.2 Tilbakemelding og veiledning	36
7.3 Faglig og sosialt miljø	39
7.4 Organisering av studieprogrammet	42
7.5 Medvirkning	45
7.6 Eksamen og vurderingsformer	47
7.7 Eget engasjement.....	50
7.8 Forventninger fra faglig ansatte.....	53
7.9 Tidsbruk.....	56
7.10 Praksis	60
7.11 Overordnet tilfredshet	66
7.12 Oppsummering av spørsmål fra Studiebarometeret	70
8 Helhet og sammenheng i PPU	72
8.1 Undervisning i pedagogikk	72
8.2 Undervisningen i fagdidaktikk/yrkesdidaktikk	76

8.3 Sammenheng mellom pedagogikk, fagdidaktikk/ yrkesdidaktikk og praksis	78
9 Læringsutbytte fra PPU.....	83
10 Forberedt til jobben som lærer	92
11 Hva har betydning for tilfredshet med studieprogrammet?.....	100
Referanseliste	103
Vedleggstabeller	104

Sammendrag

NOKUT gjennomfører en kartlegging av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) i Norge og har i den sammenheng gjennomført flere spørreundersøkelser. Denne rapporten presenterer svardataene fra spørreundersøkelsen rettet mot PPU-studenter, til sammen 2 528 studenter. Av disse var det 1 161 som deltok i undersøkelsen, det vil si 46 prosent av populasjonen. Undersøkelsen ble gjennomført våren 2022.

Om PPU-studentene

Omtrent halvparten av respondentene går på PPU for yrkesfag, den andre halvparten på PPU for allmennfag. Median alder for studentene på PPU for yrkesfag er 39 år, mot 30 år på PPU for allmennfag. Over 60 prosent av studentene på PPU for yrkesfag oppgir at det har gått *7 år eller mer* siden de fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak til PPU. Dette samsvarer godt med at studentene på PPU for yrkesfag er en god del eldre enn studentene på PPU for allmennfag. Blant studentene på PPU for allmennfag startet 60 prosent på PPU *innen 3 år* etter de fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak – nesten 40 prosent startet på PPU for allmennfag *mindre enn ett år* etter fullført utdanning.

Totalt sett er det rundt 60 prosent som tar PPU som deltidsstudium: 89 prosent av studentene på PPU for yrkesfag tar det på deltid, mens 41 prosent av studentene på PPU for allmennfag tar det på deltid. Rundt halvparten går på PPU-programmer som er campusbasert med fysiske undervisning, mens litt under halvparten går på programmer som er en kombinasjon av samlingsbasert og nettbasert. Svært få går på rene nettbaserte programmer. Det er lite forskjell mellom de ulike typene PPU og heltids-/deltidsstudier når det gjelder hvordan undervisningen er organisert.

Litt over halvparten av PPU-studentene har erfaring som lærer utenom praksis – det gjelder både studentene på PPU for yrkesfag og på PPU for allmennfag. Studentene som tar PPU på deltid har i noe større grad erfaring som lærer (62 prosent) enn studentene som tar PPU på heltid (45 prosent).

For rundt 60 prosent av PPU-studentene (både på PPU for yrkesfag og på PPU for allmennfag) var motivasjonen for å begynne på PPU-studiet at de ønsker å jobbe som lærer. Omtrent like stor andel oppga at motivasjonen var at PPU ville gi dem flere karrieremuligheter – her var andelen litt høyere blant studenter på PPU for allmennfag enn på yrkesfag, og blant studenter som ikke hadde erfaring som lærer fra før.

Studiebarometeret

Spørreundersøkelsen inneholder mange av de samme spørsmålene som stilles i Studiebarometeret. Det gir muligheter for å sammenligne PPU-studentenes opplevelse av kvaliteten på studieprogrammet, med studenter generelt og med studenter på GLU og lektorutdanninger spesielt. Denne delen av undersøkelsen kartlegger PPU-studentenes opplevelse av undervisning, tilbakemelding og veiledning, faglig og sosialt miljø, organisering, medvirkning, eksamen og vurderingsformer, eget engasjement, forventninger fra faglig ansatte, tidsbruk og praksis.

PPU-studentene er mest fornøyde med sider ved eksamen, innleveringer og vurderingsformer, læringsutbyttet fra praksis, studentaktiv undervisning og det faglige miljøet blant studentene. De er minst fornøyde med forberedelsene i forkant av praksisperioden, den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet og mulighetene

for medvirkning. Studentene på PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag er samstemte i hva de er mest og minst fornøyd med, men andelen fornøyde er høyere blant studenter på PPU for yrkesfag enn blant studenter på PPU for allmennfag på så å si alle spørsmålene.

Rundt 60 prosent av PPU-studentene er enige i påstanden «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på». Andelen er mye høyere blant studentene på PPU for yrkesfag (74 prosent) enn blant studentene på PPU for allmennfag (49 prosent). Overordnet tilfredshet med studieprogrammet blant studenter på PPU for yrkesfag er på nivå med tilfredsheten blant studenter generelt i Studiebarometeret. Studentene på GLU og lektorutdanning er i noe mindre grad enige i påstanden, mens lavest andel som er enige finner vi blant studentene på PPU for allmennfag. Dette til tross for at andelen tilfredse blant studentene på PPU for allmennfag stort sett er på nivå med andelen tilfredse blant GLU- og lektorstudentene på de andre spørsmålene om ulike sider ved utdanningen.

Helhet og sammenheng

Undersøkelsen inneholdt også spørsmål som var mer spesifikke for PPU. Tilsvarende spørsmål er også stilt til lektorstudenter, noe som gir mulighet til å sammenligne. Når det gjelder undervisningen i pedagogikk, opplever under halvparten av studentene i stor grad at studentenes erfaringer fra praksis brukes i undervisningen, at underviserne bruker eksempler fra praksisfeltet, at underviserne bruker undervisningsmetoder de selv kan bruke som lærer og at pedagogikken gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis. Noe flere – litt over halvparten av studentene – opplever i stor grad at pedagogikkemnene gjør dem godt i stand til å ta en profesjonell lærerrolle. På samtlige spørsmål er det imidlertid en ganske høy andel som svarer «I noen grad» (rundt 40 prosent), noe som kan tyde på at flere studenter synes pedagogikkundervisningen er tilstrekkelig god. Gjennomgående er det en større andel studenter på PPU for yrkesfag som svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålene om undervisning i pedagogikk, sammenlignet med studenter på PPU allmennfag og lektorutdanning.

Rundt halvparten av studentene opplever i stor grad at undervisere i fagdidaktikken/yrkesdidaktikken bruker eksempler fra praksisfeltet, og at studentenes erfaringer fra praksis brukes i undervisningen. En noe høyere andel (rundt 60 prosent) opplever i stor grad at emnene i fag-/yrkesdidaktikk gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis og gjør dem godt i stand til å undervise. Her er det også rundt 40 prosent som har svart «I noen grad» på spørsmålene. Studenter på PPU for yrkesfag og allmennfag svarer ganske likt på spørsmålene om fag-/yrkesdidaktikken. Det er også få forskjeller sammenlignet med lektorstudenter på spørsmålene om underviserne bruker eksempler fra praksisfeltet, og om studentenes erfaringer fra praksis brukes, mens PPU-studentene i større grad enn lektorstudenter opplever at fag-/yrkesdidaktikken gir et godt grunnlag for praksis og gjør dem i god stand til å undervise.

Nærmere 60 prosent blant studentene på PPU yrkesfag opplever at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksis er godt tilpasset hverandre, mot bare litt over 30 prosent blant studentene fra PPU for allmennfag og lektorutdanningen. Studenter som tar PPU på deltid opplever i større grad at rekkefølge og progresjon i undervisningen og praksisperioder er godt tilpasset hverandre, sammenlignet med studenter som tar PPU på heltid.

Læringsutbytte

Å planlegge og gjennomføre undervisning og kunnskap om skolens rolle i samfunnet er de områdene størst andel av PPU-studentene opplever at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse i (rundt 70 prosent). Rundt 60 prosent av studentene opplever også at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse om klasseledelse, læring og utvikling hos ungdom og å skape et inkluderende læringsmiljø. De områdene PPU-studentene i minst grad opplever at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse innen (31–46 prosent), er vurdering (å vurdere elevenes læringsutbytte og å bruke vurdering som læringsprosess), tilpasset opplæring, læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster og bruk av digitale læringsverktøy i undervisningen.

Det er i hovedsak de samme kompetanseområdene som har høyest og lavest andel studenter som svarer at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse, både på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag. Forskjellen mellom gruppene er at innen alle kompetanseområdene er det en høyere andel blant studentene fra PPU for yrkesfag som svarer at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse, sammenlignet med studenter på PPU for allmennfag. Sammenlignet med lektorstudenter er det innen de fleste områdene en større andel blant PPU-studentene totalt sett som opplever at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse.

Forberedt til jobben som lærer

De fleste PPU-studentene opplever at praksisen så langt i stor grad har forberedt dem godt til jobben som lærer. For fag-/yrkesdidaktikken og pedagogikken er det litt færre som mener at det så langt har forberedt dem godt til jobben som lærer: Litt over 60 prosent mener at fag-/yrkesdidaktikken i stor grad har forberedt dem godt, mens for pedagogikken er tilsvarende andel rundt 50 prosent.

Når det gjelder studentenes opplevelse av om fag-/yrkesdidaktikken og praksisen har forberedt dem godt til jobben som lærer, så er det lite forskjell mellom studenter på PPU for yrkesfag, studenter på PPU for allmennfag og lektorstudenter. Pedagogikken er det derimot mer delte meninger om: Blant studentene på PPU for yrkesfag er det rundt 60 prosent som mener at pedagogikken i stor grad har forberedt dem godt til jobben som lærer, mens andelen blant studenter på PPU for allmennfag er 42 prosent og 30 prosent blant lektorstudentene.

Rundt 60 prosent av PPU-studentene opplever i stor grad at PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer i skoleverket. Andelen er omtrent tilsvarende blant lektorstudentene. Vi ser igjen at det er forskjell mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag: Blant dem på PPU for yrkesfag er det rundt 70 prosent som opplever at PPU i stor grad har gitt dem lyst til å jobbe som lærer i skoleverket, mens tilsvarende andel er under 50 prosent blant studentene på PPU for allmennfag.

I tillegg til tilfredshet med organisering av studieprogrammet og om man opplever at utdanningen har forberedt en godt til jobben som lærer, har også motivasjonen for å starte på PPU sammenheng med om man opplever at utdanningen gir lyst til å jobbe som lærer i skoleverket: Det er større sannsynlighet for at man opplever at PPU gir lyst til å jobbe som lærer blant dem som startet på PPU fordi de ønsket å jobbe som lærer. Samtidig er det mindre sannsynlighet for at de som startet på PPU fordi de ønsket flere karrieremuligheter, opplever at utdanningen gir lyst til å jobbe som lærer.

Betydning for overordnet tilfredshet med studieprogrammet

Analysen i rapporten viser at studenter på PPU for yrkesfag i større grad er tilfredse med utdanningen på grunn av det faglige innholdet og organiseringen av utdanningen, og at forskjellen mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag ikke skyldes faktorer som alder, om de studerer heltid eller deltid, eller hvordan undervisningen er organisert (campus- eller samlingsbasert). Tidligere erfaring som lærer ser imidlertid ut til å ha en sammenheng med hvordan man opplever utdanningen.

1 Om undersøkelsen blant PPU-studenter

NOKUT gjennomfører en kartlegging av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) for allmennfag og yrkesfag ved de norske utdanningsinstitusjonene som tilbyr disse studieprogrammene. Kartleggingen skal gi NOKUT, sektoren og andre interessenter informasjon om viktige sider ved kvaliteten på PPU. Videre gir det NOKUT et kunnskapsgrunnlag for eventuelt å vurdere om og hvordan PPU best kan følges opp. Kartleggingen vil også bidra til et rikt kunnskapsgrunnlag som kan benyttes av den enkelte utdanningsinstitusjon i deres kvalitetsarbeid. Prosjektet inngår som en del av NOKUTs samlede fokus på lærerutdanninger med eksempelvis APT-prosjektet for grunnskolelærerutdanningen (GLU)¹, evaluering² av lektorutdanningene (2020–2022) og evaluering av GLU (2022–2024). Kunnskapsdepartementet har også viet stor oppmerksomhet til lærerutdanningene, tydeliggjort gjennom «Lærerutdanningene 2025. Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene»³.

En stor andel av lærerne som utdannes i Norge kommer fra PPU (i 2021 var det nesten 1 800 som fullførte PPU), men utdanningen har ikke blitt kartlagt siden 2013 (se Lid 2013). PPU-studenter er ikke inkludert i det årlige Studiebarometeret⁴ som NOKUT gjennomfører, fordi Studiebarometeret er avgrenset til studenter på bachelor- eller masterprogrammer. Siden PPU er et årsstudium, faller det ikke inn under populasjonen til Studiebarometeret.

I april–mai 2022 ble det derfor gjennomført en egen spørreundersøkelse blant alle registrerte studenter ved landets PPU-programmer for både allmennfag og yrkesfag. Formålet med undersøkelsen er å fremskaffe kunnskap til kartleggingen av PPU, om hvordan PPU-studenter vurderer kvaliteten i utdanningen sin og å kunne sammenligne PPU-studentenes opplevelse av studieprogrammet med andre relevante studentgrupper.

Denne undersøkelsen utgjør dermed en viktig del av kunnskapsgrunnlaget i den overordnede PPU-kartleggingen, sammen med en undersøkelse rettet mot ferdigutdannede PPU-kandidater og en undersøkelse rettet mot ledere på ungdomsskoler og videregående skoler.

2 Spørreskjemaet

2.1 Generelt om skjemaet

Spørreundersøkelsen er satt sammen av spørsmål tilpasset innholdet i PPU-studiene (f.eks. fra PPU-studienes rammeplaner⁵) og spørsmål hentet fra andre undersøkelser NOKUT har gjennomført. Spørsmål fra andre undersøkelser er tatt med for å kunne sammenlikne PPU-studentenes erfaringer med andre studenters erfaringer fra relevante studieprogram og

¹ <https://www.nokut.no/utdanningskvalitet/prosjekter-i-nokut/apt/>

² <https://www.nokut.no/utdanningskvalitet/prosjekter-i-nokut/evaluering-av-lektorutdanningene/>

³ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-strategi-for-larerutdanningene/id2555622/>

⁴ Studiebarometeret gir informasjon om opplevd studiekvalitet på studieprogrammer som tilbys av norske høyere utdanningsinstitusjoner. Informasjonen skal bidra til å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi informasjon om studenters syn på studiekvalitet.

<https://studiebarometeret.no/no/>

⁵ Rammeplan for PPU-allmennfag: <https://lovdata.no/forskrift/2015-12-21-1771>

Rammeplan for PPU-yrkesfag: <https://lovdata.no/forskrift/2013-03-18-289>

utdanningstyper. Spørsmålene i undersøkelsen er derfor hentet fra Studiebarometeret 2021⁶ og fra Evalueringen av lektorutdanningene⁷.

Se Bakken og Bore (2021), Wiggen og Fetcher (2021) og Gilberg m.fl. (2022) for mer informasjon om hvordan spørsmålene hentet fra evalueringen av lektorutdanningene, ble utviklet.

Skjemaet inneholder en del *aktiveringer* som gjør at vi styrer grupper av respondenter til enkelte spørsmålsbatterier basert på svarene de har gitt på tidligere spørsmål. Informasjon om de ulike aktiveringene blir presentert fortløpende i rapporten der det er relevant.

En del av undersøkelsen består av faktaspørsmål (bl.a. hvilken institusjon de studerer ved, om de studerer PPU for allmennfag/yrkesfag, hvordan undervisningen er organisert). Videre følger spørsmålene hentet fra Studiebarometeret om respondentenes egen opplevelse av forhold ved undervisningen, vurderinger, det faglige og sosiale miljøet, medvirkning, forventninger og tilfredshet mv. Respondentene stilles også mer spesifikke spørsmål om PPU. Disse er hentet fra undersøkelsen blant lektorstudenter og omhandler bl.a. sammenhengen mellom praksis, pedagogikk, fag-/yrkesdidaktikk og læringsutbytte fra PPU.

Med unntak av faktaspørsmålene er svarkategoriene på de fleste spørsmålene en femdel Likert-skala. Utformingen på Likert-skalaen varierer mellom spørsmålsbatteriene. På de fleste spørsmålene er det også mulig å krysse av for «Vet ikke» eller «Vet ikke / Ikke relevant». Svarkategoriene blir presentert ved hvert spørsmål i rapporten. Spørsmålene som er hentet fra Studiebarometeret, har merkelapper kun på ytterpunktene, f.eks. «1 – Ikke enig» og «5 – Helt enig», eller «1 – Ikke tilfreds» og «5 – Svært tilfreds», mens alternativene mellom ytterpunktene har kun tallverdi «2», «3» og «4». De mer PPU-spesifikke spørsmålene som er hentet fra spørreundersøkelsen til lektorstudenter, har merkelapper på alle svaralternativene. Dette medførte at respondenten fikk flere ulike svarskalaer gjennom undersøkelsen. Grunnen til at ikke svarskalene ble samkjørt, var fordi vi måtte beholde de originale formuleringene for å få sammenlignbare resultater med henholdsvis Studiebarometeret og undersøkelsen blant lektorstudenter.

Undersøkelsen inneholdt også to fritekstfelt hvor respondentene kan utdype temaet.

Undersøkelsen har også spørsmål hvor respondentene bes om å føre opp timeantallet de bruker på ulike aktiviteter. Det er begrensninger på hvor høyt timeantall som kan oppgis på disse spørsmålene. Det maksimalt tillatte timeantallet er satt til 80 timer på spørsmålene om organiserte læringsaktiviteter og egenstudier og til 50 timer på betalt arbeid.

Til slutt fikk respondentene muligheten til å kommentere ønsker og ideer til forbedring av studieprogrammet i et fritekstfelt. Disse kommentarene ble anonymisert og sendt til respondentens utdanningsinstitusjon.

Respondentene ble også bedt om å oppgi bakgrunnsinformasjon, og helt til slutt i skjemaet ba vi om samtykke til at svarene i skjemaet kan kobles med personidentifiserende opplysninger, for forskningsformål.

Studentene som deltok i undersøkelsen har gått på PPU i en periode hvor det har vært av og på med koronatiltak, og dette kan ha påvirket studentenes opplevelse av studiet – f.eks. knyttet til spørsmål om aktiv deltakelse i undervisningen, deltakelse på organiserte

⁶ Se <https://studiebarometeret.no/no/artikkel/2> for spørreskjema fra Studiebarometeret 2021

⁷ Spørreskjema: https://www.nokut.no/contentassets/c0b656d4b92c479a91a403e7838452a9/lektor_aktive-studenter_endelig_sporreskjema-bok.pdf

læringsaktiviteter, tilfredshet med praksisopplæringen, diskusjoner med faglige ansatte, det sosiale miljøet blant studentene og egen motivasjon for studieinnsats. På spørsmålet om hvordan undervisningen er organisert ble det bemerket at respondentene skulle svare med utgangspunkt i normalsituasjonen, ikke hvordan det i praksis har foregått under pandemien. Bortsett fra det ble det ikke tatt noen forbehold knyttet til koronasituasjonen.

Spørreskjemaet ble utformet på både bokmål og nynorsk.

3 Gjennomføringen av undersøkelsen

3.1 Datagrunnlaget

NOKUT trenger data om hver enkelt student fra de studieadministrative systemene (Felles studentsystem – FS) for å kunne gjennomføre undersøkelser. Disse dataene er primært kontaktdata (studentenes private e-postadresse, e-postadresse knyttet til institusjonen og telefonnummer). Via FS får NOKUT også noen personlige bakgrunnsvariabler (kjønn, fødselsår, opptaksår, karakterdata med flere) og en del andre data (navn på institusjon, navn på studieprogram og studieprogramkode).

NOKUT fikk tillatelse fra hver av institusjonene til å innhente disse dataene fra FS. Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør – foretok uttrekket av data for NOKUT. Sikt har hjulpet NOKUT med å utarbeide gode spesifikasjoner for uttak av data. Ved å bruke én aktør til å trekke ut samme type data, med de samme spesifikasjonene, sikres et godt og sammenlignbart datagrunnlag for de fleste institusjonene. I tillegg er dette en svært ressurseffektiv måte å gjøre denne jobben på som medfører mindre arbeid for institusjonene.

I datagrunnlaget inngikk alle studenter med opptak til PPU høsten 2021 eller tidligere og som var semesterregistrert på PPU våren 2022 – til sammen 2 528 studenter. Av disse var det 1 161 som besvarte minst ett spørsmål i undersøkelsen. Alle utdanningsinstitusjonene som hadde aktive PPU-studenter våren 2022, inngår i datagrunnlaget.

Respondentene må aktivt samtykke til at svardataene fra spørreskjemaet kan kobles til disse bakgrunnsdataene.

I invitasjonen ble det også opplyst om at studentene kunne reservere seg mot bruk av personopplysninger eller be om at alle personopplysninger skulle slettes. Ingen studenter ba NOKUT om dette.

Alle dataene ble kontrollert og kvalitetssikret. Dubletter ble fjernet for å unngå flere utsendinger til samme student. I tilfeller hvor samme student var registrert to ganger, beholdt vi den forekomsten med det det nyligste opptaksåret.

Datakvaliteten er jevnt over god. Det var kun én respondent som opplyste at vedkommende studerte ved en annen institusjon enn det vi hadde registrert. Data for de fleste variablene (kontaktinformasjon, kjønn, fødselsår og startsemester) finnes for alle, med unntak av karakterdataene hvor det manglet informasjon for over halvparten. Vi kommer derfor ikke til å bruke karakterdata i denne analysen.

3.2 Datainnsamling

3.2.1 Markedsføring og oppfølging

For at flest mulig skulle besvare undersøkelsen ble det jobbet aktivt med markedsføring ovenfor PPU-studentene. Den viktigste delen av dette arbeidet ble utført av institusjonene selv. NOKUT sendte ut informasjon til kontaktpersonene ved hver institusjon, både i forkant av undersøkelsen og underveis. Vi sendte bl.a. ut plakater som kunne brukes i promotering av undersøkelsen, og vi ga informasjon om status og aktiviteter underveis i datainnsamlingen. I tillegg hadde NOKUT trekning av gavekort blant studenter som deltok i undersøkelsen: fem gavekort på kr 5000.

3.2.2 Datainnsamlingen

Datainnsamlingen ble gjennomført i april og mai 2022 gjennom spørreskjemaverktøyet SurveyXact. PPU-studentene fikk tilsendt invitasjoner til å delta via en unik lenke til spørreskjema. Invitasjonen ble sendt til privat e-postadresse og e-postadressen knyttet til institusjonen. De som ikke hadde svart fikk også påminnelser på e-post og SMS: Totalt ble det sendt ut fire påminnelser på e-post og to på SMS, i tillegg til den første invitasjonen på e-post.

I informasjonen om spørreundersøkelsen antydte vi at det ville ta ca. 10–15 minutter å besvare skjemaet. Studentene kan starte å besvare skjemaet, ta en pause og fortsette senere. I mellomtiden kan skjemaet stå åpent eller det kan lukkes for så å åpnes igjen. Med noen få unntak er det mulig å hoppe over enkeltspørsmål. I beregningen av tidsbruk på utfylling av spørreskjemaet har vi bare inkludert de som gjennomførte undersøkelsen på under 30 minutter. På denne måten unngår vi at tidsbruksberegningen påvirkes av de som har registrert tidsbruk på flere timer. Utfyllingstiden for undersøkelsen var på 12,9 minutter målt i median og var innenfor den anslåtte tidsrammen.

629 respondenter la igjen minst ett fritekstsvar i undersøkelsen. Blant de med fritekstsvar var utfyllingstiden noe høyere (14,8 minutter i median) enn blant de som ikke besvarte fritekstspørsmål (10,5 minutter i median).

Blant de 1 161 respondentene som besvarte minst ett spørsmål i undersøkelsen, falt 125 respondenter (11 prosent) fra underveis.

Tekniske hensyn og utfordringer

Det er usikkert om studentene sjekker e-postadressen knyttet til institusjonen like ofte som de sjekker sin private e-postadresse. Mye tyder på at det er den private e-postadressen studentene primært bruker. Derfor ble første invitasjon til å delta i undersøkelsen sendt til studentenes private e-postadresse, samt to av påminnelsene.

Det er en risiko for at ulike e-postleverandører (Gmail, Outlook, osv.) kan oppfatte utsendelsen som søppelpost («spam») slik at e-postene ikke kommer frem i innboksen til mottakerne. I tillegg er det alltid en viss usikkerhet knyttet til om e-postene som kommer frem, faktisk blir lest av mottakerne.

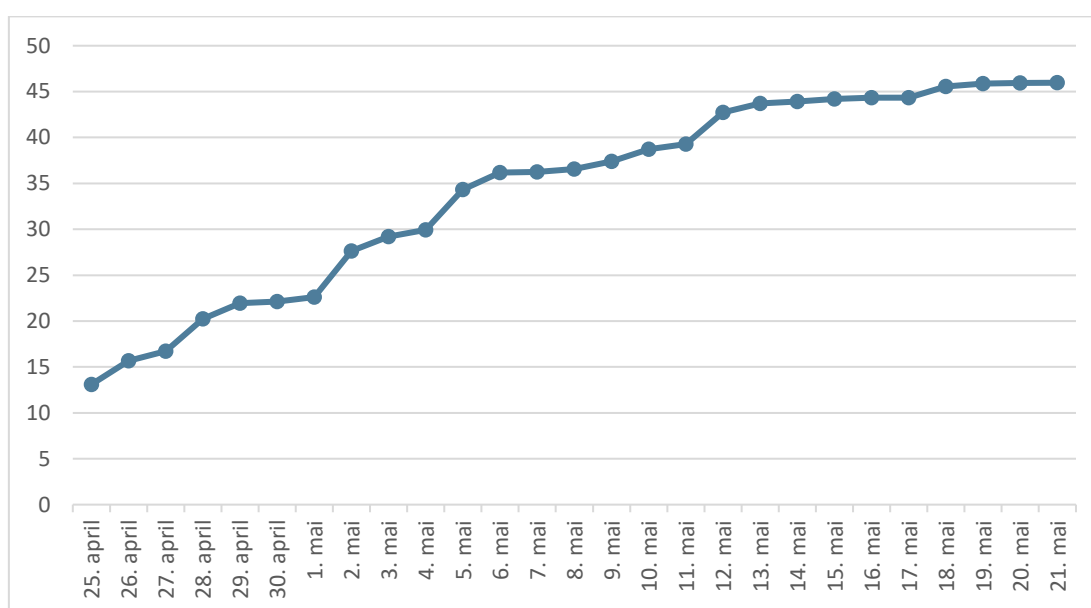
To av påminnelsene ble sendt på SMS. Utsending av SMS er langt sikrere når det gjelder å faktisk nå mottakerne, og den tekniske løsningen for å sende ut SMS fungerer godt. Utfordringen med denne løsningen er at en del studenter kan oppfatte en SMS som mer

pågående sammenlignet med en e-post. Det er også en utfordring at det ikke er plass til særlig mye tekst i en SMS. Dermed er det vanskelig å gi mottakerne god informasjon om undersøkelsen, og hva den handler om. En annen ulempe med utsending av SMS er at det koster penger per SMS sendt.

3.2.3 Svarprosent

Det var en jevn økning i svarprosent gjennom hele datainnsamlingsperioden, men med en økt svarinnngang de dagene det ble sendt ut påminnelser (Figur 3.1): 28. april (studente-post), 2. mai (SMS), 5. mai (privat e-post), 10. mai (studente-post), 12. mai (SMS) og 18. mai (privat e-post).

Figur 3.1 Utvikling i svarinnngangen. Prosent.

Den endelige svarprosenten endte på 46 prosent (hvorav 41 prosent gjennomførte hele skjemaet, mens 5 prosent hadde noen svar). Dette anser vi som en svært god svarprosent.

I Tabell 3.1 ser vi svarprosenten blant PPU-studentene etter hvilken institusjon de studerer ved. Tabellen viser også kortnavn for institusjonene, og disse vil bli brukt videre i rapporten.

Tabell 3.1 Antall i populasjonen og svarprosent, per institusjon.

Inst.navn forkortet	Institusjon	Antall i populasjonen	Antall svarende	Svar- prosent
BDM	Barratt Due musikk institutt	10	6	60 %
HINN	Høgskolen i Innlandet	40	9	23 %
HiØ	Høgskolen i Østfold	112	41	37 %
HVO	Høgskulen i Volda	134	60	45 %
HVL	Høgskulen på Vestlandet	350	160	46 %
KHiO	Kunsthøgskolen i Oslo	21	18	86 %
Nord	Nord universitet	190	74	39 %
NIH	Norges idrettshøgskole	35	25	71 %
NMBU	Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	58	29	50 %
NMH	Norges musikkhøgskole	61	18	30 %
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	235	152	65 %
OsloMet	OsloMet - storbyuniversitetet	377	187	50 %
UiT	UiT - Norges arktiske universitet	38	18	47 %
UiA	Universitetet i Agder	104	46	44 %
UiB	Universitetet i Bergen	90	39	43 %
UiO	Universitetet i Oslo	222	128	58 %
UiS	Universitetet i Stavanger	191	67	35 %
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	260	84	32 %

De tre institusjonene med høyest svarprosent var Kunsthøgskolen i Oslo (86 prosent), Norges idrettshøgskole (71 prosent) og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (65 prosent). De to førstnevnte institusjonene har en liten populasjon hvor en stor andel har besvart undersøkelsen. For NTNU, med en betydelig større populasjon, er likevel svarprosenten godt over den gjennomsnittlige svarprosenten på 46 prosent. Blant de andre universitetene varierte svarprosenten mellom 32 og 58 prosent. Lavest svarprosent var det blant PPU-studentene fra HINN, hvor bare 23 prosent deltok i undersøkelsen.

3.2.4 Personvern

All informasjon som samles inn behandles konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Det vil ikke bli offentliggjort data som kan identifisere den enkelte. Prosjektet ble vurdert til å være i samsvar med personvernlovgivningen av NSD – Norsk senter for forskningsdata AS.

4 Hvem besvarte undersøkelsen?

Populasjonen i denne undersøkelsen er 2 528 studenter som hadde opptak til en PPU-utdanning høsten 2021 eller tidligere og var registrert som student våren 2022. Blant disse besvarte altså 1 161 undersøkelsen, noe som utgjør 46 prosent av populasjonen.

For at undersøkelsen skal gi et representativt bilde av virkeligheten er det viktig at de som besvarte undersøkelsen ikke avviker systematisk fra populasjonen. I dette kapitlet vil vi derfor redegjøre for hvem som faktisk svarte på undersøkelsen (nettutvalget) sammenliknet med de som ble tilbudt å delta (populasjonen) ut ifra noen sentrale

bakgrunnsvariabler. I Tabell 4.1 sammenlikner vi de svarende med populasjonen etter kjente bakgrunnsvariabler.

Tabell 4.1 Populasjon og nettoutvalg.

	Populasjon	Nettutvalg	Differanse
Kjønn			
Kvinner	60,9 %	67,3 %	6,4 %
Menn	39,1 %	32,6 %	-6,5 %
Alder			
20–29 år	33,6 %	33,3 %	-0,3 %
30–39 år	32,8 %	30,9 %	-1,9 %
40–49 år	23,0 %	24,8 %	1,8 %
Over 50 år	10,6 %	11,0 %	0,4 %
Median	34 år	34 år	0,0
Institusjon			
Barratt Due musikk institutt	0,4 %	0,5 %	0,1 %
Høgskolen i Innlandet	1,6 %	0,8 %	-0,8 %
Høgskolen i Østfold	4,4 %	3,5 %	-0,9 %
Høgskulen i Volda	5,3 %	5,2 %	-0,1 %
Høgskulen på Vestlandet	13,8 %	13,8 %	0,0 %
Kunsthøgskolen i Oslo	0,8 %	1,6 %	0,8 %
Nord universitet	7,5 %	6,4 %	-1,1 %
Norges idrettshøgskole	1,4 %	2,2 %	0,8 %
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	2,3 %	2,5 %	0,2 %
Norges musikkhøgskole	2,4 %	1,6 %	-0,8 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	9,3 %	13,1 %	3,8 %
OsloMet – storbyuniversitetet	14,9 %	16,1 %	1,2 %
UiT - Norges arktiske universitet	1,5 %	1,6 %	0,1 %
Universitetet i Agder	4,1 %	4,0 %	-0,1 %
Universitetet i Bergen	3,6 %	3,4 %	-0,2 %
Universitetet i Oslo	8,8 %	11,0 %	2,2 %
Universitetet i Stavanger	7,6 %	5,8 %	-1,8 %
Universitetet i Sørøst-Norge	10,3 %	7,2 %	-3,1 %

I populasjonen utgjør menn 39 prosent, mens de utgjør 33 prosent av de svarende – dette er en forskjell på 7 prosentpoeng. Menn har altså lavere svartilbøyelighet enn kvinner og er noe underrepresentert i nettoutvalget.

Median-alderen er 34 år, både for populasjonen og for utvalget. Dette er en god del høyere gjennomsnittsalder enn for andre studentgrupper. PPU-studentene er ganske jevnt spredd ut over aldersgruppene, med en tredel i alderen 20–29 år, en annen tredel i alderen 30–39 år og resten over 40 år.

Fordelingen av PPU-studenter ved de ulike institusjonene er også tilsvarende i nettoutvalget som i populasjonen. Alt i alt indikerer dette at resultatene fra undersøkelsen er representative for populasjonen langs de variablene vi her ser på, da det ikke er noen store skjevheter. I analysesammenheng bør en likevel være klar over de forskjellene som vises i tabellen, for eksempel dersom analysene inkluderer variabler der det er store forskjeller mellom kjønn.

5 Om resultatene i denne rapporten

Analysenivåene: Der det er relevant vil vi vise resultater fordelt på type PPU (PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag) og utdanningsinstitusjon. Vi viser i hovedsak bare svarfordelinger for institusjoner med mer enn 20 svarende på de aktuelle spørsmålene (med unntak for faktaspørsmålene hvor vi viser resultater for institusjoner med minst 10 svarende). I noen tilfeller viser vi også resultatene fordelt på aldersgrupper og om man studerer heltid eller deltid.

Tallene vi presenterer: På holdningsspørsmål, der vi typisk har en fem-delt skala om «Hvor enig er du ...» eller «I hvilken grad ...», viser vi svarfordelingen for alle svarkategoriene for PPU-studentene i alt, men når vi skal se på forskjeller mellom grupper eller institusjoner, viser vi kun summen av andelen som har svart de to mest «positive» svaralternativene (for eksempel «4» eller «5» for spørsmålene fra Studiebarometeret og «I stor grad» og «I svært stor grad» for de mer spesifikke PPU-spørsmålene). Dette gir et litt forenklet bilde, men gjør det også lettere å lese hovedtrekkene.

I omtalen av resultatene slår vi ofte sammen kategoriene «I stor grad» og «I svært stor grad» og omtaler det under ett – det samme gjelder «I liten grad» og «I ingen / svært liten grad».

Koblinger mot andre data og undersøkelser: Spørreundersøkelsen består som nevnt av spørsmål hentet både fra det årlige Studiebarometeret som går til alle studenter på 2. og 5. studieår i bachelor og masterprogrammer, og fra spørreundersøkelsen til lektorstudenter som ble gjennomført i forbindelse med NOKUTs evaluering av lektorutdanninger i Norge. Vi vil derfor vise resultater for PPU-studentene sammenlignet med resultater fra disse undersøkelsene. For Studiebarometeret 2021 vil vi vise både de nasjonale resultatene og resultatene kun for studenter på grunnskolelærerutdanning (GLU) og på lektorutdanning.

- Studiebarometeret 2021 (forkortet til «SB 2021» i figurene): Gjennomført høsten 2021, ca. 30 000 respondenter i alt, hvorav ca. 2 000 respondenter som tilhører grunnskolelærerutdanning (Forkortet «SB 2021 GLU» i figurene) og over 600 som tilhører lektorutdanning (forkortet til «SB 2021 Lektor» i figurene). Resultatene fra Studiebarometeret 2021 er presentert i Bakken m.fl. 2022 og Wiggen 2022a.
- Spørreundersøkelsen blant lektorstudenter: Gjennomført våren 2021 i tilknytning til NOKUTs evaluering av lektorutdanninger, ca. 1 800 respondenter. Resultatene fra spørreundersøkelsen blant lektorstudenter er presentert i Bakken og Bore (2021).

Når vi sammenligner, er det viktig å ha i mente at PPU skiller seg fra de andre studieprogrammene i Studiebarometeret i og med at det er et ettårig studieprogram som studentene starter på etter å ha fullført annen utdanning, mens studentene i Studiebarometeret går på bachelor- og masterprogrammer. Både GLU og lektorutdanning er femårig masterprogrammer. Til tross for at utdanningene er såpass ulike, er det likevel naturlig å sammenligne de tre studieprogrammene siden de alle kvalifiserer til å jobbe som lærer i skolen.

Om (signifikante) forskjeller: Antall respondenter per institusjon varierer veldig – noen institusjoner har over 150 respondenter, mens andre har rundt 20. Vi viser kun resultater for institusjoner med mer enn 20 svarende. På grunn av lite utvalg ved noen av institusjonene, er selv ikke ganske store forskjeller i prosentandeler signifikante. I hovedsak fremhever vi den eller de institusjonene med lavest og høyest andel respondenter som valgte de to mest positive svaralternativene. Forskjellene mellom *institusjonene* vi omtaler

er statistisk signifikante, men forskjellene mellom de omtalte institusjonene og *hele utvalget* (alle institusjonenes totaltall) er ikke nødvendigvis statistisk signifikante.⁸

Verdt å merke er derfor at statistisk signifikans ikke sier noe om hvor stor forskjellen mellom to grupper er, og at en svært liten forskjell kan være signifikant om det er mange respondenter, mens en stor forskjell ikke trenger å være signifikant ved få respondenter.⁹

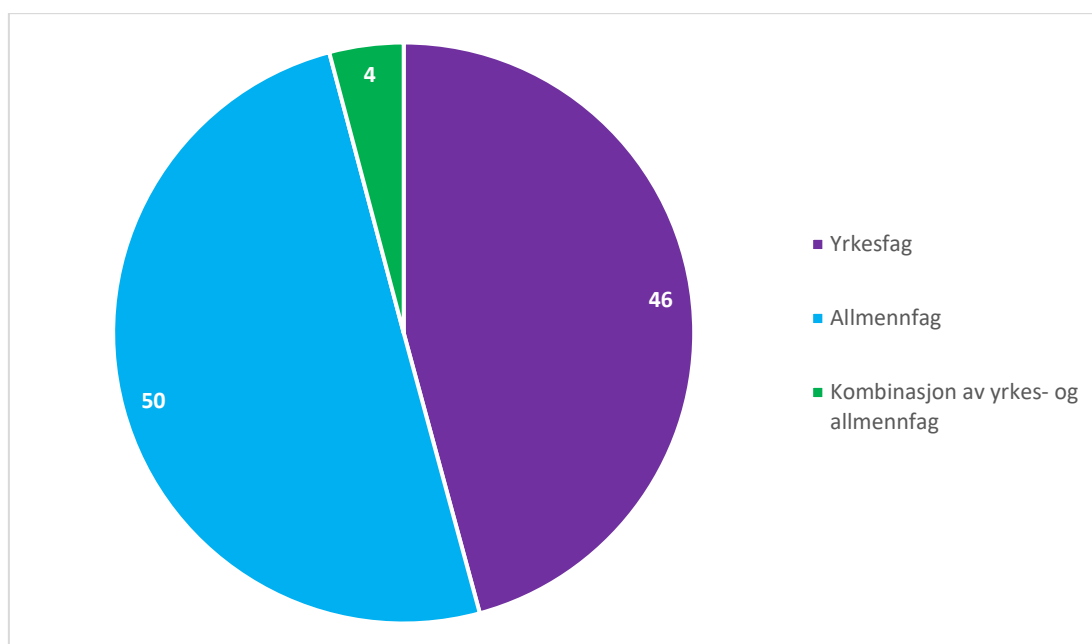
6 Mer om PPU-studentene

Bakgrunnsdataene gir en del informasjon om respondentene, som alder, kjønn etc., som vi viste i kapittel 4. I tillegg stilte vi noen bakgrunnsspørsmål i spørreskjemaet. I dette kapitlet presenterer vi resultatene på disse spørsmålene.

6.1 Yrkesfag og allmennfag

Første spørsmål i undersøkelsen var om man går på PPU for yrkesfag eller allmennfag. Svarfordelingen vises i Figur 6.1¹⁰.

Figur 6.1 «Går du på PPU for yrkesfag eller allmennfag?» Svarfordeling. Prosent. N:1138.

Det er jevn fordeling av studenter som går på PPU for yrkesfag (46 prosent) og studenter som går på PPU for allmennfag (50 prosent) i utvalget. 4 prosent av studentene har svart at

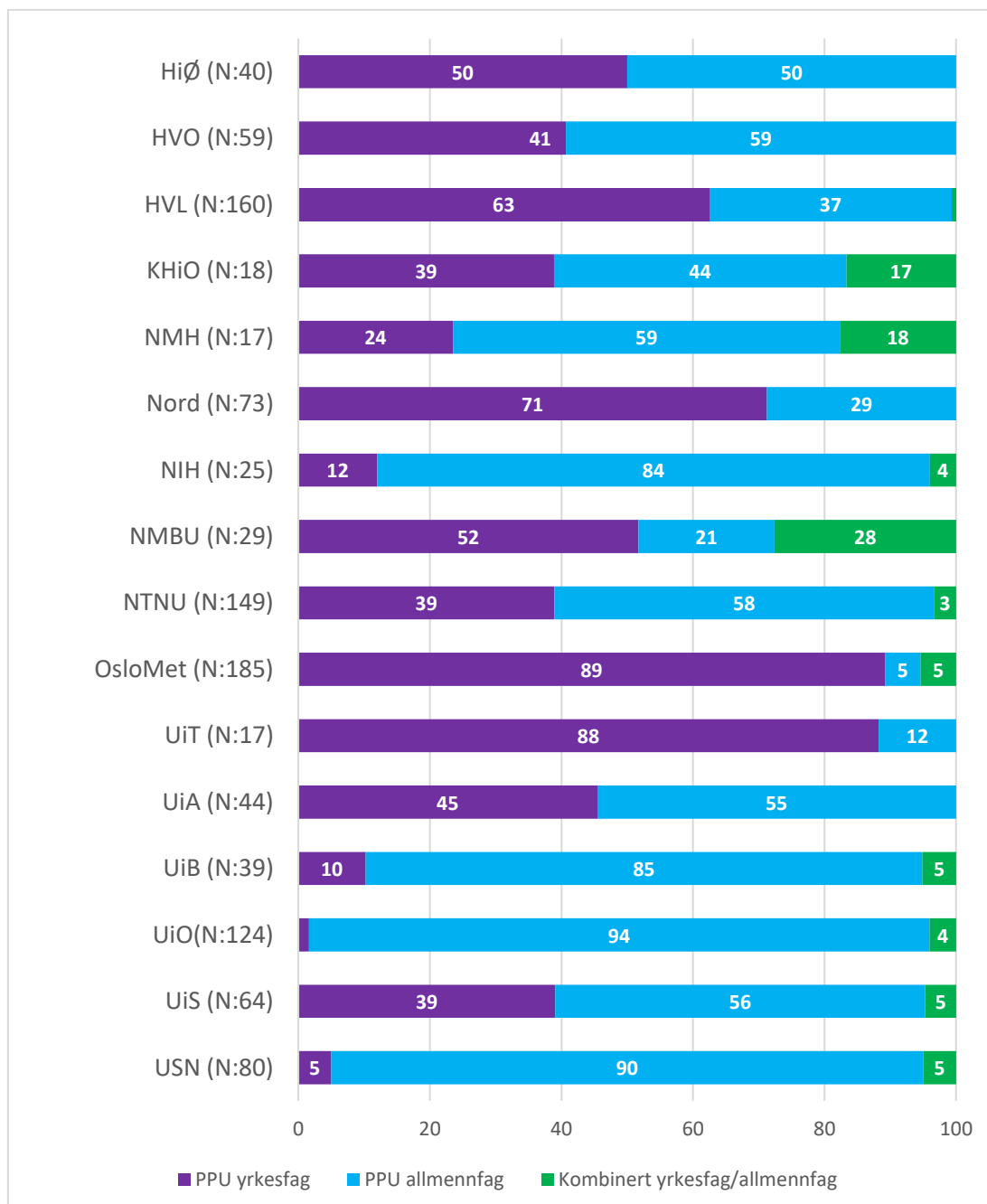
⁸ Måling av signifikans er gjort ved bruk av t-tester, med et signifikansnivå på 0,05.

⁹ Statistiske tester tar utgangspunkt i at populasjonen er uendelig (stor), mens vår populasjon er begrenset og kjent. Eksempelvis er 30 svarende *svært få* av en uendelig populasjon, men i vår virkelighet er 30 svarende av 60 i en (del)populasjon *ganske mange*. Det kan derfor sies at testenes krav til signifikans er for strenge.

¹⁰ Dette er altså respondentenes subjektive oppfatning av om programmet er etter rammeplan for allmennfag eller yrkesfag, og det stemmer ikke nødvendigvis overens med hvilken rammeplan studieprogrammet følger.

de går på en PPU som er en kombinasjon av yrkes- og allmennfag. I Figur 6.2 ser vi hvordan fordelingen er ved de ulike institusjonene, for institusjoner med minst 10 svarende.

Figur 6.2 «Går du på PPU for yrkesfag eller allmennfag?» Svarfordeling etter institusjoner med minst 10 svarende. Prosent.

Ved OsloMet og UiT går nesten 90 prosent av studentene på PPU for yrkesfag, mens ved UiO, USN, UiB og NIH går flesteparten på PPU for allmennfag. Nord og HVL har også en stor andel av PPU-studentene på yrkesfaglig retning (henholdsvis 71 og 63 prosent).

47 studenter oppga at de gikk på en PPU som var kombinert yrkesfag og allmennfag – disse studentene befinner seg i stor grad ved NMBU, NMH og KHiO. De to sistnevnte institusjonene tilbyr PPU i skapende og utøvende kunstfag. Selv om disse følger rammeplan

for PPU for allmennfag, så kan det være at studentene opplever det mer som yrkesrettet og derfor ser på det som enten et yrkesfaglig eller et kombinert PPU-program. I analysen videre vil vi i hovedsak vise resultater for PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag og ikke kategorien kombinert yrkesfag og allmennfag, da dette er en så liten gruppe.

Tabell 6.1 vider fordeling etter kjønn og alder for studenter på henholdsvis PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag.

Tabell 6.1 Fordeling kjønn og alder, etter type PPU.

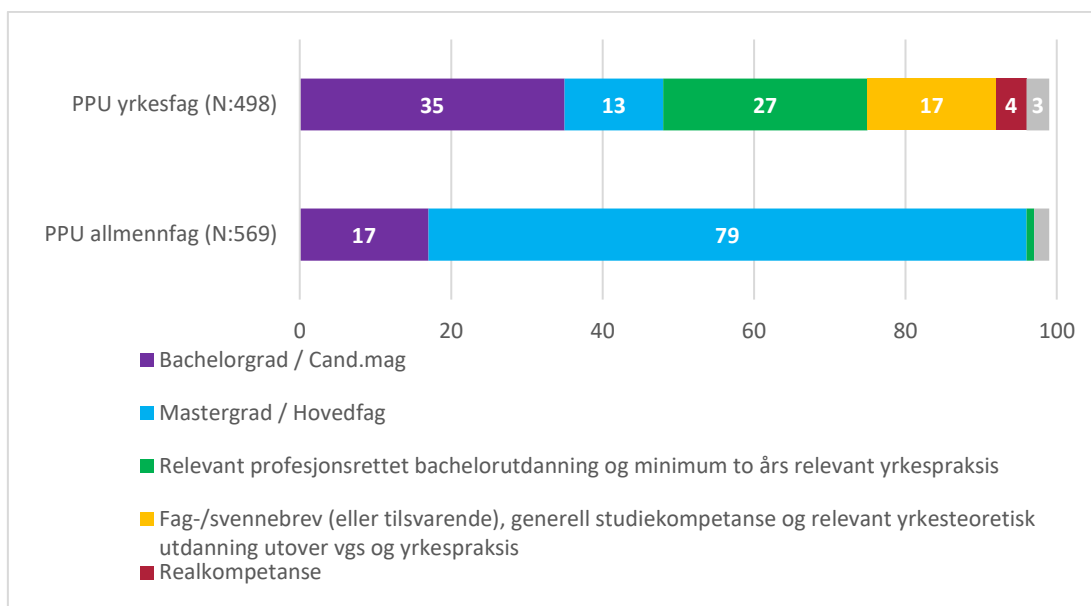
	I alt	PPU for yrkesfag	PPU for allmennfag
Kjønn			
Kvinner	66 %	69 %	63 %
Menn	32 %	29 %	36 %
Annen kjønnsidentitet/ønsker ikke svare	2 %	2 %	1 %
Alder			
20–29 år	33 %	13 %	49 %
30–39 år	31 %	38 %	28 %
40–49 år	25 %	33 %	17 %
Over 50 år	11 %	17 %	7 %
Median	34 år	39 år	30 år

Andelen kvinner er høyere blant studentene på PPU for yrkesfag sammenlignet med PPU for allmennfag. Studentene på PPU for yrkesfag har også høyere median alder – 39 år, mot 30 år for studentene på PPU for allmennfag. Blant studentene på PPU for allmennfag er halvparten i alderen 20–29 år, mens blant studentene på PPU for yrkesfag er over to tredeler mellom 30–49 år.

6.2 Opptaksgrunnlag

PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag har ulike opptakskriterier. I undersøkelsen ble respondentene bedt om å svare på spørsmål om på hvilket grunnlag de hadde fått opptak til PPU. Svarfordelingen vises i Figur 6.3, etter type PPU.

Figur 6.3 «På hvilket grunnlag fikk du opptak til PPU?» Svarfordeling etter type PPU. Prosent.

Fra høsten 2019 ble det innført et krav om mastergrad for opptak til PPU for allmennfag, og de fleste studentene i utvalget som går på PPU for allmennfag, har derfor opptak på grunnlag av mastergrad. Det er likevel noen som fortsatt får opptak til PPU for allmennfag på bakgrunn av en bachelorgrad, da det ikke er krav om mastergrad for bl.a. skapende og utøvende kunstfag¹¹. I tillegg har institusjonene kunnet gi studenter betinget opptak til PPU med oppstart høsten 2020, 2021 og 2022 forutsatt at manglende eksamener, inkludert masteroppgaven, avlegges innen henholdsvis utgangen av høstsemesteret 2020, 2021 eller 2022. Det er da krav om at forsinkelsen må skyldes koronapandemien.

For PPU for yrkesfag gjelder andre opptaksregler, og her ser vi en større variasjon når det gjelder opptaksgrunnlag: Over 60 prosent har opptak på bakgrunn av en bachelorgrad eller en relevant profesjonsrettet bachelor og to års relevant yrkeskompetanse. 13 prosent har opptak på grunnlag av en mastergrad, mens 17 prosent har opptak på grunnlag av fag-/svennebrev osv.¹²

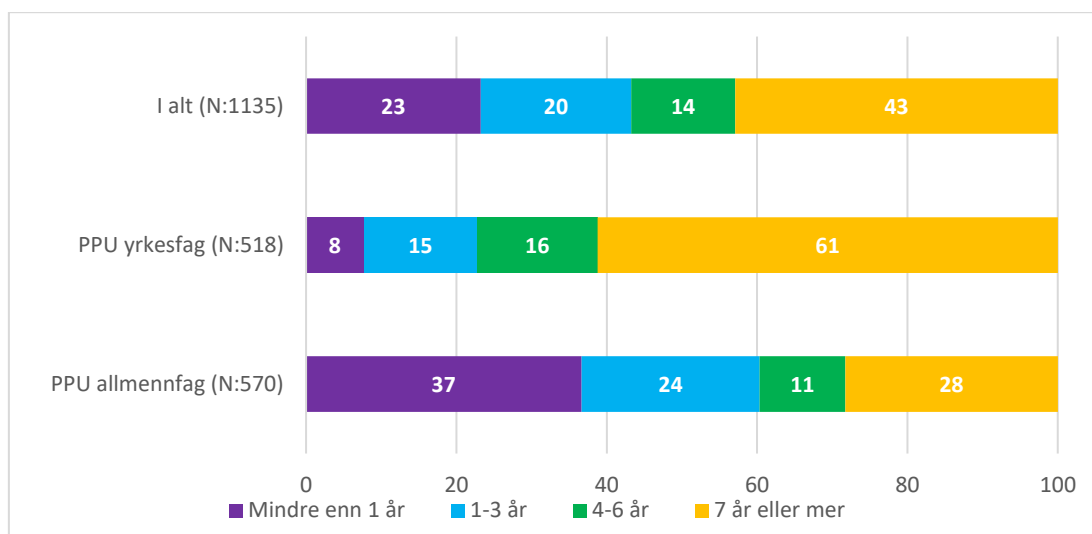
28 studenter oppga «Annet» som opptaksgrunnlag, og disse kunne spesifisere i fritekst. Her oppga de en blanding av mastergrad, bachelorgrad, fagbrev og fagskole – alle kategorier som var dekket i de andre svarkategoriene.

Vi så i Tabell 4.1 og 6.1 at median alder for PPU-studentene er 34 år, og det er en god del høyere enn for studenter generelt. Dette kan komme av at mange studerer PPU etter å ha vært ute i arbeidslivet i noen år. Spesielt gjelder dette studenter på PPU for yrkesfag, hvor median alder var 39 år (Tabell 6.1), mens median alder for studenter på PPU for allmennfag er 30 år. I undersøkelsen spurte vi respondentene hvor mange år det er siden de fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak til PPU. Svarfordelingene vises i Figur 6.4.

¹¹ Se rammeplanen for PPU: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-21-1771>

¹² Se rammeplan for PPU for yrkesfag: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-03-18-289>

Figur 6.4 «Hvor mange år er det siden du fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak til PPU?» Svarfordeling etter type PPU. Prosent.

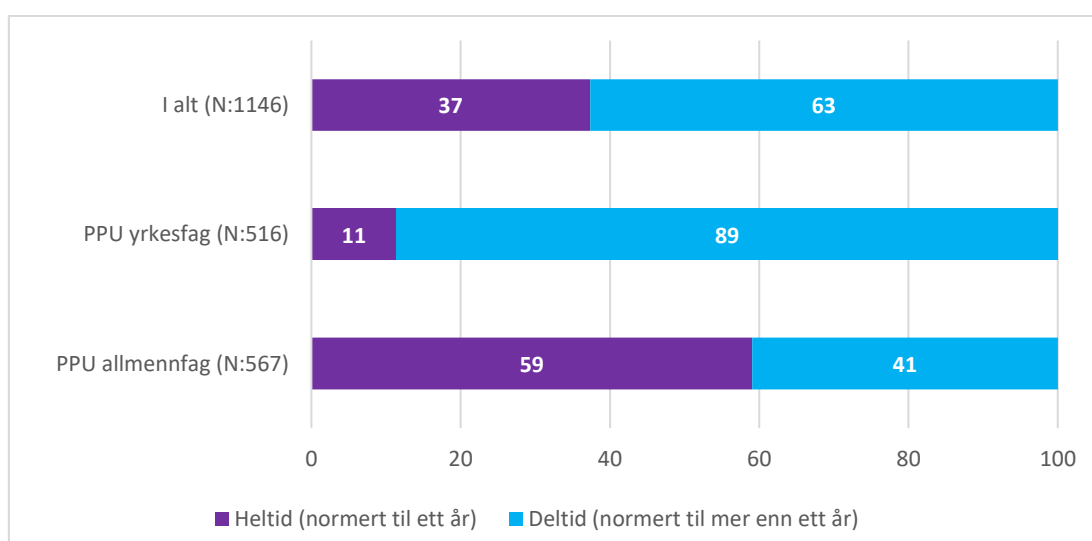

Over 60 prosent av studentene på PPU for yrkesfag oppgir at det har gått 7 år eller mer siden de fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak til PPU. Dette samsvarer godt med at studentene på PPU for yrkesfag er en god del eldre enn studentene på PPU for allmennfag. Blant studentene på PPU for allmennfag er det over en tredel som svarer at det har gått mindre enn 1 år siden de fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak til PPU. En av fire har startet på PPU for allmennfag 1–3 år etter de fullførte utdanningen. Det er dermed en god del som går direkte eller nesten direkte over til PPU for allmennfag etter masterstudiet sitt.

6.3 Heltid og deltid

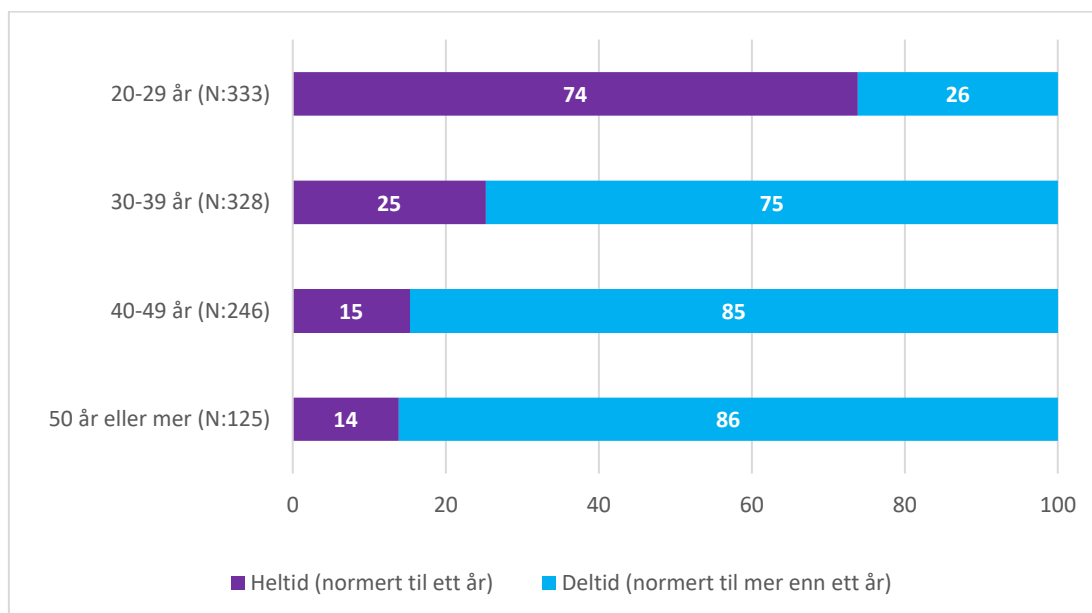
PPU gir 60 studiepoeng og kan tas på heltid på ett år eller på deltid over to år. Figur 6.5 viser svarfordelinger på spørsmålet om man tar PPU som et heltids- eller deltidsstudium.

Figur 6.5 «Går du på heltids- eller deltidsstudium?» Svarfordeling, etter type PPU. Prosent.

Totalt sett er det rundt 60 prosent som tar PPU som deltidsstudium. Når vi ser på svarfordelingen etter hvilken type PPU respondentene går på, ser vi at blant dem som tar PPU for yrkesfag, tar det store flertallet (89 prosent) dette som et deltidsstudium, mens blant respondenter som tar PPU for allmennfag, er det 41 prosent som tar det på deltid. Som vi har sett tidligere er studentene som tar PPU for yrkesfag, noe eldre enn de som tar PPU for allmennfag, og vi kan anta at mange som tar PPU for yrkesfag tar det på deltid ved siden av jobb. I Figur 6.6 ser vi andel på heltids- og deltidsstudium etter alder.

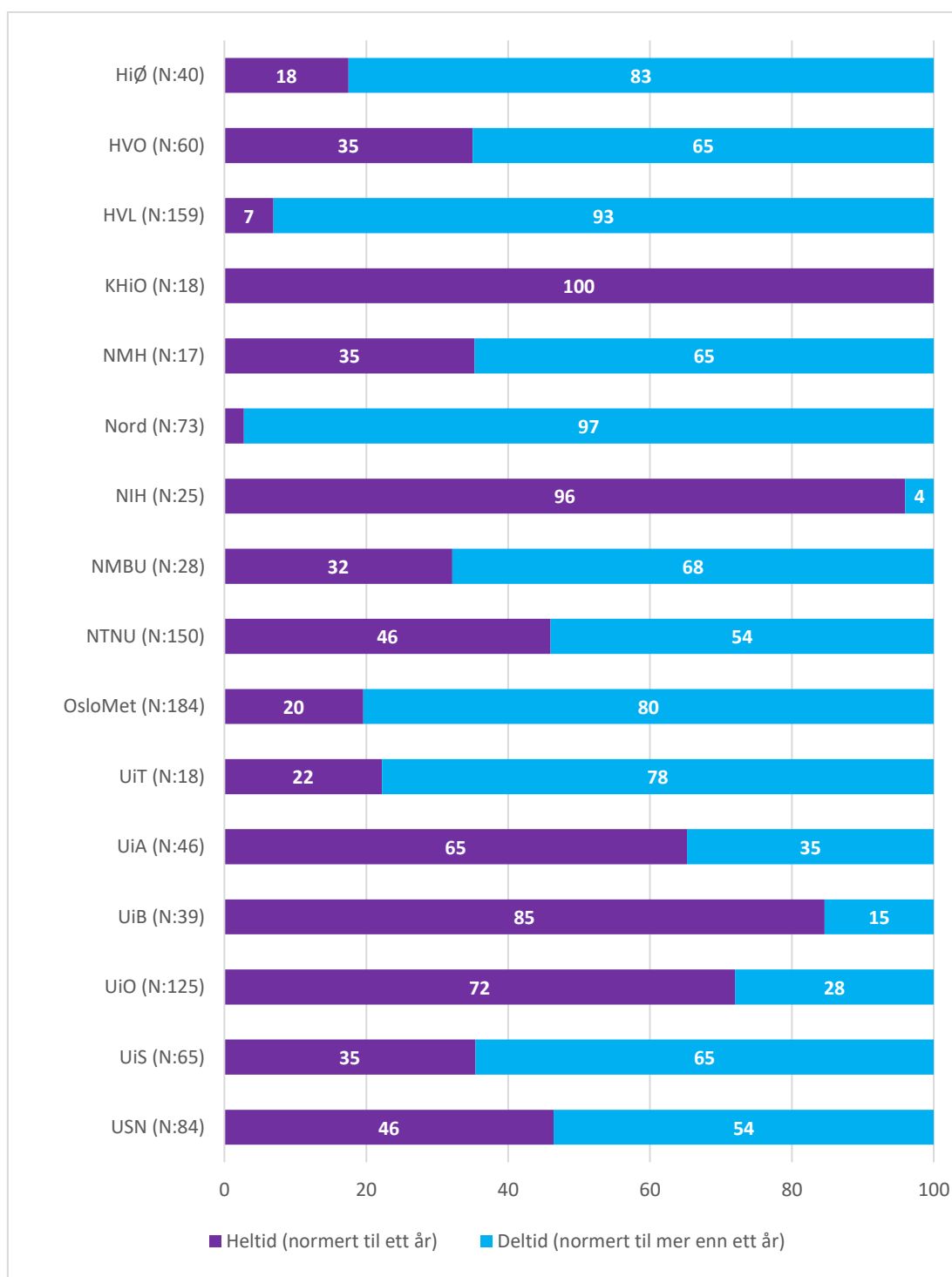
Figur 6.6 «Går du på heltids- eller deltidsstudium?» Svarfordeling, etter aldersgruppe. Prosent.

Blant studentene i alderen 20–29 år tar tre av fire PPU på heltid, mens i aldersgruppene over er det flest som tar PPU på deltid.

Figur 6.7 viser andel på heltids- og deltidsstudium fordelt på institusjoner med minst ti svarende.

Figur 6.7 «Går du på heltids- eller deltidsstudium?» Svarfordeling, etter institusjon. Prosent.

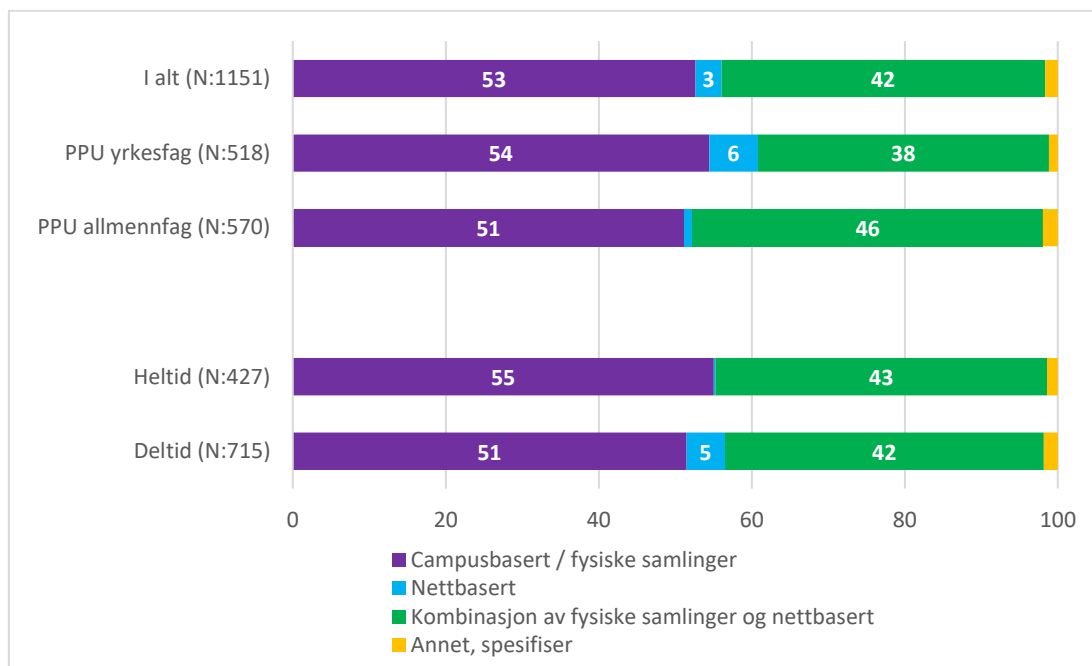
Fordelingen av heltids- og deltidsstudenter på PPU avhenger selvsagt av institusjonens studietilbud – om de tilbyr PPU på heltid, deltid eller begge deler. Ved Nord og HVL er nesten alle PPU-studentene på deltidspå program. HiØ, OsloMet og UiT har også en høy andel PPU-studenter på deltid. Ved KHiO og NIH er nesten alle PPU-studentene på heltidsstudier. UiB og UiO har også en høy andel PPU-studenter på heltidsstudier.

6.4 Organisering av undervisning

Videre fikk respondentene spørsmål om hvordan undervisningen er organisert – som fysiske samlinger, nettbasert eller en kombinasjon. Mange kan ha hatt nettundervisning på grunn av koronapandemien, men vi ba respondentene svare ut fra hvordan undervisningen er lagt opp i studieplanen og ikke hvordan det i praksis har foregått som følge av koronapandemien. Svarfordelingene vises i Figur 6.8.

Figur 6.8 «Hvordan er undervisningen organisert?» Svarfordeling, etter type PPU og heltids-/deltidsstudier. Prosent.

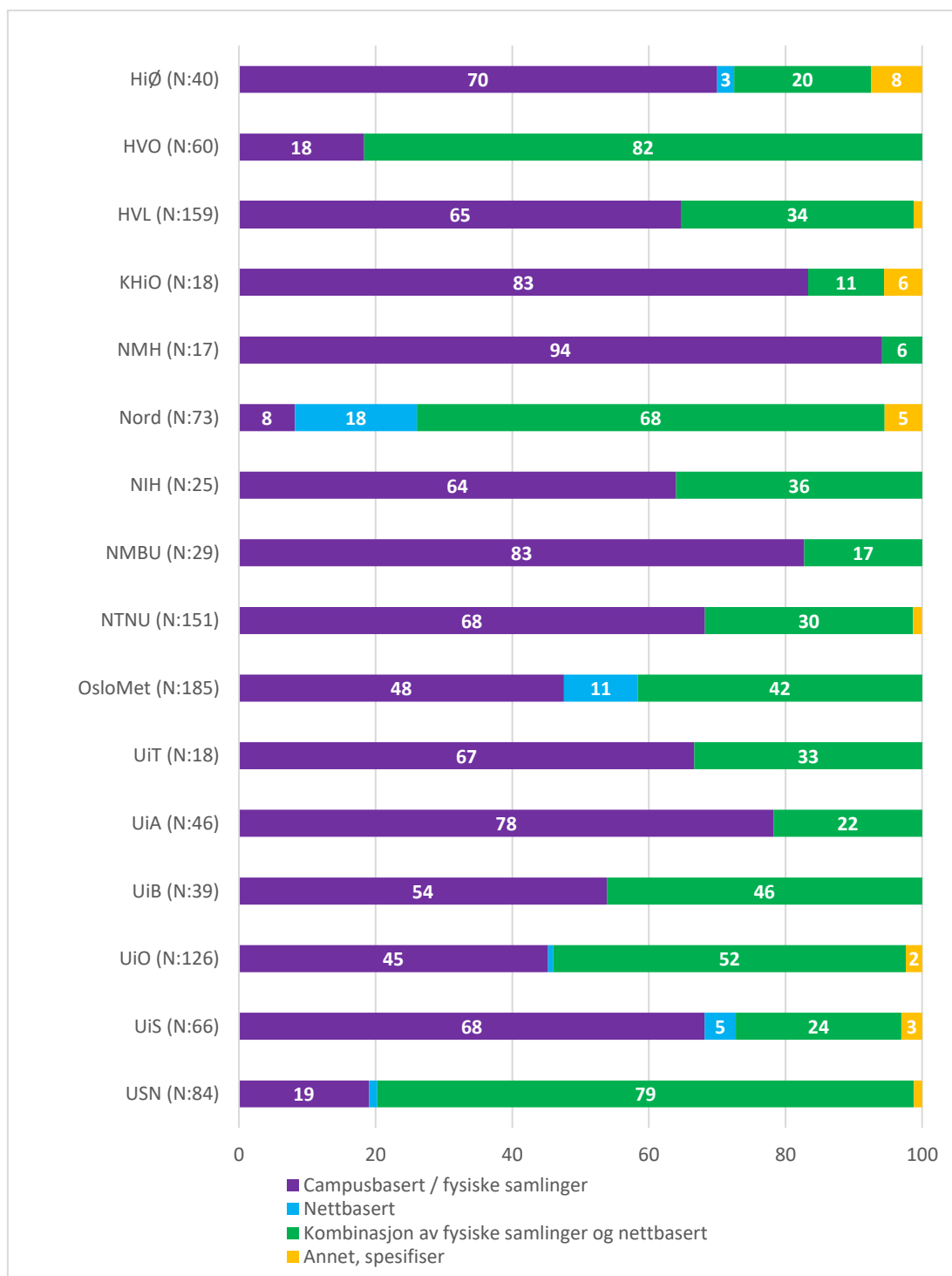

De aller fleste går på PPU-programmer som er campusbasert med fysiske samlinger (rundt halvparten) eller en kombinasjon av fysiske samlinger og nettbasert (litt under halvparten). Det er lite forskjell mellom de ulike typene PPU og heltids-/deltidsstudier når det gjelder hvordan undervisningen er organisert.

Merk at de her svarte på hvordan undervisningen er lagt opp i studieplanen og ikke hvordan det i praksis har foregått som følge av koronapandemien. Det kan derfor ha vært mer innslag av nettundervisning og mindre fysisk undervisning enn det som kommer frem her.

Figur 6.9 viser svarfordelingene på institusjoner med minst ti svarende.

Figur 6.9 «Hvordan er undervisningen organisert?» Svarfordeling, etter institusjon. Prosent.

Det er en del variasjon i hvordan PPU-studiet er organisert ved de ulike institusjonene. For eksempel deltar PPU-studentene ved NMH, KHiO og NMBU i hovedsak på undervisning som er campusbasert med fysiske samlinger, mens ved HVL og USN deltar PPU-studentene i stor grad på undervisning som er en kombinasjon av fysiske samlinger og nettbasert.

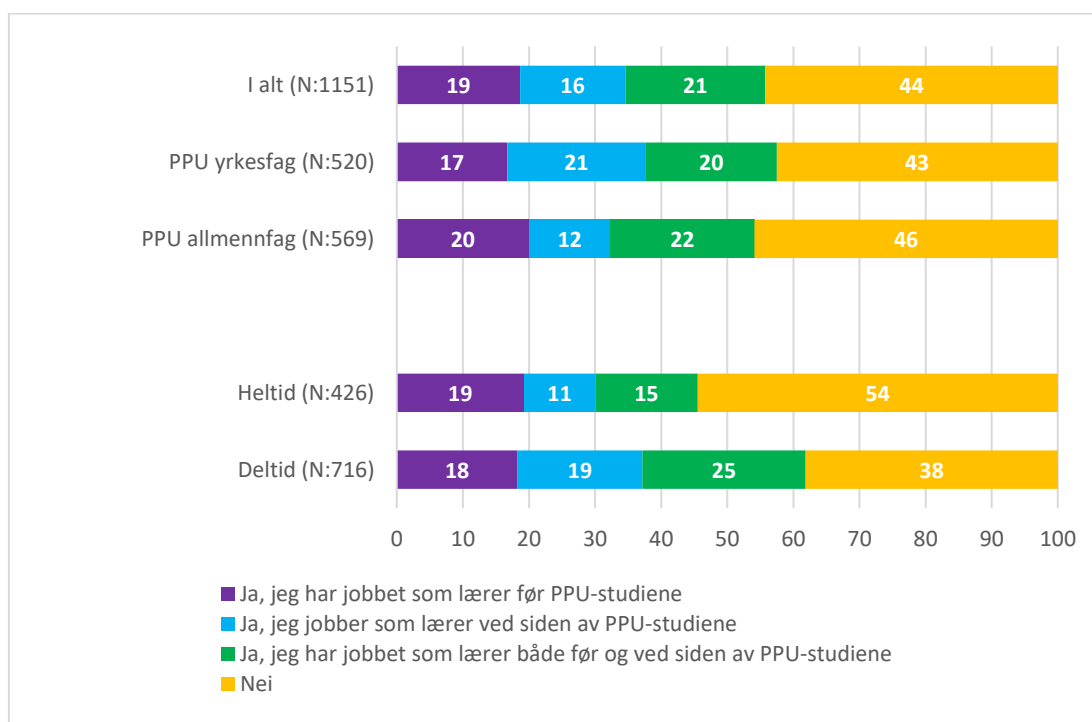
Til sammen 19 studenter svarte at undervisningen var organisert på annen måte, og de spesifiserte i et fritekstfelt: Nesten alle kommentarene gikk på at undervisningen var helt eller delvis nettbasert på grunn av koronapandemien.

6.5 Erfaring som lærer

Studentene fikk også spørsmål om de har erfaring som lærer utenom praksis.

Svarfordelingene vises i Figur 6.10, i alt og etter type PPU og etter om man går på PPU heltid eller deltid.

Figur 6.10 «Har du erfaring som lærer, utenom praksis?» Svarfordeling, etter type PPU og heltids-/deltidsstudier. Prosent.

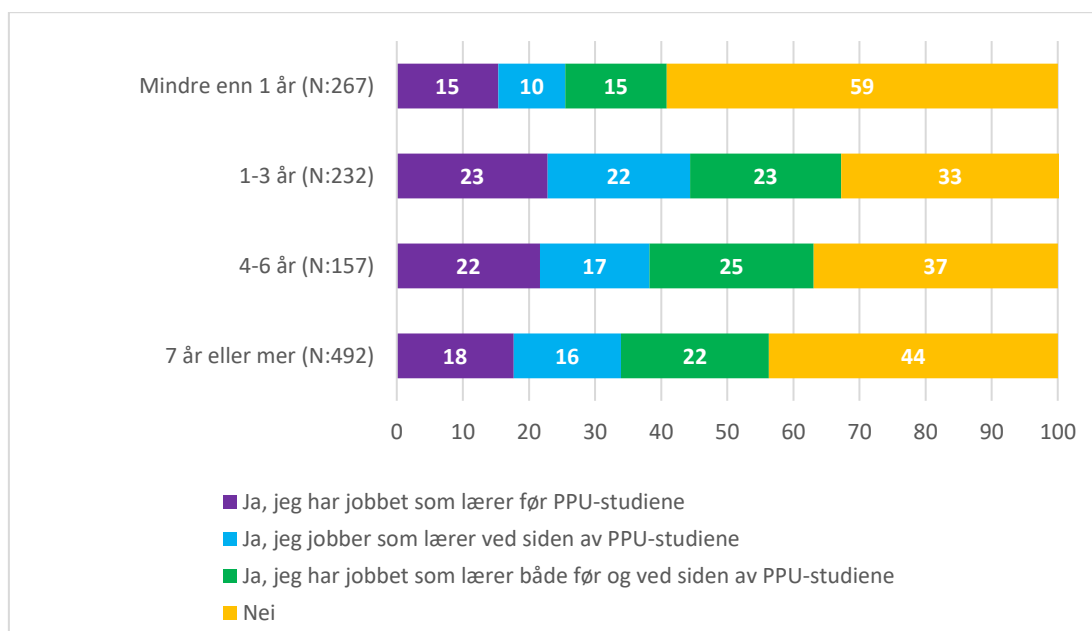

Litt i underkant av halvparten av PPU-studentene har ikke erfaring som lærer utenom praksis. Blant de nesten 60 prosent som har erfaring som lærer, er det jevnt fordelt på om de har jobbet som lærer før og/eller underveis i PPU-studiene. Det er bare små forskjeller mellom studentene som tar PPU for yrkesfag og de som tar PPU for allmennfag.

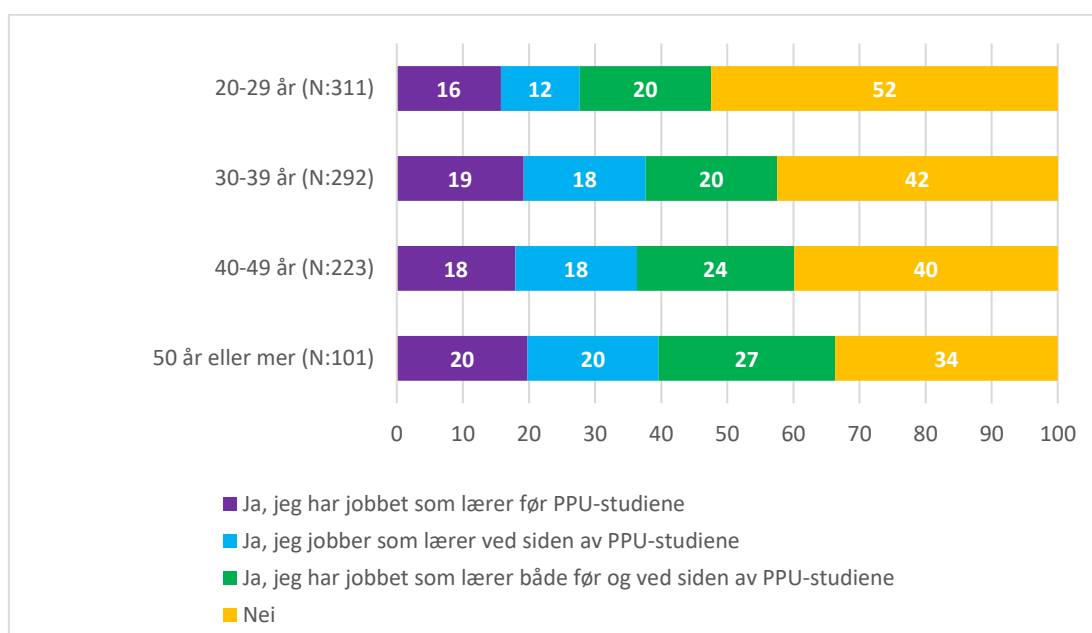
Studentene som tar PPU på deltid, har i noe større grad erfaring som lærer enn studentene som tar PPU på heltid: 44 prosent jobber som lærer ved siden av deltidsstudiene. For heltidsstudentene er tilsvarende andel nesten 20 prosentpoeng lavere.

Vi så i Figur 6.4 at over 40 prosent av PPU-studentene fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak til PPU for 7 år siden eller mer. I Figur 6.11 og Figur 6.12 skal vi se om det er forskjell i om studentene har erfaring som lærer etter hvor mange år det er siden de fullførte utdanningen som dannet grunnlag for opptak til PPU og etter hvor gamle de er.

Figur 6.11 «Har du erfaring som lærer, utenom praksis?» Svarfordeling, etter antall år siden utdanning som dannet grunnlag for opptak til PPU ble fullført. Prosent.

Figur 6.12 «Har du erfaring som lærer, utenom praksis?» Svarfordeling, etter aldersgrupper. Prosent.

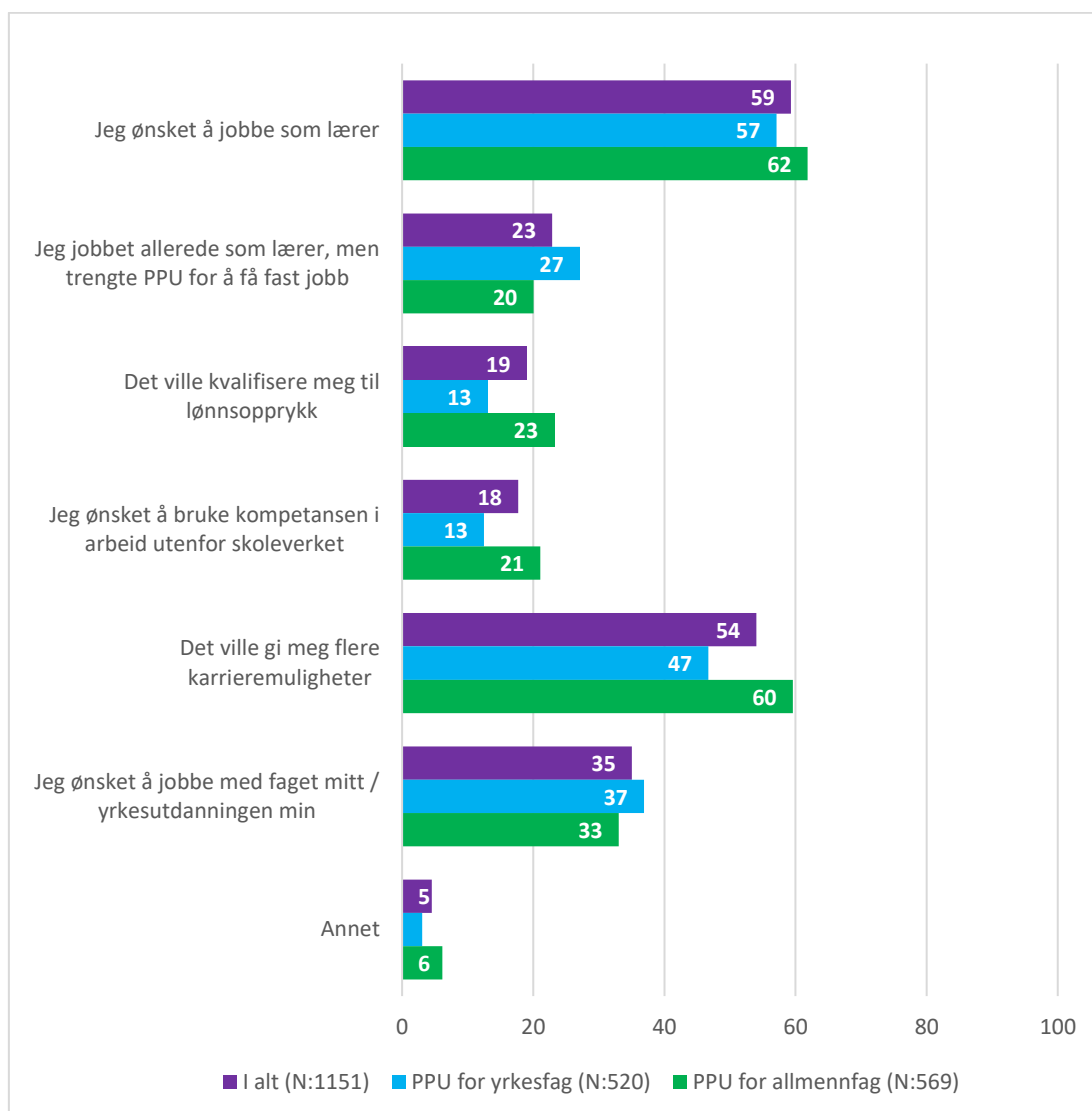
Blant studenter som fullførte utdanningen for mindre enn ett år siden, er det rundt 60 prosent som ikke har erfaring som lærer, mens en større andel har erfaring som lærer blant studenter som har fullført utdanningen for mer enn ett år siden. Det er høyere andel som har erfaring som lærer blant dem som fullførte utdanningen for 1–3 år siden enn blant dem som fullførte utdanningen for 7 år eller mer siden.

Når vi ser på studentenes alder og tidligere erfaring som lærer (Figur 6.12), er det økende andel som har erfaring som lærer etter alder.

6.6 Motivasjon for å starte på PPU

I undersøkelsen ble det også kartlagt hva som var motivasjonen for å starte på PPU. Respondentene kunne krysse av for flere av alternativene. Figur 6.13 viser svarfordelingen i alt og etter type PPU.

Figur 6.13 «Hva var din motivasjon for å starte på PPU?» Flere svar mulig. Svarfordeling, etter type PPU. Prosent.

For rundt 60 prosent av PPU-studentene var motivasjonen for å begynne på PPU-studiet at de ønsker å jobbe som lærer, uavhengig av type PPU. Omtrent like stor andel oppga at motivasjonen var at PPU ville gi dem flere karrieremuligheter.

Rundt en tredel valgte PPU fordi de ønsket å jobbe med faget sitt / yrkesutdanningen sin.

Muligheten for fast jobb, lønnsopprykk eller å bruke kompetansen fra PPU i arbeid utenfor skoleverket var en motivasjon for et mindretall av studentene.

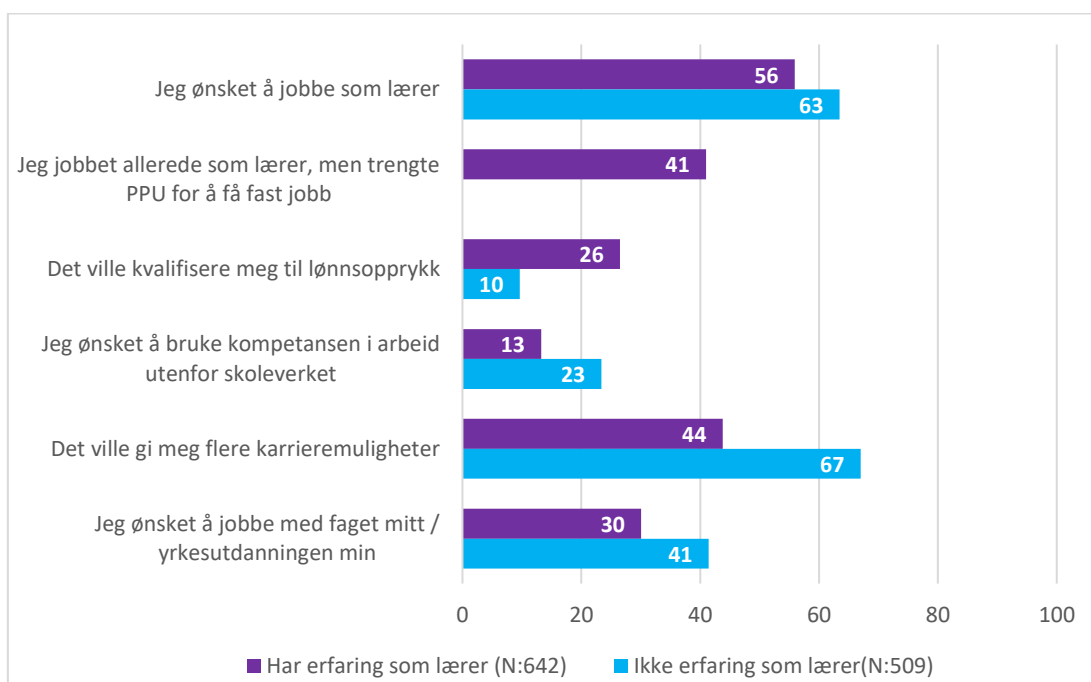
52 respondenter krysset av for «Annet» på spørsmålet om hva som var motivasjonen deres for å starte på PPU. Disse fikk anledning til å utdype i fritekst hva som motiverte dem, og flere av svarene var overlappende med kategoriene i spørsmålet: Blant annet var det 20 av

respondentene som oppga at de startet på PPU fordi det på en eller annen måte ville gi dem flere karrieremuligheter – enten fordi de ikke hadde fått jobb etter å ha fullført studiene sine, eller fordi de ønsket å skifte beite. For ti av dem handlet det om et krav fra arbeidsgiveren om å ta PPU. Åtte ønsket å ta PPU for å bli bedre i jobben sin, mens fem skrev at de hadde et ønske om å bli lærer.

Det er ikke store forskjeller mellom motivasjon for å starte på PPU etter om man tar PPU for yrkesfag eller PPU for allmennfag. Sammenlignet med PPU for yrkesfag var det litt høyere andel blant studenter på PPU for allmennfag som oppga som motivasjon at PPU ville gi flere karrieremuligheter, kvalifisere til lønnsopprykk eller at de ville bruke kompetansen utenfor skoleverket.

Vi kan se på om motivasjonen for å starte på PPU er forskjellig for de som har erfaring som lærer sammenlignet med de som ikke har erfaring som lærer (Figur 6.14). Vi har delt studentene i to og slått sammen alle som har erfaring som lærer i en gruppe og sammenligner med de som svarte «nei» på spørsmålet om de har erfaring som lærer utenom praksis.

Figur 6.14 «Hva var din motivasjon for å starte på PPU?» Flere svar mulig. Svarfordeling, etter tidligere erfaring som lærer. Prosent.

Hele 41 prosent av dem som har erfaring som lærer utenom praksis oppga at de trengte PPU for å få fast jobb. Det er naturlig at ingen av dem som ikke jobber som lærer, valgte dette som motivasjonsfaktor. Det er også en høyere andel blant dem som har erfaring som lærer som oppga mulighet for lønnsopprykk som motivasjon for å starte på PPU.

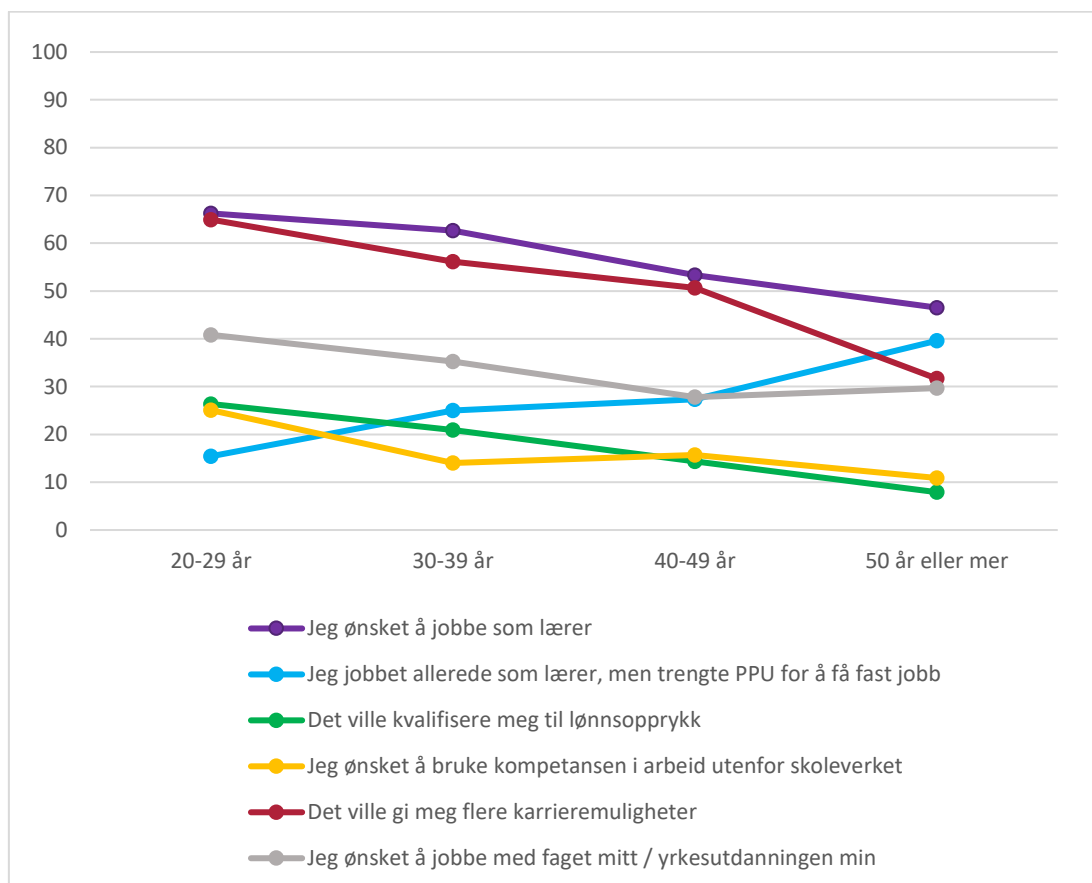
Foruten dette er hovedforskjellen mellom de to gruppene at de som ikke har erfaring som lærer i mye større grad oppga at de begynte på PPU fordi det ville gi dem flere karrieremuligheter.

Det var mulig å krysse av for flere av kategoriene for hva som var motivasjon for å starte på PPU. I gjennomsnitt krysset respondentene av på to av kategoriene, og det er ingen forskjell

i antall kategorier mellom de som har erfaring som lærer og de som ikke har erfaring som lærer.

I Figur 6.15 ser vi på forskjellig i motivasjon for å starte på PPU etter alder.

Figur 6.15 «Hva var din motivasjon for å starte på PPU?» Flere svar mulig. Svarfordeling, etter aldersgrupper. Prosent.

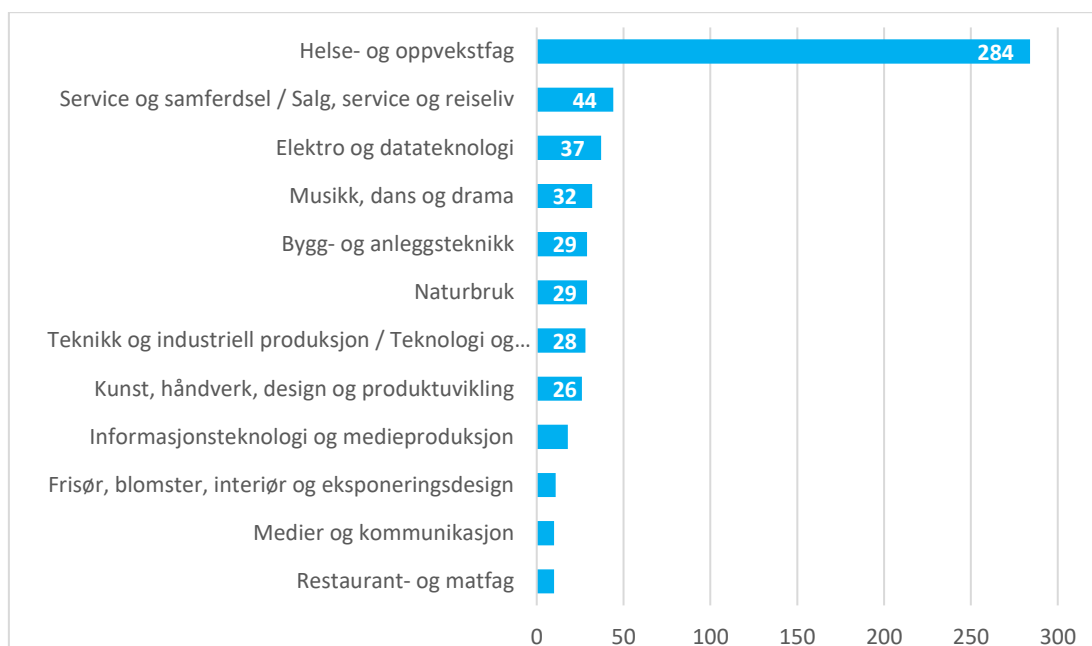

Andelen som oppga «Jeg ønsket å jobbe som lærer», «Det ville kvalifisere til lønnsopprykk», «Jeg ønsket å bruke kompetansen min utenfor skoleverket» og «Det ville gi meg flere karrieremuligheter» synker for hver aldersgruppe. Spesielt gjelder dette andelen som mener at PPU vil gi flere karrieremuligheter – den synker med 20 prosentpoeng i den eldste aldersgruppen. Andelen som oppga «Jeg jobber allerede som lærer, men trengte PPU for å få fast jobb» er den eneste som stiger jevnt for hver aldersgruppe. «Jeg ønsket å jobbe med faget mitt / yrkesutdanningen min» har en synkende tendens med unntak for den eldste aldersgruppen hvor andelen øker litt.

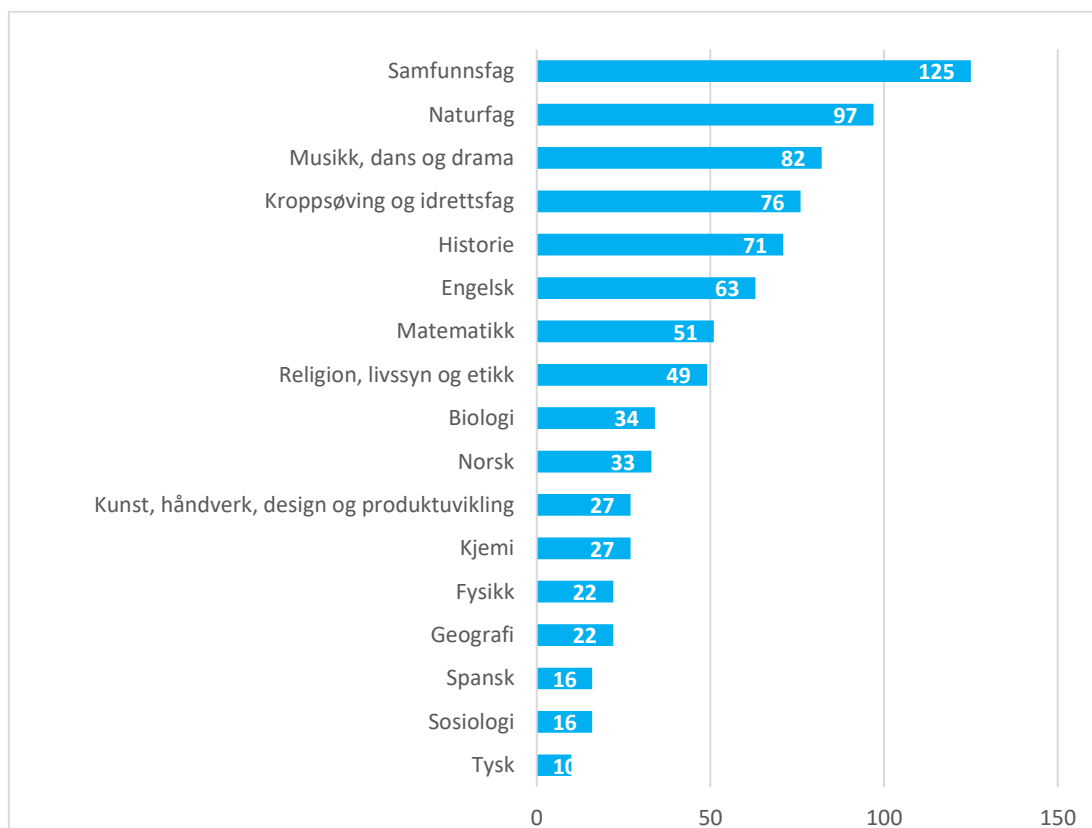
6.7 Undervisningsfag

PPU-studentene fikk spørsmål om hvilke(t) undervisningsfag fagdidaktikken/yrkesdidaktikken deres er knyttet til. Figur 6.16 og Figur 6.17 viser antall respondenter som krysset av for hvert fag. Vi har inkludert fag med minst 10 respondenter, for henholdsvis PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag.

Figur 6.16 «Hvilke(t) undervisningsfag er fagdidaktikken/yrkesdidaktikken din knyttet til?» Flere svar mulig. Antall respondenter per undervisningsfag. Studenter på PPU for yrkesfag. N:521.

Figur 6.17 «Hvilke(t) undervisningsfag er fagdidaktikken/yrkesdidaktikken din knyttet til?» Flere svar mulig. Antall respondenter per undervisningsfag. Studenter på PPU for allmennfag. N:570.

Blant studentene på PPU for yrkesfag har over halvparten av respondentene fag-/yrkesdidaktikken sin knyttet til undervisningsfag innen helse- og oppvekstfag. Blant studenter på PPU for allmennfag er det mer spredning i hvilke(t) undervisningsfag fagdidaktikken er knyttet opp til, med samfunnsfag og naturfag som de to største.

Til sammen svarte 30 respondenter at fag-/yrkesdidaktikken var knyttet opp til andre undervisningsfag enn det som var listet opp. De fleste gikk på PPU for allmennfag. De kunne spesifisere hvilke (t) undervisningsfag det var i fritekstfeltet. Teknologi og forskningslære samt friluftsliv gikk igjen flere ganger. Foruten det var det fag innen musikk, dans og drama og spesialpedagogikk.

7 Spørsmål fra Studiebarometeret

I dette kapitlet presenterer vi resultatene for spørsmålene i undersøkelsen som var hentet fra Studiebarometeret. Spørsmålene er helt identiske i de to undersøkelsene. Litt over 1 000 PPU-studenter svarte på disse spørsmålene.

Vi vil sammenligne resultatene for PPU-studentene med resultatene fra Studiebarometeret 2021. Studiebarometeret ble gjennomført i oktober–november 2021, og det var rundt 30 000 studenter på 2. og 5. studieår på bachelor- og masterprogrammer som deltok (forkortet som «SB 2021» i figurene). Blant studentene som deltok i Studiebarometeret, gikk ca. 2 000 på en grunnskolelærerutdanning (forkortet «SB 2021 GLU» i figurene) og over 600 gikk på en lektorutdanning (forkortet til «SB 2021 Lektor» i figurene), og disse er også relevante grupper å sammenligne med.

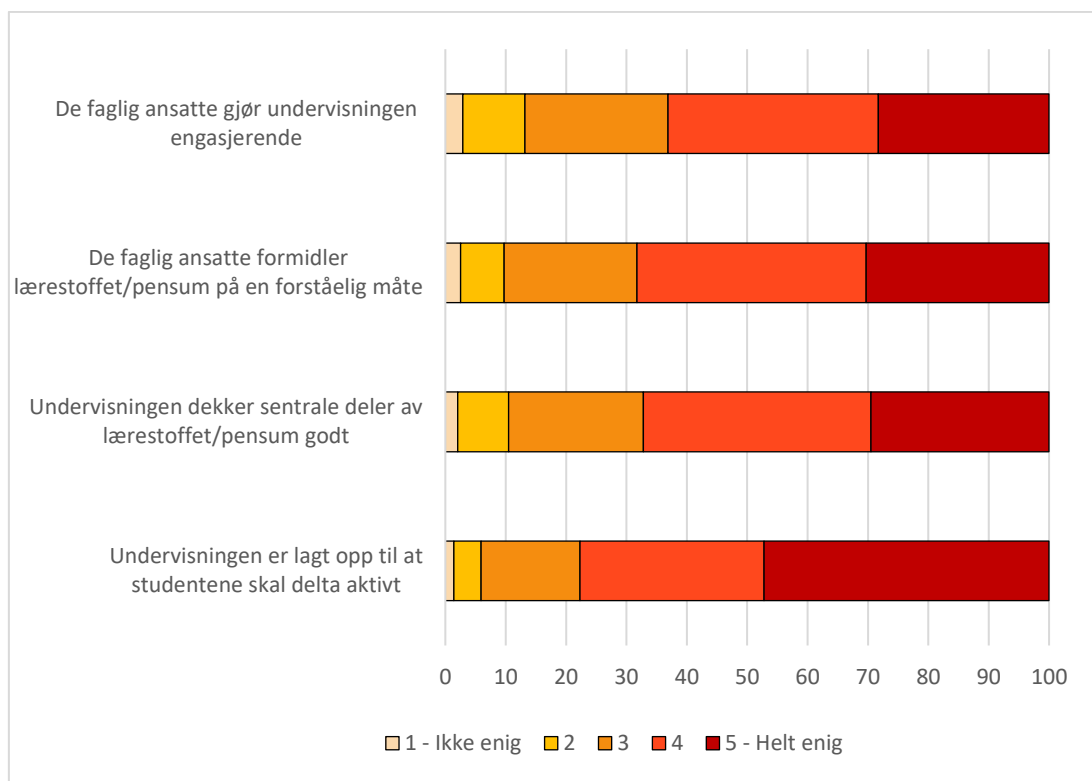
7.1 Undervisning

På spørsmål om undervisning lød det innledende spørsmålet: «Hvor enig er du i følgende påstander?» De fire påstandene studentene kunne ta stilling til var:

- De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende
- De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte
- Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt
- Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt

Svarkategoriene går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» er lav i dette spørsmålsbatteriet og varierer fra 0,2 prosent til 1,5 prosent. Disse er holdt utenfor ved beregning av svarfordeling.

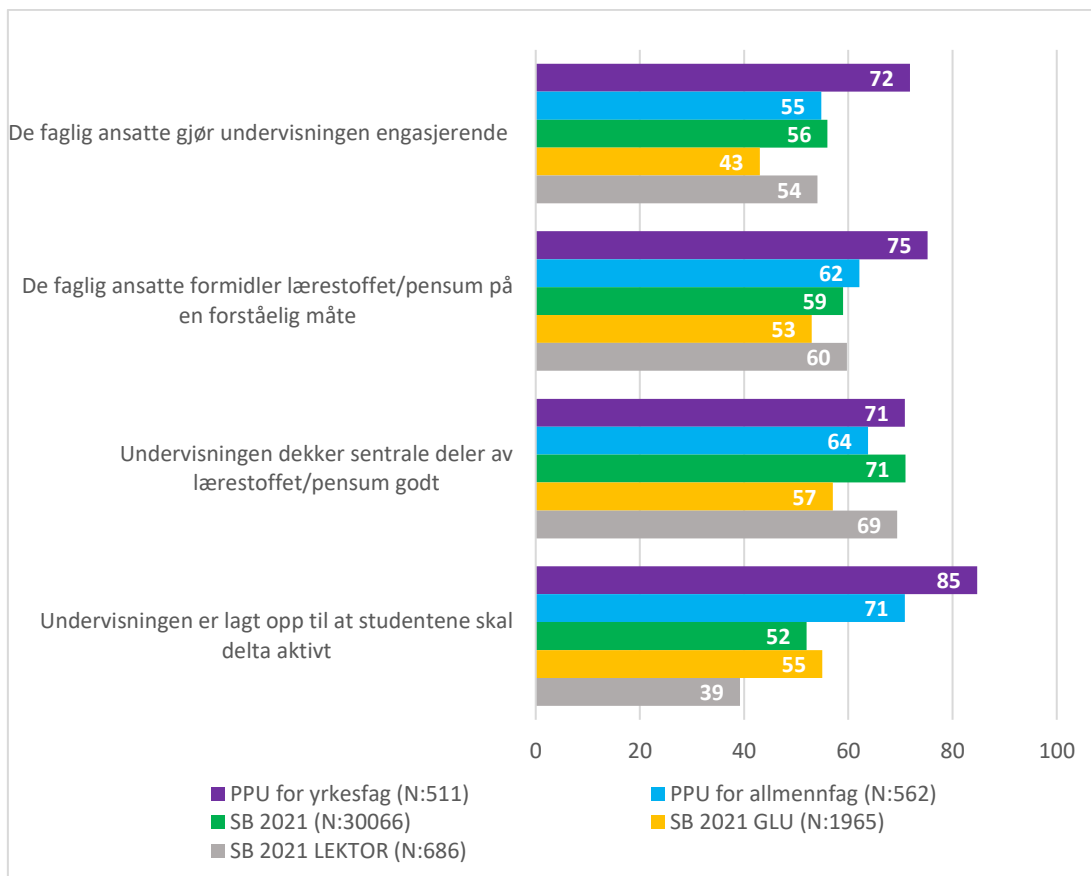
Figur 7.1 «Hvor enig er du i følgende påstander?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

To tredeler av PPU-studentene er enige (de som svarer 4 og 5) i at de faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende, at de formidler lærestoffet på en forståelig måte og at undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet godt. En enda høyere andel er enig i at undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt. Andelen som ikke er enige (de som svarer 1 og 2) er gjennomgående lav i dette spørsmålsbatteriet, mellom 5 og 13 prosent.

Vi skal sammenligne svarfordelingen blant studenter på PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag, samt hvordan PPU-studentene svarer sammenlignet med alle studentene i Studiebarometeret, grunnskolelærerstudentene og lektorstudentene i Studiebarometeret (Figur 7.2). Her ser vi bare på andel som har svart de to mest positive kategoriene, altså de som er mest enige (4 og 5).

Figur 7.2 «Hvor enig er du i følgende påstander?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

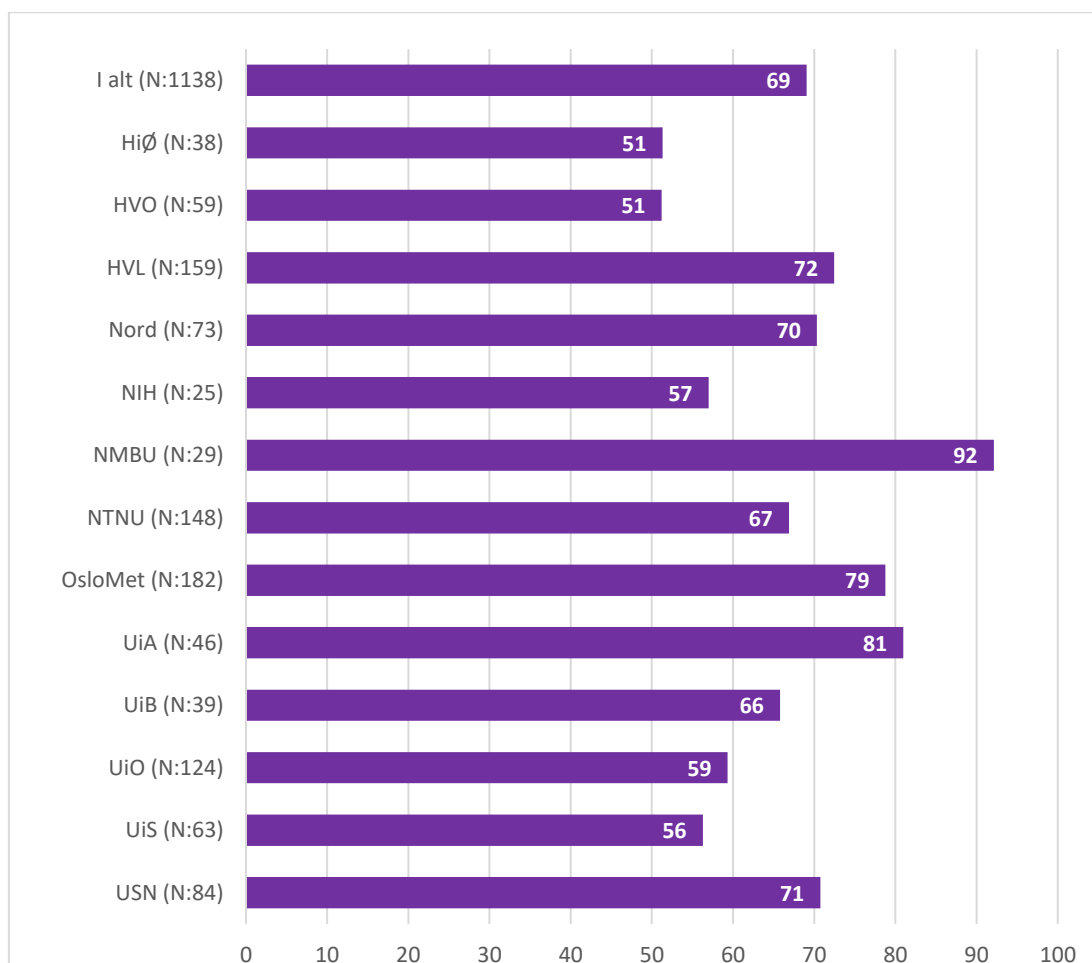

Studentene på PPU er i mye større grad enn de andre studentgruppene enige i at undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt: 85 prosent av studentene på PPU for yrkesfag og 71 prosent av studentene på PPU for allmennfag mener dette, sammenlignet med bare litt over halvparten av studenter generelt og studenter på GLU. For lektorstudenter er andelen som svarte 4 eller 5 på dette spørsmålet kun 39 prosent.

Sammenlignet med de andre gruppene er det også en større andel av studentene på PPU for yrkesfag som er enige i påstandene om at de faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende, og at de formidler lærestoffet på en forståelig måte. Studenter på PPU for allmennfag skiller seg her ikke ut fra resultatene blant studenter generelt.

I Figur 7.3 ser vi resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser gjennomsnittlig andel som oppga svarkategori 4 og 5 på de fire spørsmålene om undervisning, fordelt på institusjoner med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 1 viser andelen per påstand for de ulike institusjonene).

Figur 7.3 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de fire påstandene om undervisning. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Det er noen forskjeller i hvordan studentene oppfatter undervisningen på de ulike institusjonene, men på noen av institusjonene er utvalget så lite at forskjellene ikke er signifikante. I hovedtrekk ser det ut til at studentene på NMBU er de som er mest enige i de ulike påstandene om undervisningen – i gjennomsnitt har over 90 prosent av studentene svart 4 eller 5 på alle de fire påstandene. Ved OsloMet og UiA er gjennomsnittlig andel studenter som har svart 4 eller 5 på de fire påstandene rundt 80 prosent, mens ved HiØ og HVL er tilsvarende andel rundt 50 prosent.

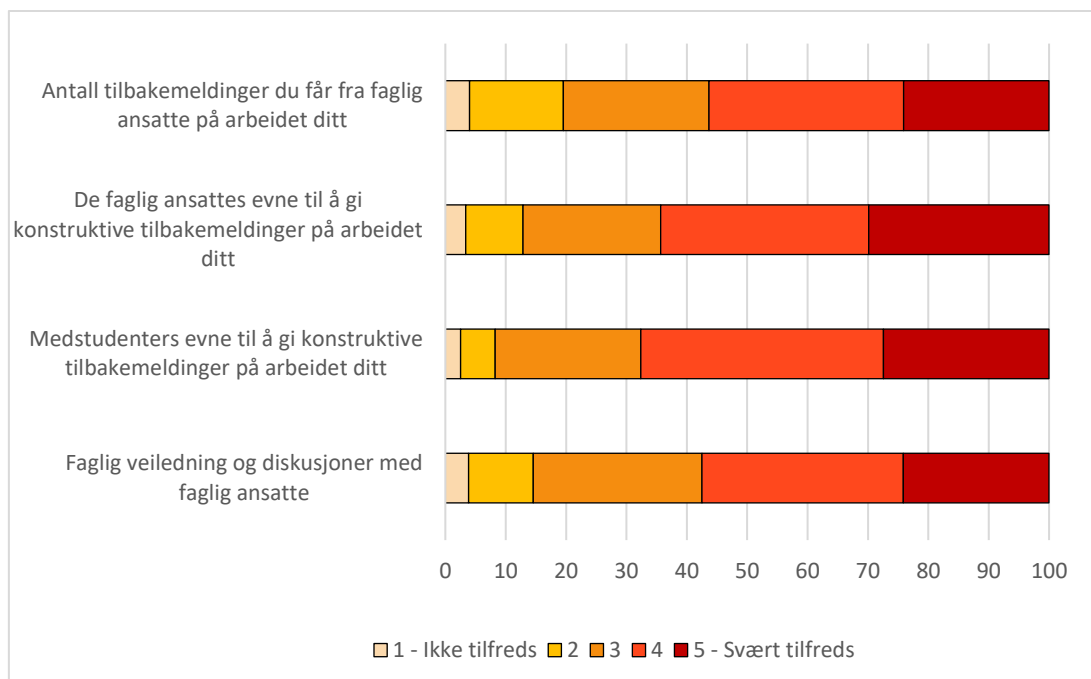
7.2 Tilbakemelding og veiledning

Studentene fikk fire spørsmål om tilfredshet med tilbakemelding og veiledning. Den innledende teksten var «Hvor tilfreds er du med følgende?», og påstandene de skulle svare på var:

- Antall tilbakemeldinger du får fra faglig ansatte på arbeidet ditt
- De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte

Andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant» var lav på de to første spørsmålene og det siste (2–3,5 prosent). På spørsmålet om medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger var andelen 8,5 prosent – dette kan trolig forklares ved at en del studenter ikke har opplevd denne typen tilbakemeldinger. Svarfordelingen er vist i Figur 7.4 – de som har svart «Vet ikke / ikke relevant» er holdt utenfor beregning av svarfordeling.

Figur 7.4 «Hvor tilfreds er du med følgende?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Rundt to tredeler av PPU-studentene er tilfredse med de faglig ansattes og medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet. Litt færre – under 60 prosent – er tilfreds med antall tilbakemeldinger fra faglig ansatte og den faglige veiledningen og diskusjoner med faglig ansatte.

Andel som ikke er tilfreds, er størst på spørsmålet om antall tilbakemeldinger de får fra faglig ansatte på arbeidet deres – her valgte hele 20 prosent svarkategori 1 eller 2.

Figur 7.5 viser andel som har svart de to mest positive kategoriene, altså de som er mest tilfreds (4 og 5), og vi ser resultatene for studenter på PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag, samt alle studentene i Studiebarometeret og studentene i Studiebarometeret som går på GLU og lektorutdanning.

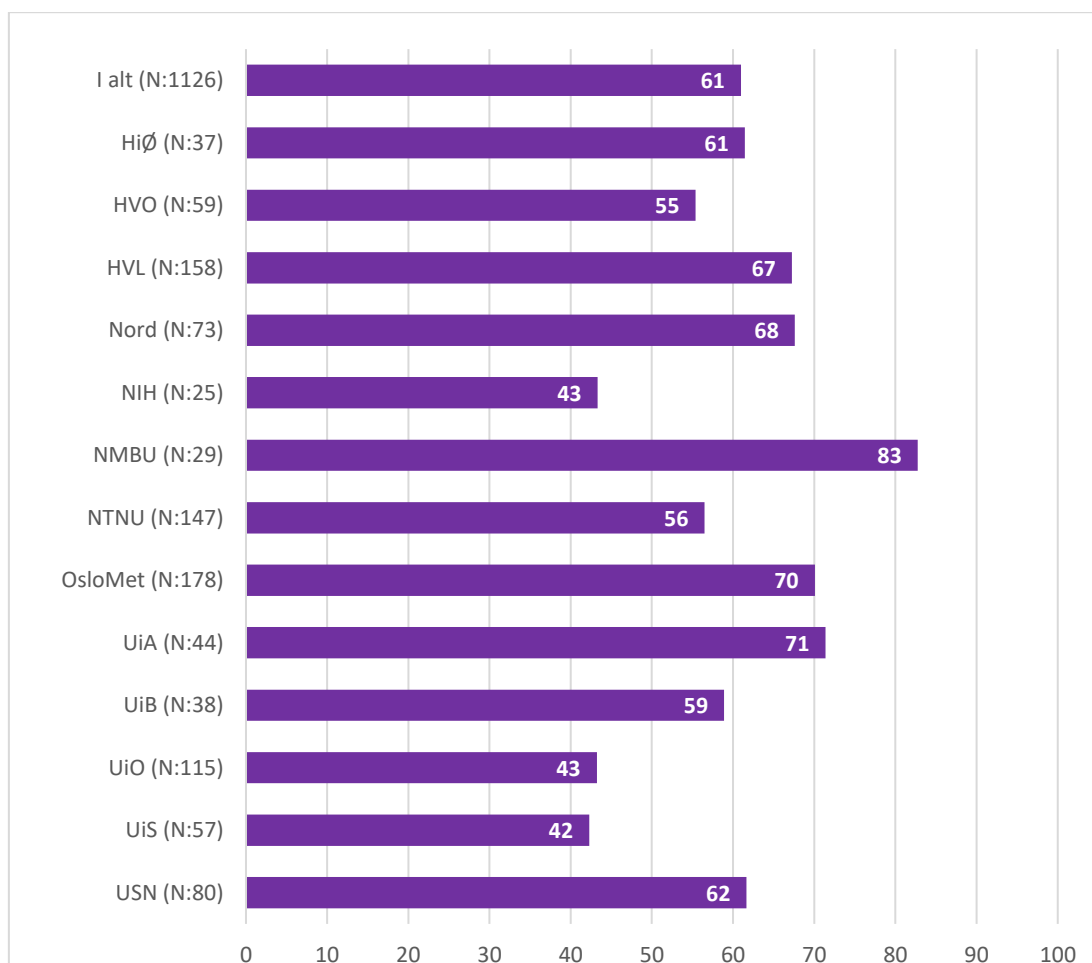
Figur 7.5 «Hvor tilfreds er du med følgende?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

Sammenlignet med resultatene fra Studiebarometeret generelt og for GLU-/lektorstudenter spesielt er PPU-studentene i større grad tilfredse med tilbakemelding og veiledning. Studentene på PPU for yrkesfag er jevnt over de mest tilfredse med tilbakemelding og veiledning fra både faglig ansatte og medstudenter sammenlignet med de andre gruppene. Mellom 65 og 73 prosent av studentene på PPU for yrkesfag svarer kategori 4 eller 5 på alle spørsmålene om tilbakemelding og veiledning. Andelen blant studenter på PPU for allmennfag er mellom 9 og 18 prosentpoeng lavere og ligger mer på nivå med resultatene fra de andre studentgruppene i Studiebarometeret.

I Figur 7.6 ser vi resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser gjennomsnittlig andel som oppga svarkategori 4 og 5 på de fire spørsmålene om tilbakemelding og veiledning, for de institusjonene med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 2 viser andelen per påstand for de ulike institusjonene).

Figur 7.6 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de fire påstandene om tilbakemelding og veiledning, PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Tilfredsheten med tilbakemelding og veiledning er generelt ganske jevn på tvers av institusjonene. Den er størst blant PPU-studentene ved NMBU (83 prosent) og lavest blant PPU-studentene ved UiS, NIH og UiO (42–43 prosent). Foruten disse ligger gjennomsnittlig andel som er tilfredse mellom 55 og 71 prosent på de andre institusjonene. På grunn av små utvalg og generelt liten variasjon i prosentandelene er det få av forskjellene som er signifikante.

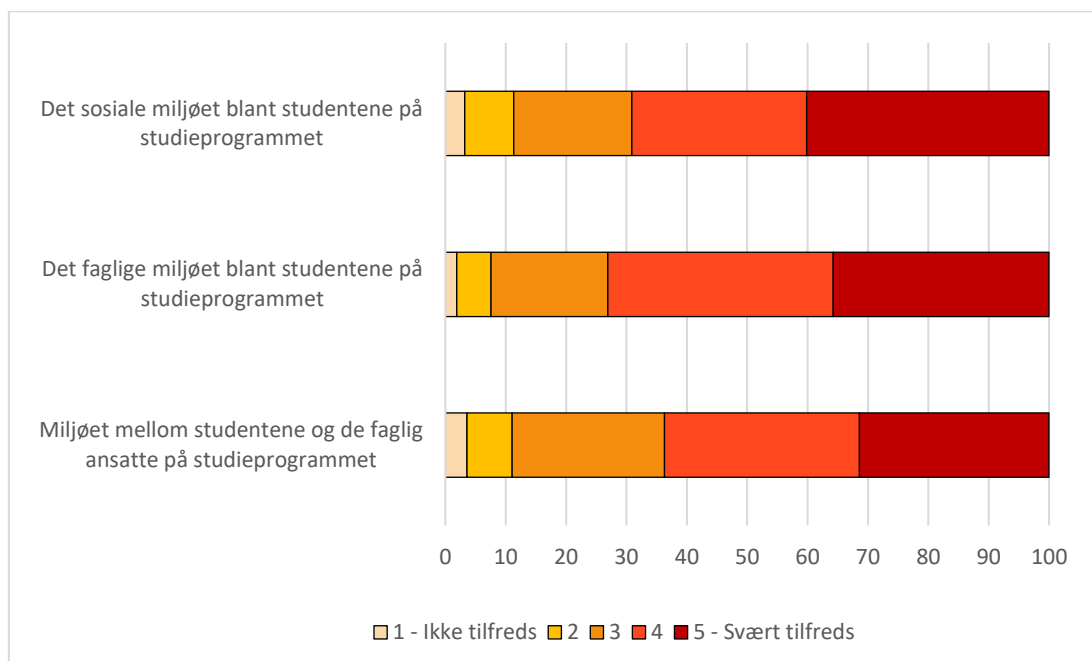
7.3 Faglig og sosialt miljø

I Studiebarometeret stilles det spørsmål for å kartlegge studentenes tilfredshet med det faglige og sosiale miljøet på studieprogrammet. Tilsvarende spørsmål ble stilt til PPU-studentene. Det innledende spørsmålet var «Hvor tilfreds er du med», etterfulgt av tre påstander:

- Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet
- Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet
- Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet

Svarskalaen gikk fra «Ikke tilfreds – 1» til «Svært tilfreds – 5» i tillegg til «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene var på 5–6 prosent, og disse holdes utenfor beregning av svarfordelingen som vises i Figur 7.7.

Figur 7.7 «Hvor tilfreds er du med?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

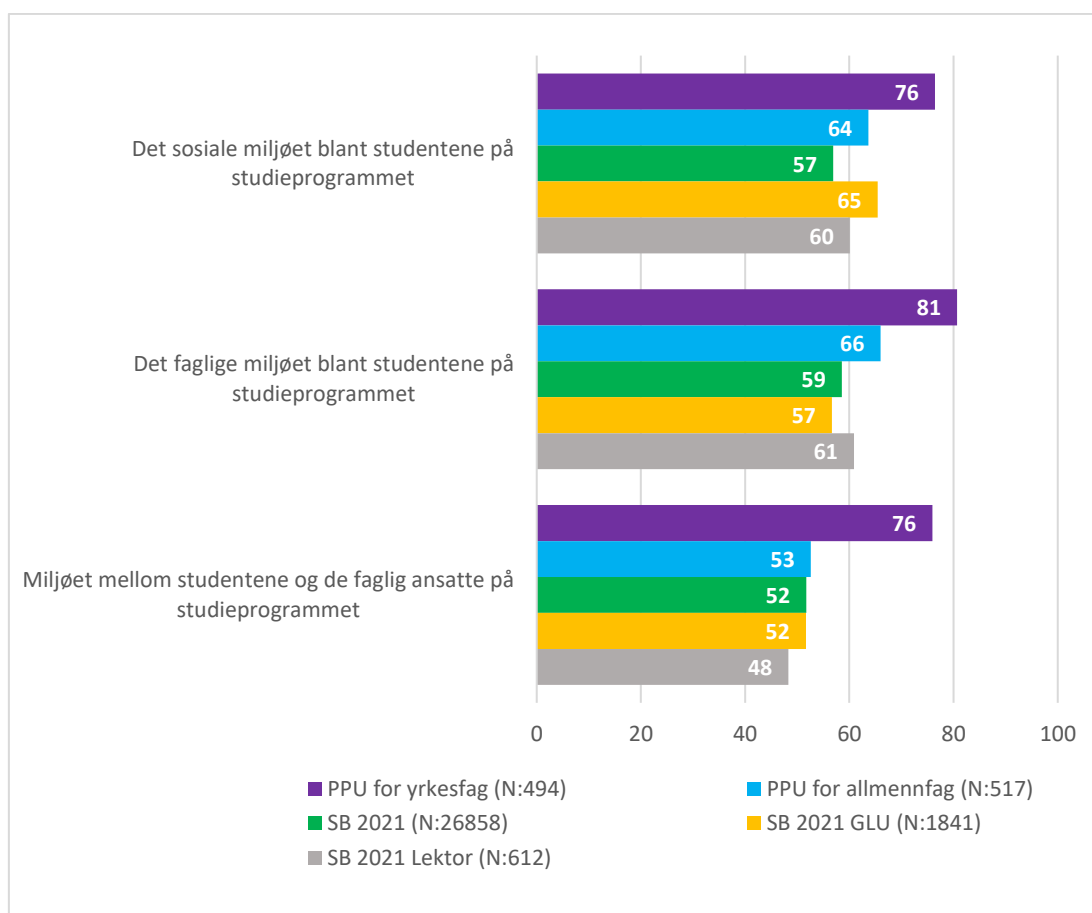
Alt i alt ser det ut til at PPU-studentene er godt tilfredse med miljøet på studieprogrammet: Rundt 70 prosent er i stor grad tilfreds med både det faglige og det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet. Over 60 prosent er også tilfreds med miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet.

Andel som ikke er tilfreds (de som svarte 1 eller 2) er lav, rundt 10 prosent på alle de tre spørsmålene.

Figur 7.8 viser andel som har svart de to mest positive kategoriene, altså de som er mest tilfredse (4 og 5), og vi ser resultatene for de ulike gruppene: Studenter på PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag, alle studentene i Studiebarometeret og studentene i Studiebarometeret som går GLU og lektorutdanning.

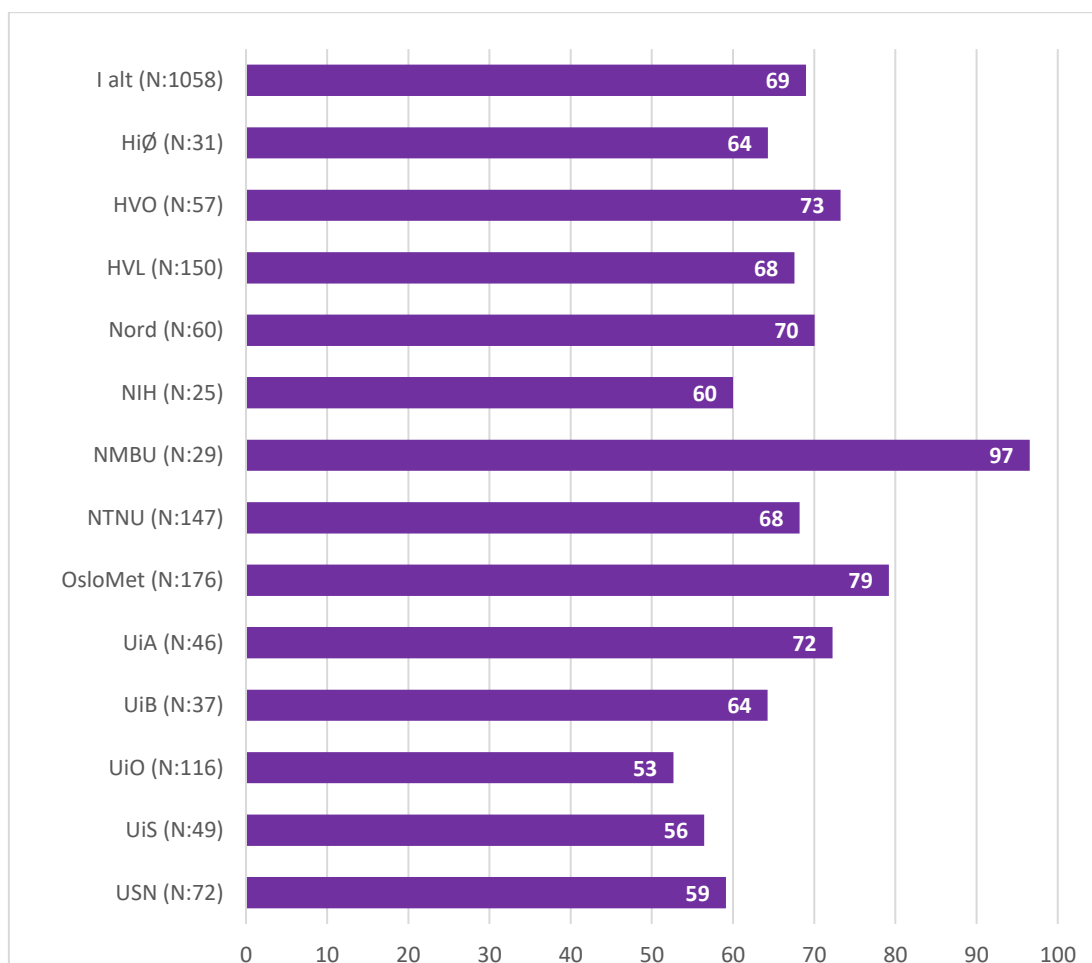
Figur 7.8 «Hvor tilfreds er du med?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

Igjen ser vi at studentene som går på PPU for yrkesfag skiller seg positivt ut – en høyere andel er tilfreds med det faglige og sosiale miljøet på studieprogrammet sammenlignet med de andre gruppene. Mellom 76 og 81 prosent av studentene på PPU for yrkesfag oppgir kategori 4 eller 5 på de tre spørsmålene om miljøet, mens blant studenter på PPU for allmennfag er tilsvarende andel mellom 53 og 66 prosent. Sistnevnte ligger på nivå med andelen vi finner blant studentene i Studiebarometeret (både i alt og på de ulike lærerutdanningene).

Figur 7.9 viser gjennomsnittlig andel som oppga svarkategori 4 og 5 på de fire påstandene om faglig og sosialt miljø. Kun institusjoner med mer enn 20 svarende er inkludert i figuren (Vedleggstabell 3 viser andelen per påstand for de samme institusjonene).

Figur 7.9 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de fire påstandene om faglig og sosialt miljø. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Det er generelt lite variasjon mellom institusjonene når det kommer til studentenes tilfredshet med faglig og sosialt miljø – det ser ut til at en stor andel av studentene er tilfreds ved de fleste institusjonene: Ved mange av institusjonene ligger gjennomsnittlig andel studenter som er tilfreds med faglig og sosialt miljø på rundt 60–70 prosent. Unntaket er NMBU som skiller seg svært positivt ut – her er gjennomsnittlig andel studenter som svarte 4 eller 5 på de tre spørsmålene om faglig og sosialt miljø 97 prosent. Nest høyeste andel er nesten 20 prosentpoeng lavere, med 79 prosent blant studenter ved OsloMet. Lavest andel finner vi ved UiO, hvor det gjennomsnittlig var 53 prosent av studentene som var tilfreds med det faglige og sosiale miljøet.

7.4 Organisering av studieprogrammet

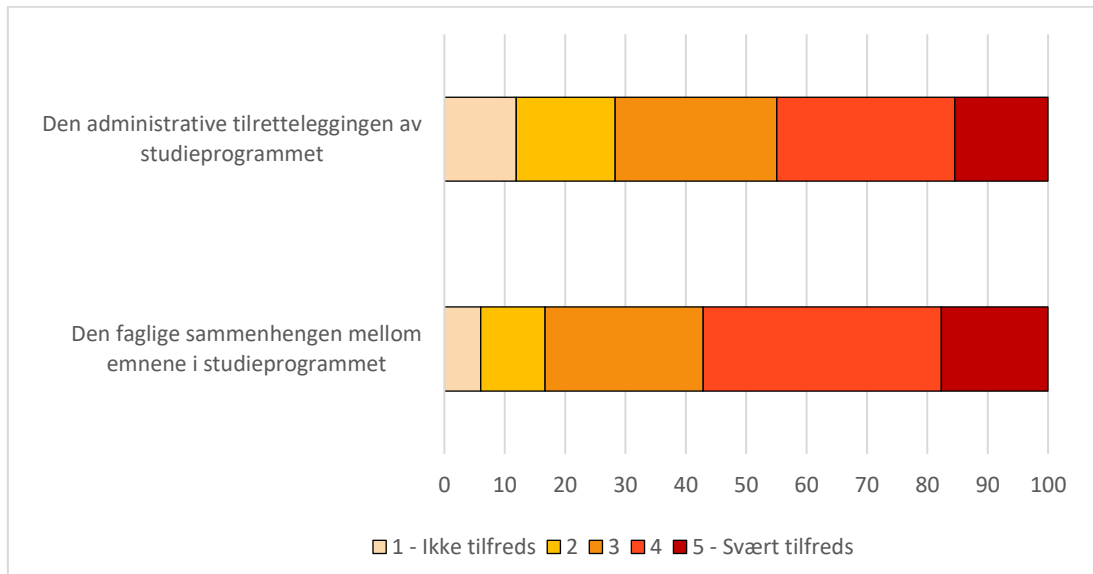
Spørsmålene om organisering av studieprogrammet handler om hvordan studentene opplever den administrative og faglige organiseringen av studieprogrammet. To av spørsmålene fra Studiebarometeret ble tatt med i spørreundersøkelsen blant PPU-studenter. Innledende spørsmål lyder «Hvor tilfreds er du med?», og deretter tar studentene stilling til følgende to påstander:

- Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan etc.)

- Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet

Svaralternativene går fra «1 – Ikke tilfreds» til «5 – Svært tilfreds». Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene, er lav (0,5 og 1,7 prosent), og disse inngår ikke i beregning av svarfordeling i Figur 7.10.

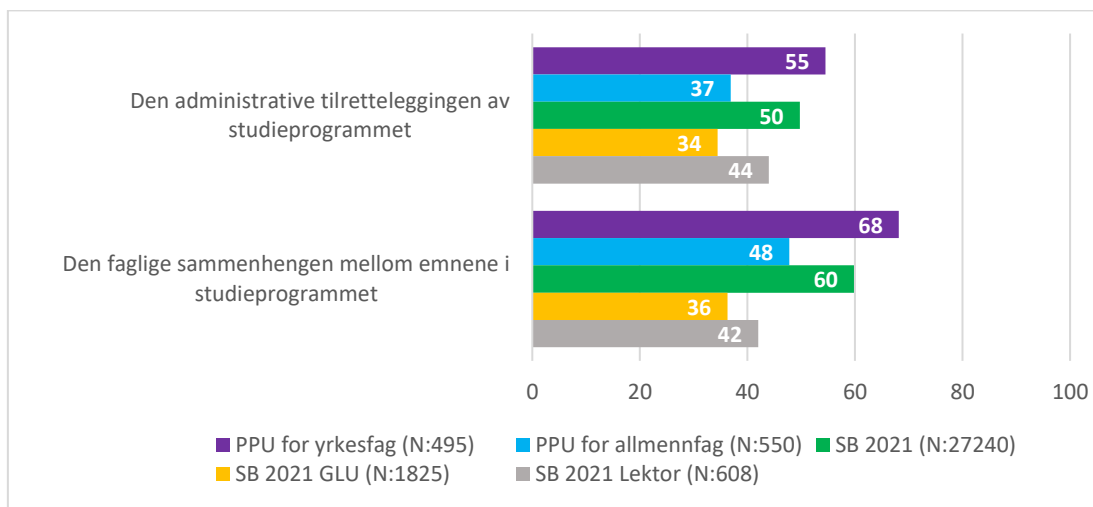
Figur 7.10 «Hvor tilfreds er du med?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Bare litt over 40 prosent av PPU-studentene er tilfredse (4 og 5) med den administrative tilretteleggingen på studiet. Her er det en høy andel (28 prosent) som svarte at de ikke er tilfredse (1 og 2). Når det gjelder den faglige sammenhengen mellom emnene derimot, er det en litt høyere andel som er tilfreds – 57 prosent svarte 4 eller 5. 17 prosent er ikke tilfredse med den faglige sammenhengen (1 og 2).

I Figur 7.11 sammenligner vi studenter på PPU for yrkesfag og allmennfag med studenter fra Studiebarometeret generelt og studenter fra GLU og lektorutdanningene spesielt. Her ser vi kun på andel som har svart de to mest positive kategoriene (4 og 5).

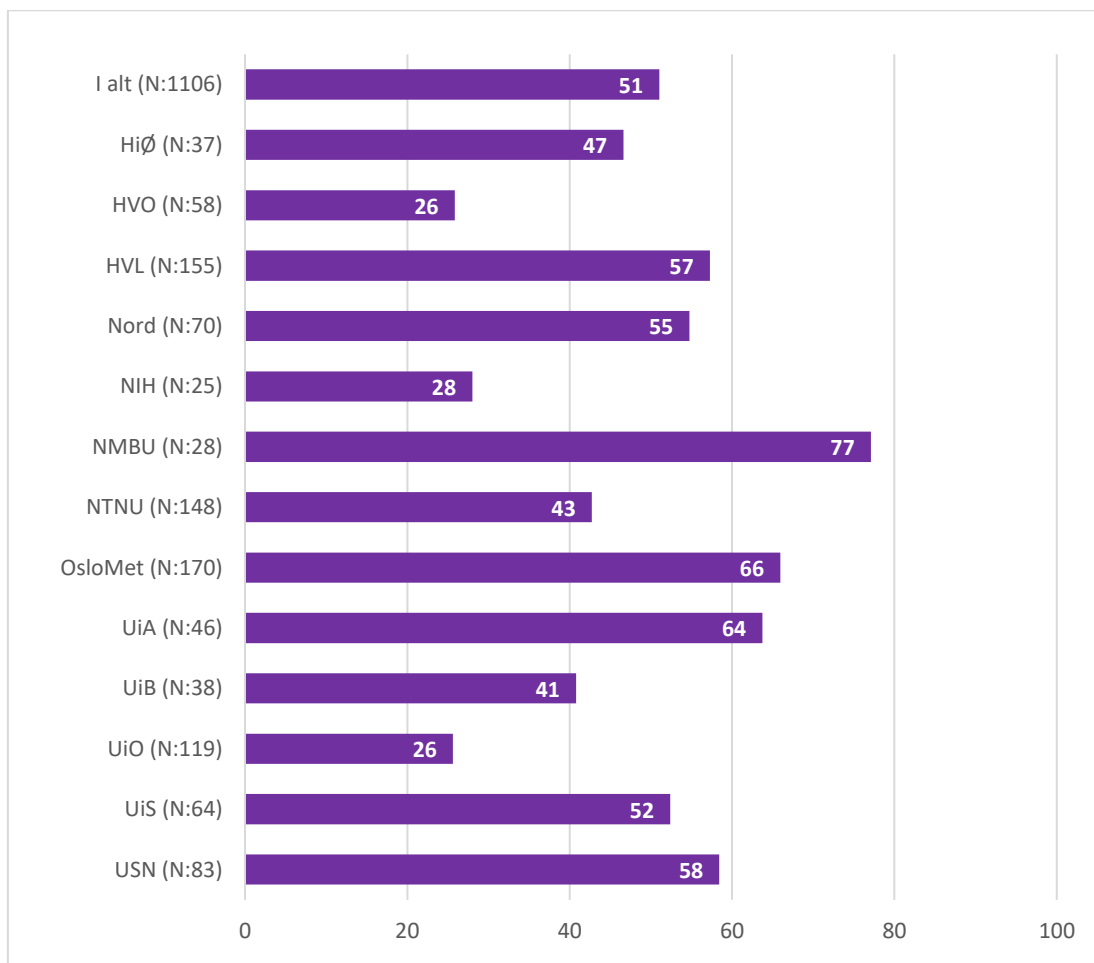
Figur 7.11 «Hvor tilfreds er du med?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

Også her skiller PPU for yrkesfag seg positivt ut: Studentene på PPU for yrkesfag er mer tilfredse med både administrativ tilrettelegging og faglig sammenheng sammenlignet med de andre gruppene av lærerstudenter: Omtrent halvparten av studentene på PPU for yrkesfag er tilfredse med den administrative tilretteleggingen, mens rundt en tredjedel av PPU for allmennfag og GLU har svart det samme. Når det kommer til den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet, svarer to tredjedeler av studentene fra PPU for yrkesfag at de er tilfredse, sammenlignet med under halvparten av PPU for allmennfag og rundt 40 prosent av GLU og lektor-utdanningene. Resultatene fra Studiebarometeret generelt sett er på nivå med resultatene for studenter på PPU for yrkesfag på disse to spørsmålene, så studenter på PPU for allmennfag, GLU og lektorutdanning er altså litt mindre tilfredse når det gjelder dette sammenlignet med studenter generelt.

I Figur 7.12 ser vi resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser gjennomsnittlig andel som har valgt svarkategori 4 og 5 på de to påstandene om organisering, for institusjonene med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 4 viser andelen per påstand for de ulike institusjonene).

Figur 7.12 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de to påstandene om organisering. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

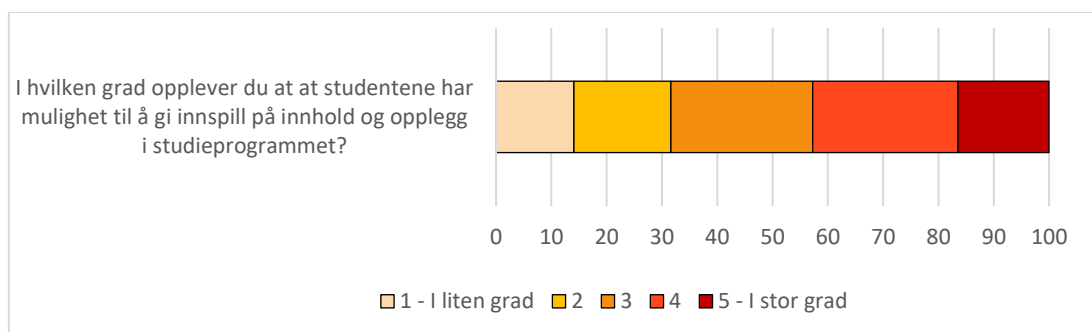
Mellom noen av institusjonene er det store forskjeller i hvor tilfredse studentene er med organiseringen av studieprogrammet: Høyest andel som er tilfreds med organiseringen

finner vi blant studentene fra NMBU – i gjennomsnitt svarer 77 prosent 4 og 5 på de to spørsmålene om organisering, mens ved OsloMet og UiA er andelen 66 og 64 prosent. Til sammenligning er det i gjennomsnitt noe under 30 prosent av studentene ved UiO, HVO og NIH som har svart det samme.

7.5 Medvirkning

Undersøkelsen inneholdt et spørsmål om medvirkning: «I hvilken grad opplever du at studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet?». Svarskalaen gikk fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», og i tillegg var det mulig å svare «Vet ikke». Det var 2,5 prosent som svarte «Vet ikke» på dette spørsmålet – disse er holdt utenfor beregning av svarfordelingen som vises i Figur 7.13.

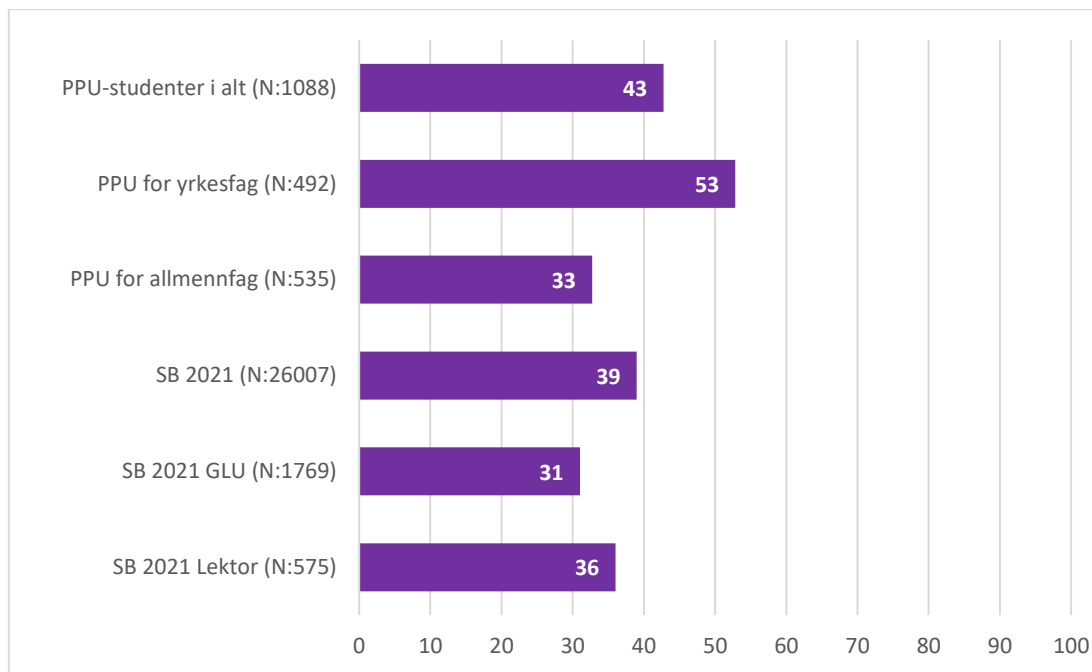
Figur 7.13 «I hvilken grad opplever du at studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Kun litt over 40 prosent av studentene opplever i stor grad (4 og 5) at de har mulighet til å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet sitt, mens så mye som en tredjedel opplever det i liten grad (1 og 2).

I Figur 7.14 ser vi på svarfordelingen for studenter på PPU for allmenn- og yrkesfag, alle studenter i Studiebarometeret og studenter i Studiebarometeret tilhørende GLU- og lektorutdanninger. Her ser vi kun på andel som har valgt de to mest positive kategoriene (4 og 5).

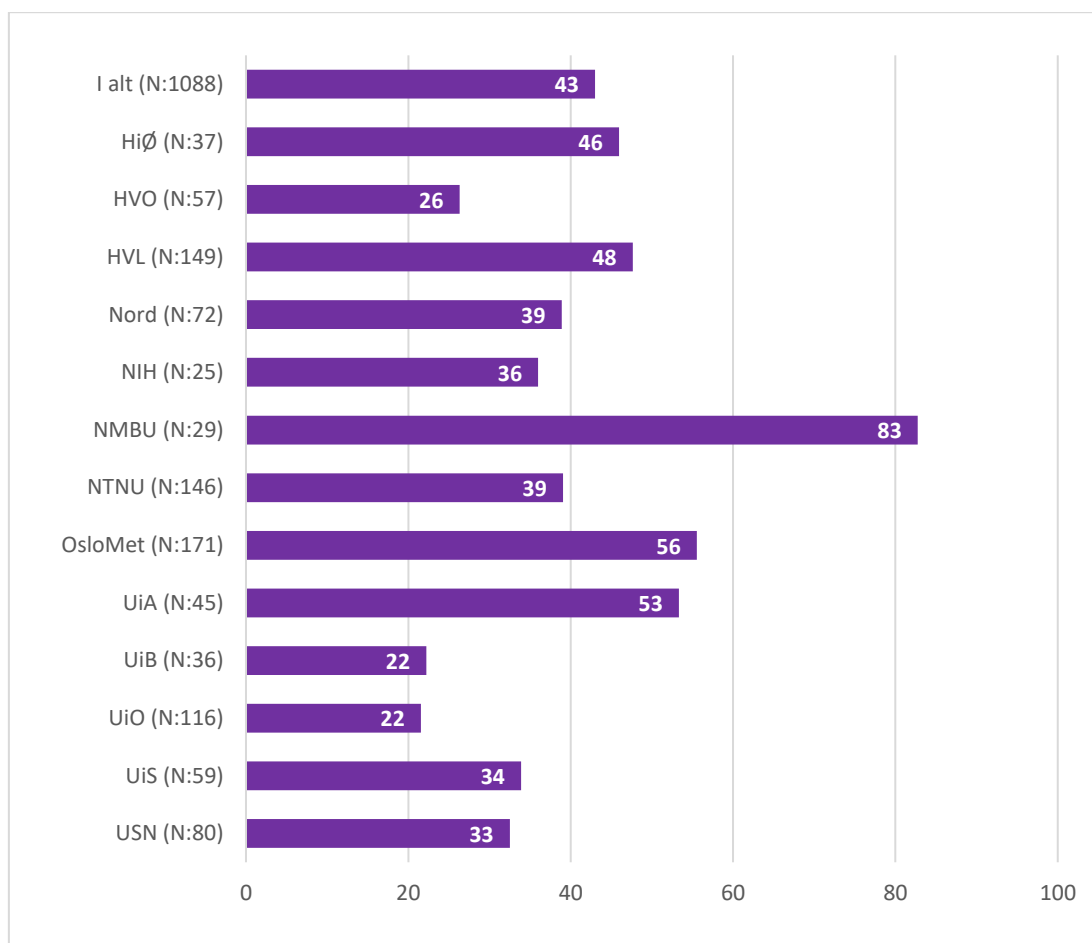
Figur 7.14 «I hvilken grad opplever du at studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

Studenter på PPU for yrkesfag opplever i større grad enn de andre gruppene at de har mulighet til å gi innspill på innhold og opplegg: Over halvparten av studentene med PPU for yrkesfag har svart 4 og 5 på spørsmålet sammenlignet med rundt en tredjedel av studentene i de andre gruppene. Forskjellen mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag er på 20 prosentpoeng.

I Figur 7.15 ser vi resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser andel som har valgt svarkategori 4 og 5 på spørsmålet om medvirkning, på institusjoner med mer enn 20 svarende.

Figur 7.15 Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «I hvilken grad opplever du at studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet?». PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Når vi ser på andel studenter som har svart 4 eller 5 på spørsmålet om muligheter for medvirkning, skiller studentene fra NMBU seg positivt ut: Hele 83 prosent opplever i stor grad at de kan gi innspill i studieprogrammet. Til sammenligning svarer rundt halvparten av studentene på HiØ, HVL, OsloMet og UiA det samme og kun 22 prosent av studentene på UiB og UiO.

7.6 Eksamen og vurderingsformer

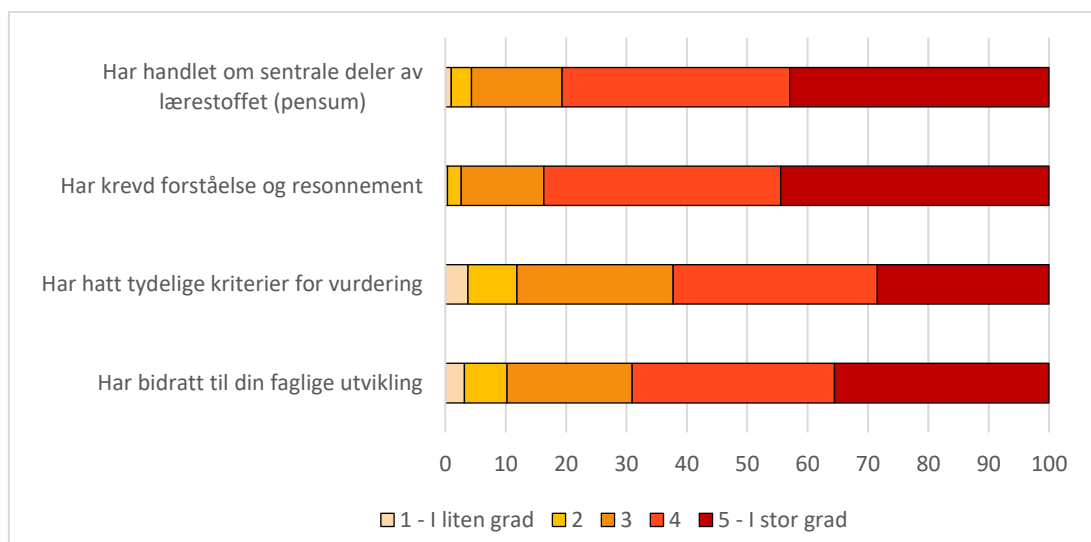
Dette spørsmålsbatteriet måler flere sider ved studentenes erfaringer knyttet til eksamen og andre vurderingsformer på studieprogrammet. Studentene fikk fire spørsmål med den innledende teksten «I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt?»:

- Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)
- Har krevd forståelse og resonnement
- Har hatt tydelige kriterier for vurdering
- Har bidratt til din faglige utvikling

Svarkategoriene går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke», er lav og varierer fra 0,5 prosent til 1,4

prosent på disse spørsmålene. Svarfordelingen på spørsmålene vises i Figur 7.16 (de som har svart «Vet ikke» er ekskludert fra beregningen).

Figur 7.16 «I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt ...?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

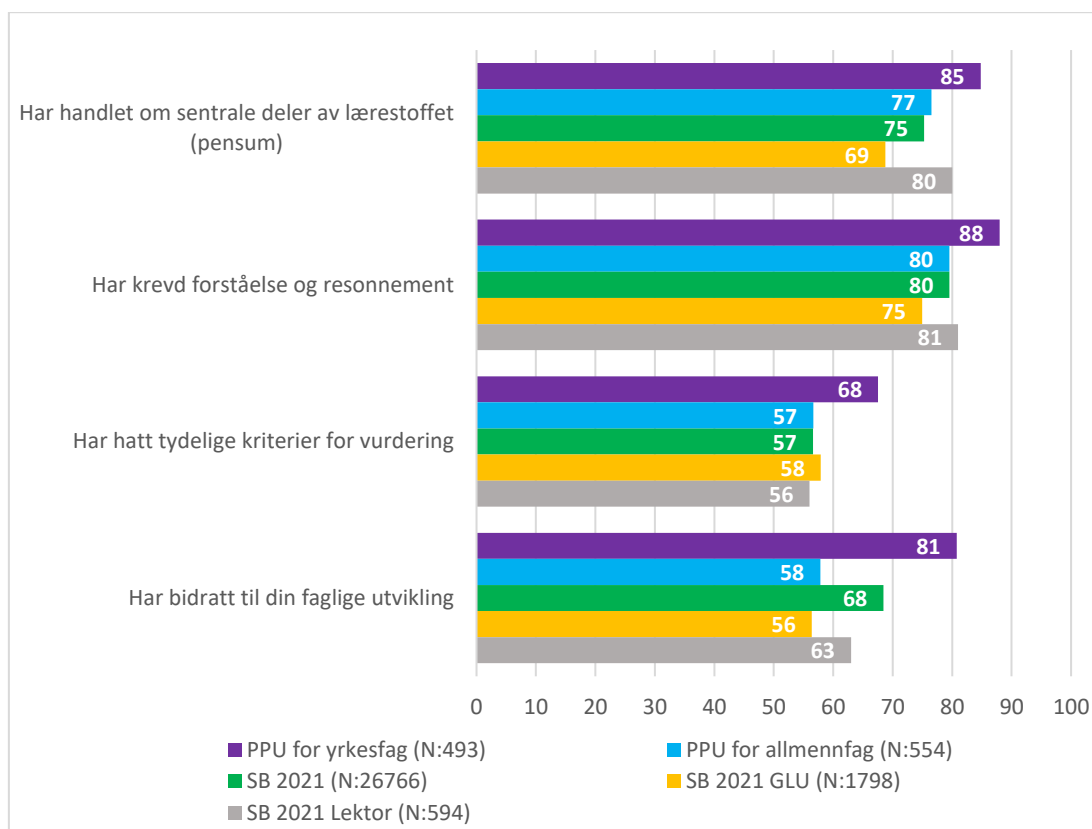

PPU-studentene virker generelt å være fornøyde med eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer. Det store flertallet av PPU-studentene mener at det i stor grad har handlet om sentrale deler av pensum og har krevd forståelse og resonnement (over 80 prosent oppga svarkategori 4 og 5). 70 prosent av studentene mener at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer i stor grad har bidratt til deres faglige utvikling, mens over 60 prosent mener at det i stor grad har hatt tydelige kriterier for vurdering. Andelen som har svart «i liten grad» (1 og 2) er lav på disse spørsmålene, mellom 2 og 10 prosent.

Vi skal se nærmere på svarfordelingen mellom studenter på PPU for allmennfag og for yrkesfag, og sammenligner med studenter fra Studiebarometeret generelt, og mer spesifikt GLU- og lektorstudenter (Figur 7.17). Figuren viser bare andel som har svart de to mest positive kategoriene (4 og 5).

Figur 7.17 «I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt ...?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

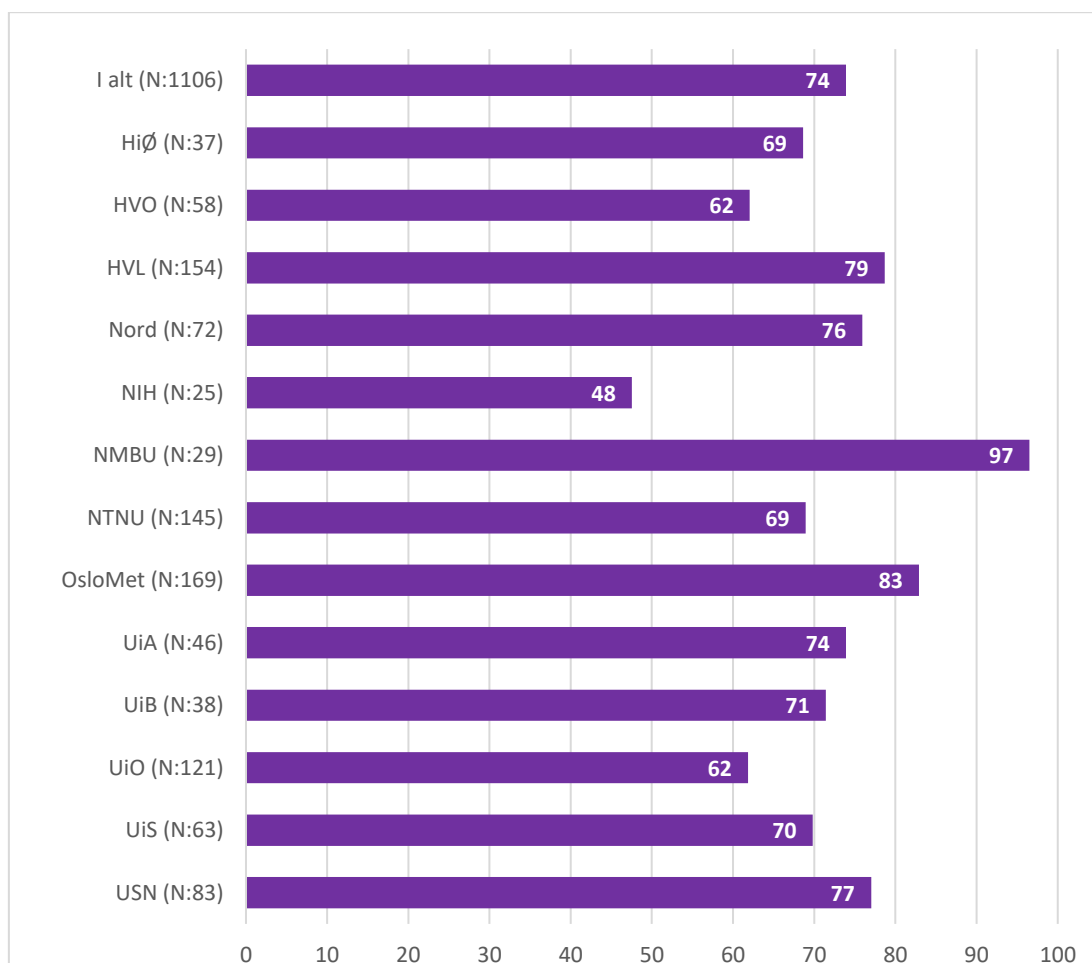

Forskjellen mellom de ulike studentgruppene er små på de tre første spørsmålene om eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer. Studentene fra PPU for yrkesfag svarer i noe større grad svarkategori 4 og 5, men forskjellen mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag er på mindre enn 10 prosentpoeng.

Når det gjelder det siste spørsmålet, om eksamen, innleveringer og andre vurderingsformer har bidratt til faglig utvikling, er forskjellen mellom gruppene større: Her er andelen som opplever det i stor grad 23 prosentpoeng høyere blant studentene på PPU for yrkesfag sammenlignet med studenter på PPU for allmennfag. Studentene på PPU for allmennfag svarer nærmere de andre lærerstudentene (56–63 prosent).

I Figur 7.18 er resultatene fordelt etter institusjon. Figuren viser gjennomsnittlig andel som har valgt svarkategori 4 og 5 på de fire påstandene om eksamen, innleveringer og andre vurderingsformer, ved institusjoner med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 5 viser andelen per påstand for de ulike institusjonene).

Figur 7.18 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de fire påstandene om eksamen innleveringer og andre og vurderingsformer. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Det er generelt lite forskjell i studentenes opplevelse av eksamen, innleveringer og andre vurderingsformer ved de ulike institusjonene. NMBU skiller seg igjen positivt ut med at i gjennomsnitt 97 prosent av studentene svarer 4 eller 5 på spørsmålene om eksamen og vurderingsformer, mens nest høyest andel finner vi ved OsloMet med 83 prosent. I gjennomsnitt har under halvparten av studentene fra NIH har svart 4 eller 5 på spørsmålene, mens for de andre institusjonene ligger gjennomsnittlig andel på mellom 62–79 prosent.

7.7 Eget engasjement

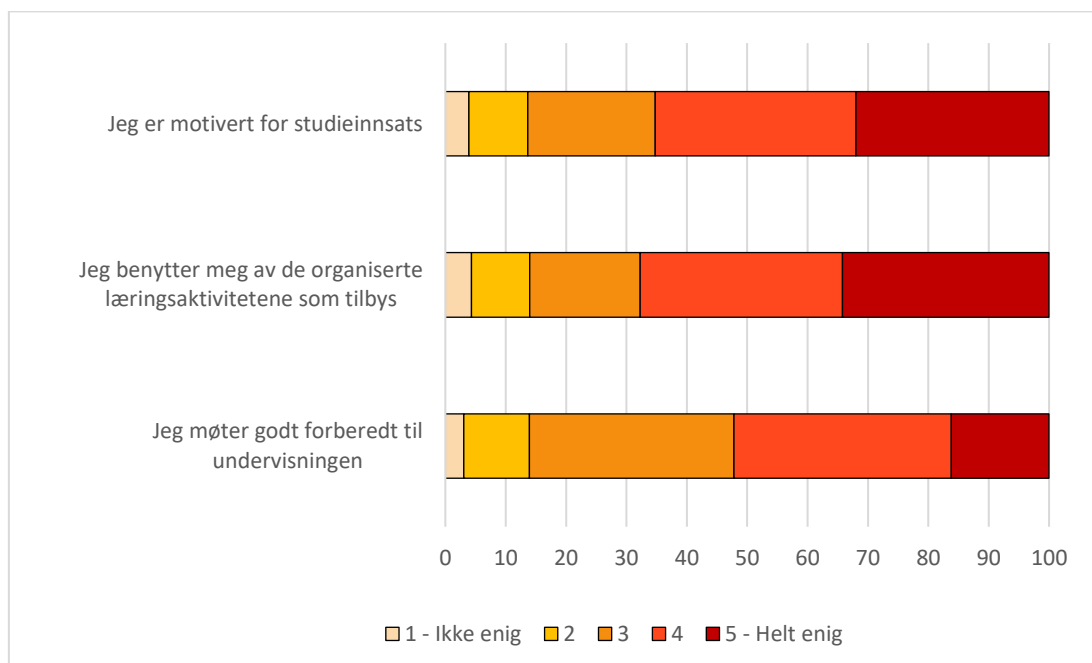
I dette spørsmålsbatteriet blir studentene spurt om sitt eget engasjement for studiene. Studentene får følgende spørsmål: «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?»

- Jeg er motivert for studieinnsats
- Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys
- Jeg møter godt forberedt til undervisningen

Svarskalaen går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig» i tillegg til «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke», er under 1 prosent på to av spørsmålene, men på spørsmålet «Jeg

benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys» svarte 6 prosent «Vet ikke». I Figur 7.19 vises svarfordelingene på spørsmålene om eget engasjement (de som har svart «Vet ikke» er holdt utenfor beregning av svarfordeling).

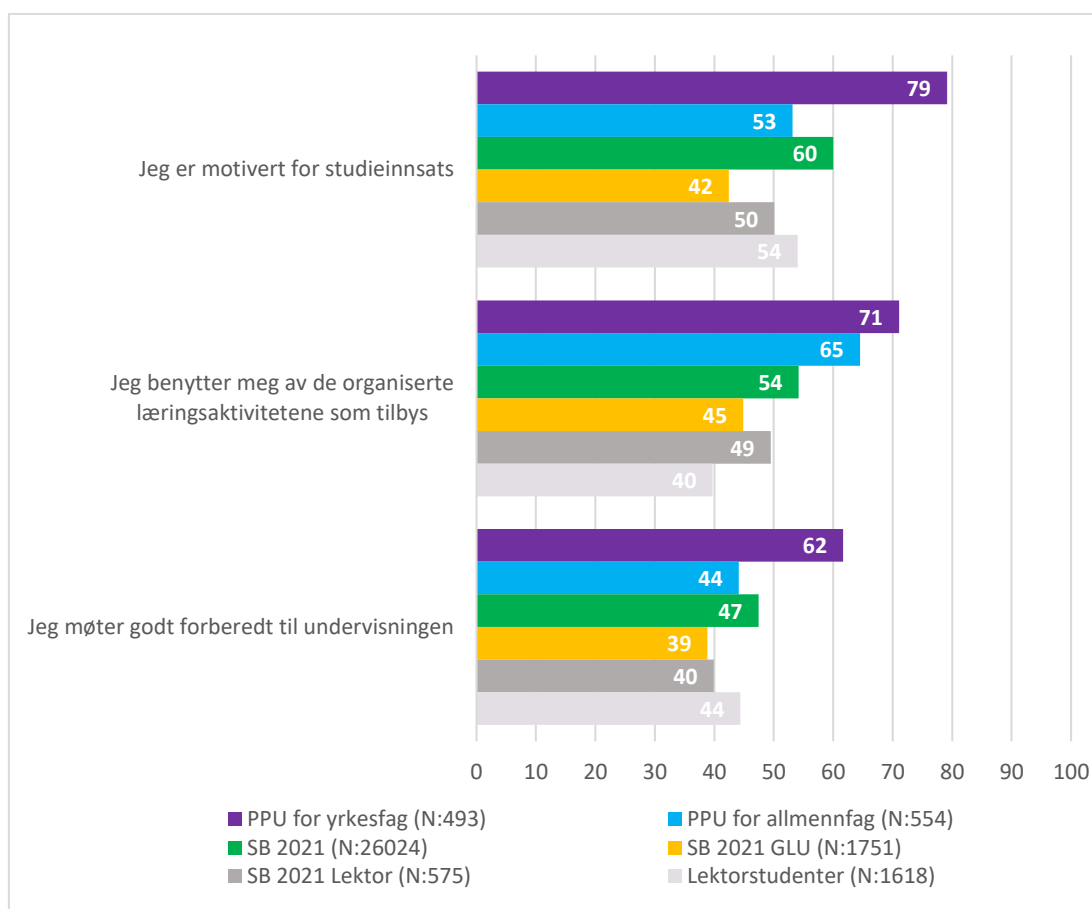
Figur 7.19 «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Omtrent to tredjedeler av studentene er enige i at de er motiverte for studieinnsats og benytter seg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys. Rundt halvparten er enig i at de møter godt forberedt til undervisningen. Det er en forholdsvis lav andel (14 prosent) som ikke er enig i påstandene.

I Figur 7.20 sammenligner vi svarfordelingen mellom PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag samt alle studentene i Studiebarometeret og studentene på grunnskolelærerutdanning (GLU) og lektorutdanning. I tillegg sammenligner vi med resultatene blant lektorstudenter. Vi viser andelen som har svart de to mest positive kategoriene (4 og 5), altså de som er mest enige.

Figur 7.20 «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

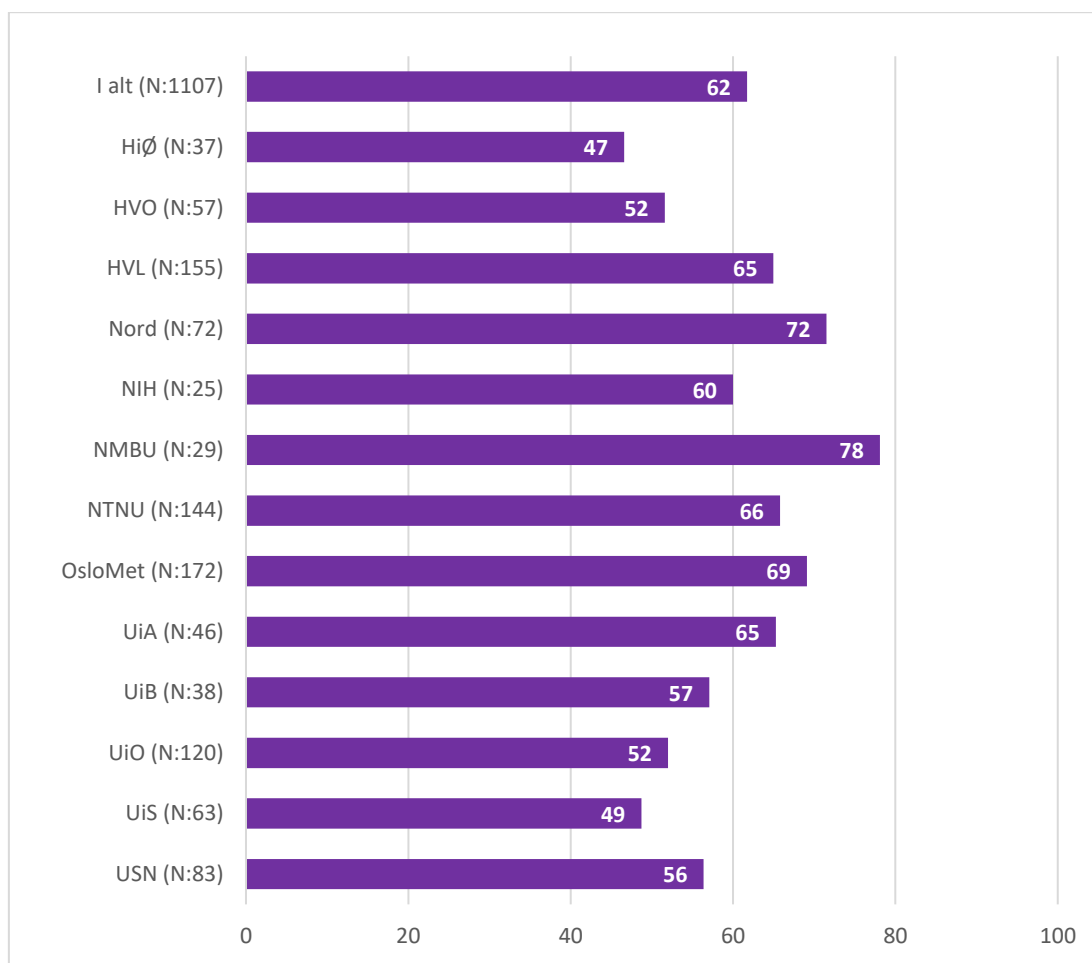
Studentene på PPU for yrkesfag er gjennomgående mer enige i påstandene om eget engasjement enn de andre studentgruppene. På påstanden om de er motiverte for studieinnsats, svarer nesten 80 prosent at de er enige. Til sammenligning svarer 60 prosent av studentene som deltok i Studiebarometeret og rundt 50 prosent av studentene på PPU for allmennfag og lektorutdanning det samme. Blant GLU-studentene er andelen kun 42 prosent.

Over 60 prosent av studentene på PPU for yrkesfag er enige i at de møter godt forberedt til undervisning, mens under halvparten av studentene på PPU for allmennfag svarer det samme. Studentene på PPU for allmennfag svarer relativt likt som lektorstudenter og resten av studentgruppene fra Studiebarometeret på dette spørsmålet.

Andelen som er enig i påstanden om de benytter seg av de organiserte læringsaktivitetene de tilbys, er noenlunde lik blant studenter på PPU for yrkesfag (71 prosent) og blant studentene på PPU for allmennfag (65 prosent). Til sammenligning svarer rundt halvparten av studentene i de andre gruppene det samme.

Videre skal vi se nærmere på resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de tilhører (Figur 7.21). Figuren viser gjennomsnittlig andel som har svart 4 og 5 på de tre påstandene, for institusjonene med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 6 viser andelen per påstand for de ulike institusjonene).

Figur 7.21 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de tre påstandene om eget engasjement. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Det er noe variasjon i hvordan studentene ved de ulike institusjonene opplever eget engasjement. I gjennomsnitt er over 70 prosent av studentene fra NMBU og Nord enige i påstandene. Ellers ligger gjennomsnittlig andel på mellom 60 og 70 prosent for flere av institusjonene. Ved HiØ, UiS, HVO og UiO er rundt halvparten av studentene enige.

7.8 Forventninger fra faglig ansatte

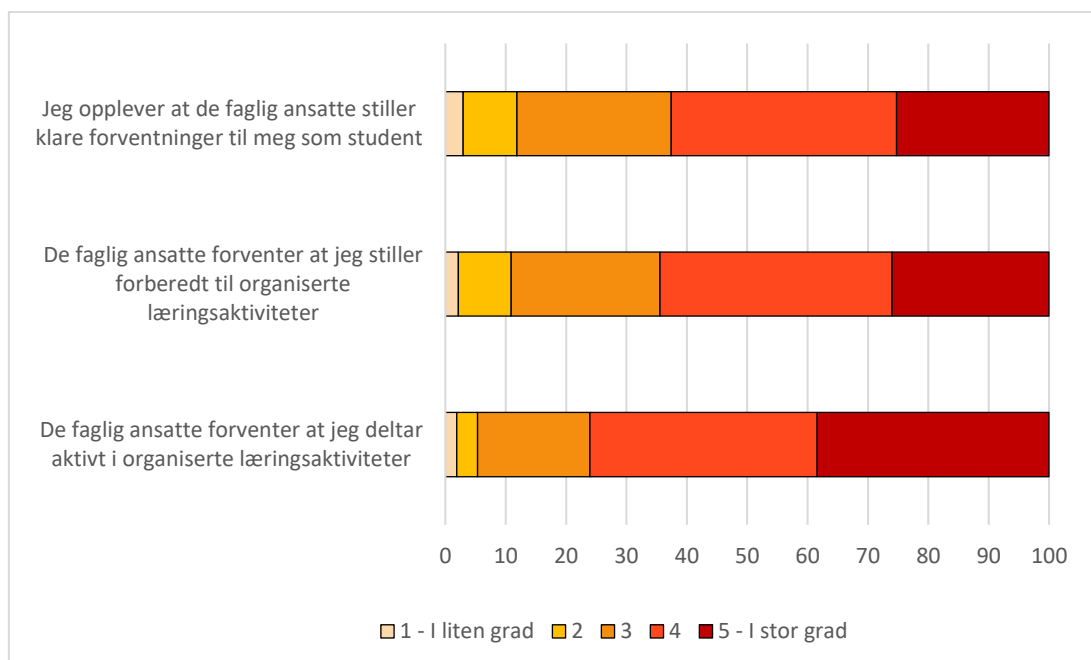
Undersøkelsen blant PPU-studenter inneholder tre spørsmål om forventninger hentet fra Studiebarometeret. Hensikten med spørsmålsbatteriet er å dekke ulike sider av hvordan studentene opplever forventningene som stilles til dem fra de faglig ansatte.

Det innledende spørsmålet var «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?», og PPU-studentene skulle ta stilling til følgende tre påstander:

- Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student
- De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter
- De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter

Svarskalaen gikk fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», i tillegg til «Vet ikke». Rundt 1,5–3 prosent svarte «Vet ikke», og de er holdt utenfor beregning av svarfordeling.

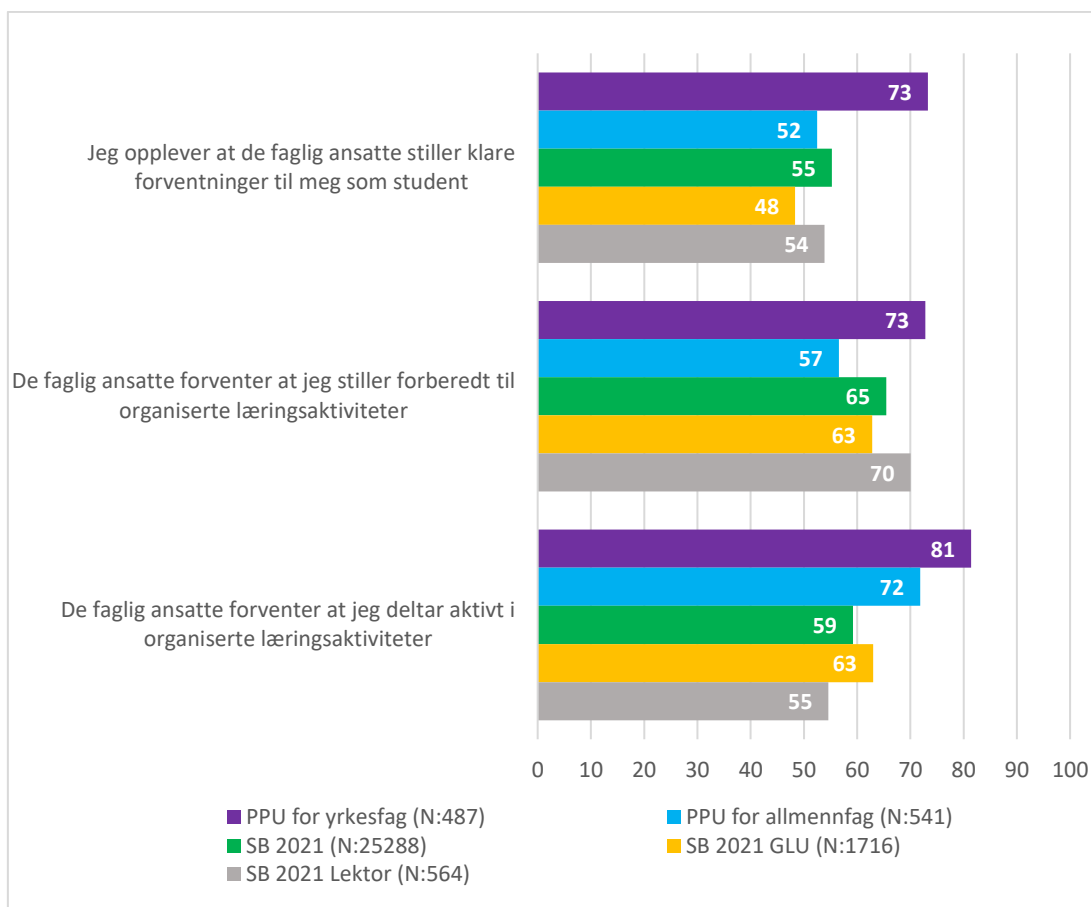
Figur 7.22 «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Over 60 prosent av PPU-studentene mener i stor grad (de som svarer 4 og 5) at de faglig ansatte stiller klare forventninger til dem og forventer at de stiller forberedt til de organiserte læringsaktivitetene. Enda høyere andel – rundt 75 prosent – mener i stor grad at de faglige ansatte forventer at de deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter. Det er en gjennomgående lav andel som i liten grad opplever forventninger fra de faglige ansatte (de som svarer 1 og 2), mellom 5 og 12 prosent.

I Figur 7.23 ser vi nærmere på hvordan svarfordelingen er når vi sammenligner studenter på PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag, samt hvordan PPU-studentene svarer sammenlignet med alle studentene i Studiebarometeret og studentene på grunnskolelærerutdanning (GLU) og lektorutdanning. Vi viser andel som har svart de to mest positive kategoriene, altså de som i stor grad (4 og 5) opplever forventninger.

Figur 7.23 «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

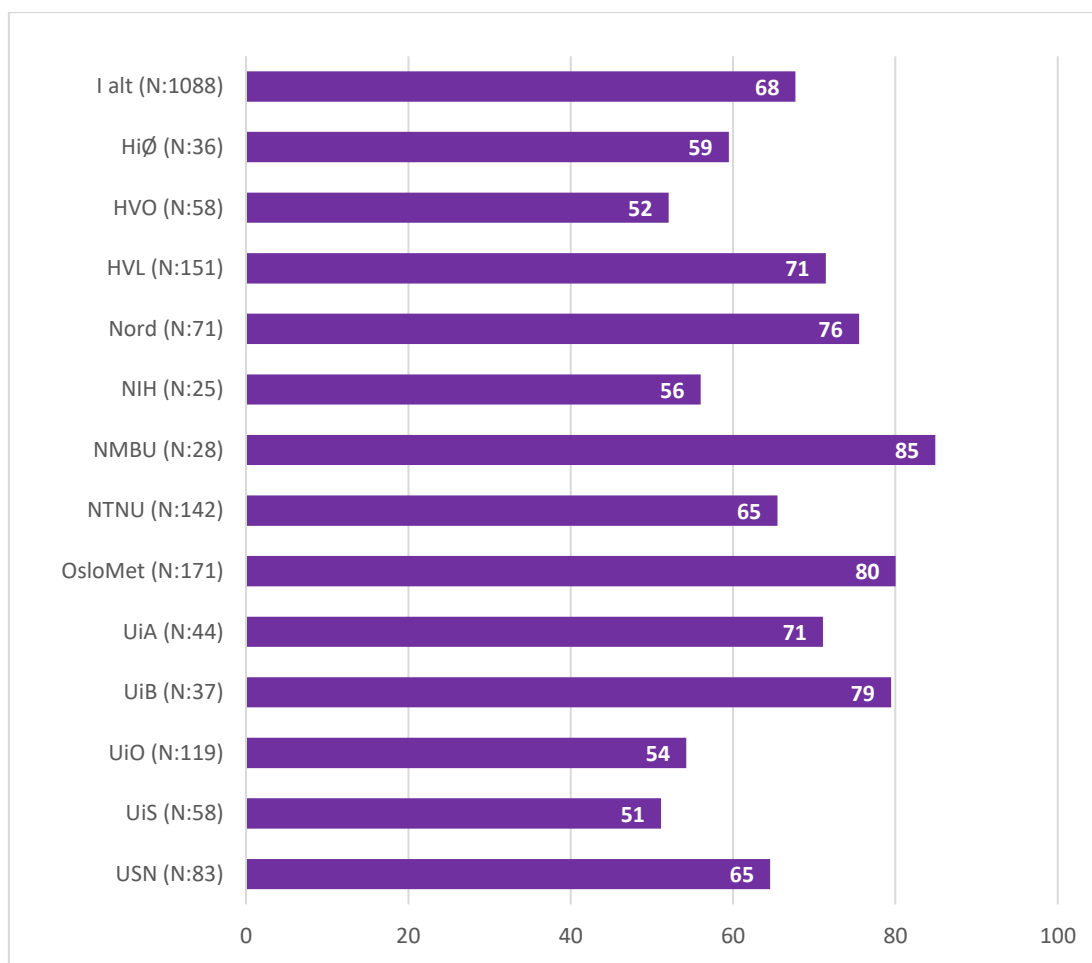

Igjen ser vi at studentene fra PPU for yrkesfag skiller seg positivt ut ved at de i større grad enn de andre studentgruppene opplever forventninger fra de faglig ansatte. Over 70–80 prosent av studentene på PPU for yrkesfag har svart 4 eller 5 på disse påstandene. For de to første påstandene er andelen blant studenter på PPU for yrkesfag rundt 20 prosentpoeng høyere sammenlignet med studenter på PPU for allmennfag. På den siste påstanden – at de faglig ansatte forventer at de deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter – er andelen som i stor grad opplever det mer lik for de to gruppene med PPU-studenter, og en del høyere enn hos studenter generelt og studenter på GLU og lektorutdanninger.

Studentene på PPU for yrkesfag skiller seg klart mest positivt ut på den første påstanden – om de faglige ansatte stiller klare forventninger til studentene, hvor nesten tre fjerdedeler opplever det i stor grad sammenlignet med rundt halvparten blant alle de andre studentene.

I Figur 7.24 ser vi resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser gjennomsnittlig andel som oppga svarkategori 4 og 5 på institusjoner med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 7 viser andelen per påstand for de ulike institusjonene).

Figur 7.24 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de tre påstandene om forventninger fra faglig ansatte. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Andel studenter som i stor grad opplever forventninger fra faglig ansatte, varierer mellom 51 og 85 prosent. Ved mange av institusjonene opplever flertallet av studentene dette – over 70 prosent av PPU-studentene ved NMBU, OsloMet, UiB, Nord, HVL og UiA har i gjennomsnitt svart at de i stor grad opplever det. Til sammenligning er det rundt halvparten av PPU-studentene ved UiS, HVO, UiO og NIH som har svart tilsvarende.

7.9 Tidsbruk

Studentenes studieinnsats – i form av tid brukt på faglige aktiviteter – blir kartlagt i Studiebarometeret. Det blir sett på som en viktig indikator for studentenes læring ved at høy studieinnsats bidrar til å gi studentene et godt læringsutbytte. Derfor spør vi også om PPU-studentenes tidsbruk. Studentene blir bedt om å oppgi antall timer per uke, i gjennomsnitt hittil i studiet (ikke medregnet ferie), de bruker på:

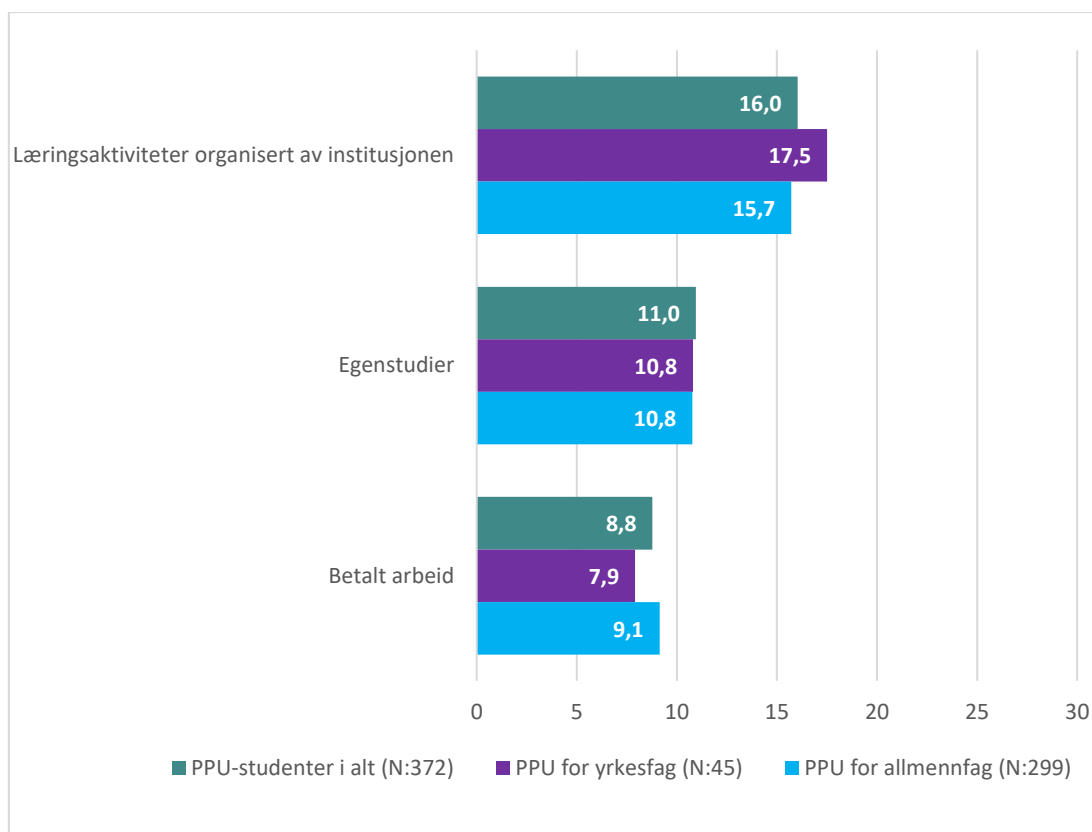
- Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning samt praksis hvis relevant)
- Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta på kollokvier og annet gruppearbeid etc.)
- Betalt arbeid

Studentene svarer med å skrive inn tall. Det er ikke mulig å skrive inn et tall som er lavere enn 0 eller høyere enn 80 når det gjelder læringsaktiviteter og egenstudier, mens for betalt arbeid kunne studentene skrive inn et tall som er mellom 0 og 50.

I Figur 7.25 ser vi gjennomsnittlig antall timer brukt per uke på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid, for studenter som oppga at de studerer *heltid*.

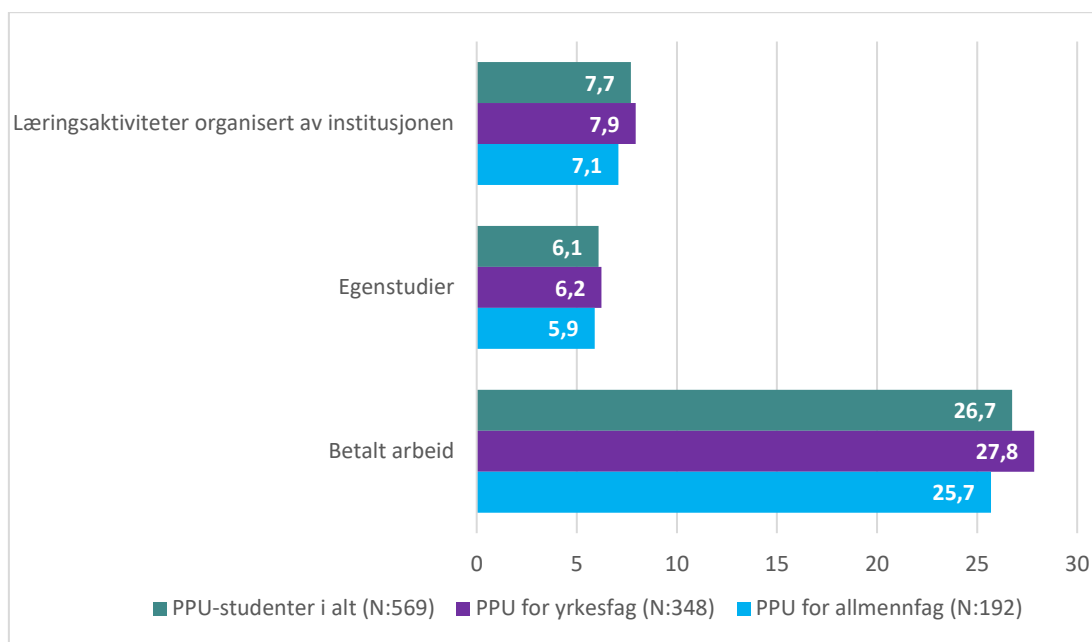
Figur 7.25 Gjennomsnittlig antall timer brukt per uke på organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Heltidsstudenter PPU, i alt for fordelt etter yrkesfag/allmennfag.

Heltidsstudentene på PPU bruker i gjennomsnitt rundt 16 timer i uka på organiserte læringsaktiviteter, rundt 11 timer i uka på egenstudier og rundt 9 timer i uka på betalt arbeid. Det er lite forskjell mellom studenter på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag, men de på yrkesfag bruker noe mer tid på organiserte læringsaktiviteter og noe mindre tid på betalt arbeid.

Siden mange av studentene på PPU studerer på deltid, viser vi i Figur 7.26 gjennomsnittlig antall timer brukt per uke på hhv. organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid for *deltidsstudentene*.

Figur 7.26 Gjennomsnittlig antall timer brukt per uke på organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Deltidsstudenter PPU, i alt for fordelt etter yrkesfag/allmennfag.

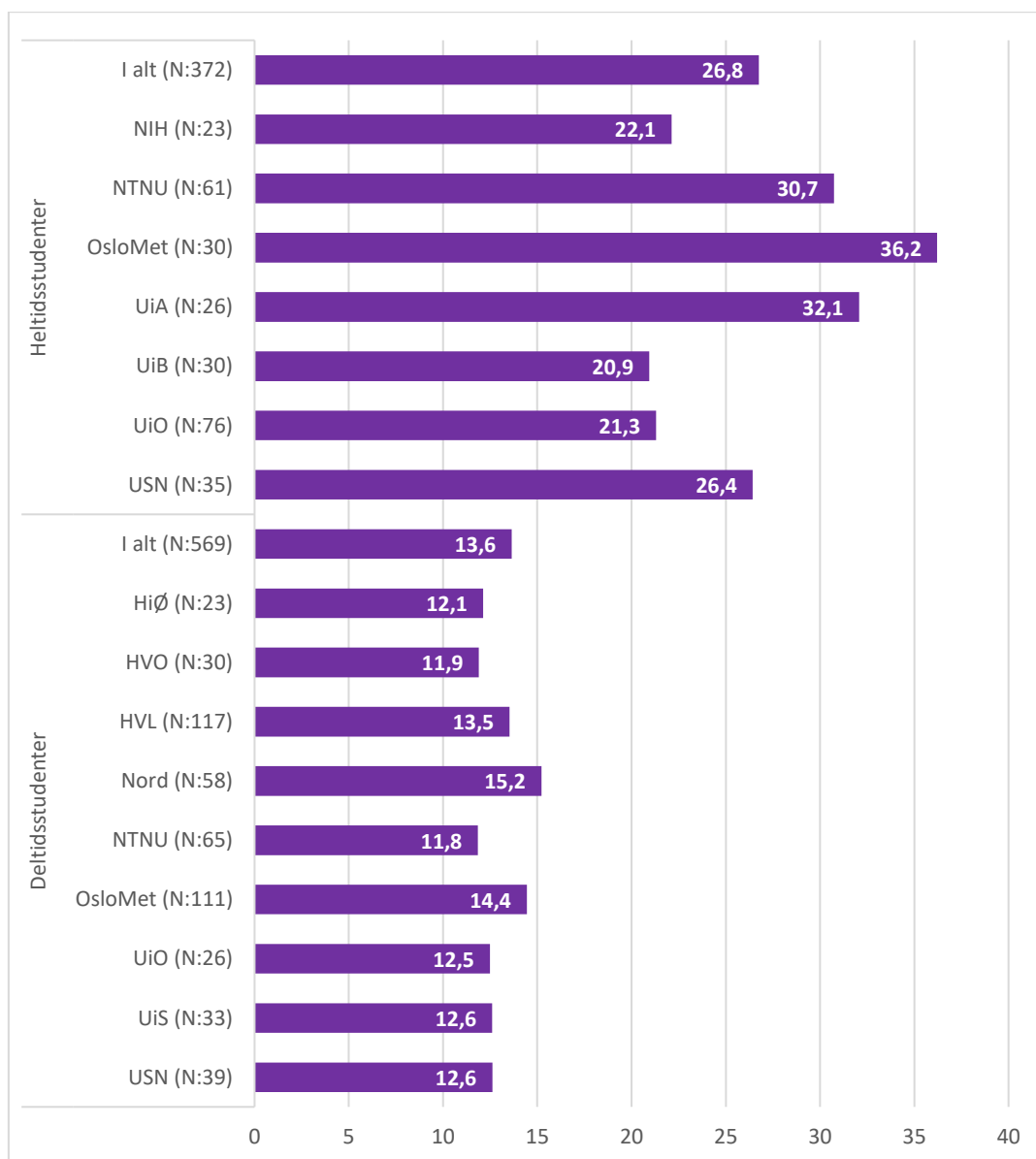

Studenter som tar PPU på deltid, bruker i gjennomsnitt rundt 8 timer i uka på organiserte læringsaktiviteter og rundt 6 timer i uka på egenstudier. Rundt 27 timer i uka brukes på betalt arbeid. Det er også her lite forskjell mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag, annet enn at deltidsstudentene på PPU for yrkesfag bruker i gjennomsnitt noe mer tid på betalt arbeid.

I Figur 7.27 har vi beregnet gjennomsnittlig totaltid¹³ brukt på faglig arbeid pr. institusjon, fordelt på heltids- og deltidsstudenter. Vi viser tallene fordelt på institusjoner med minst 20 respondenter på henholdsvis heltid og deltid.

¹³ Total faglig tidsbruk beregnes ved å addere hver students oppgitte verdi (i antall timer) på de to spørsmålene om tidsbruk på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter og egenstudier. Dersom en student kun har svart på ett av spørsmålene, er det denne tiden som vil utgjøre total faglig tidsbruk. Det betyr at verdien på det ubesvarte spørsmålet settes til null i stedet for «missing». Dersom en student ikke har svart på noen av spørsmålene, utføres det ingen beregning (verdien på total faglig tidsbruk settes til «missing»). Denne beregningen utføres på individnivå.

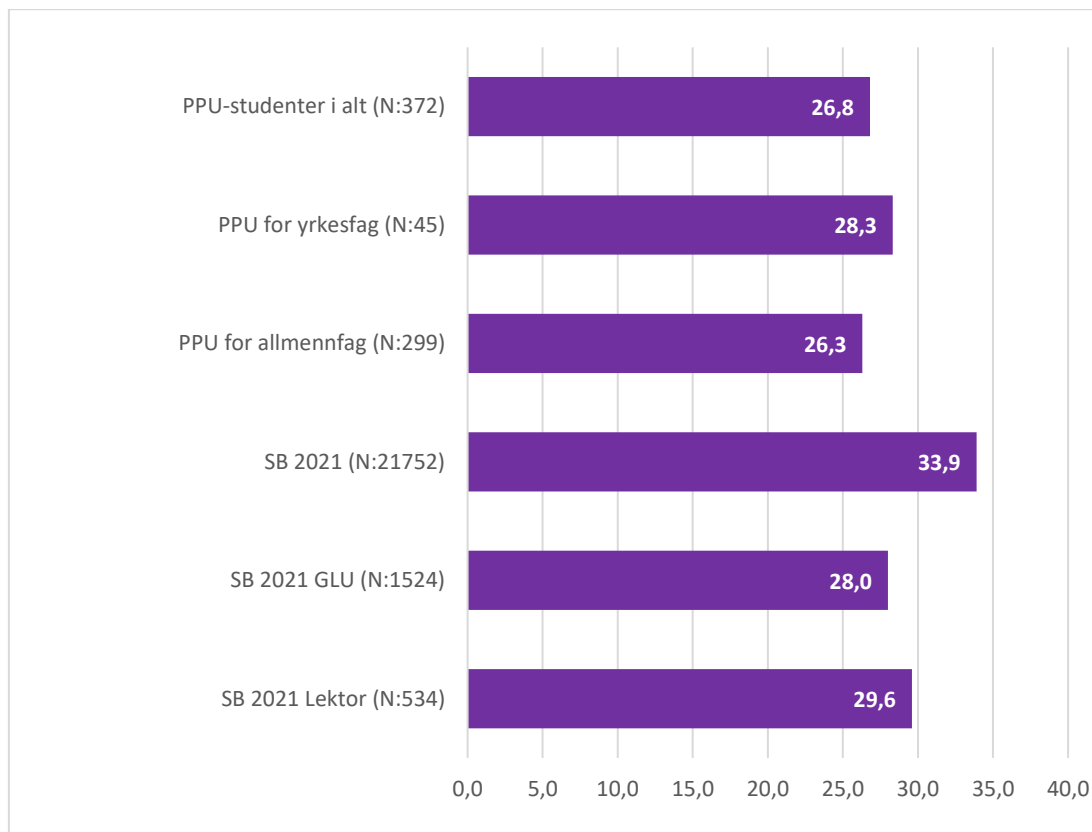
Figur 7.27 Gjennomsnittlig antall timer brukt per uke totalt på faglig arbeid, fordelt på heltids- og deltidsstudenter, per institusjon.

Gjennomsnittlig total tid brukt på faglige aktiviteter er i hovedsak jevn på tvers av institusjonene når vi ser på deltidsstudentene – den varierer mellom 12 og 15 timer per uke. Når det gjelder heltidsstudentene, ser vi større variasjoner mellom institusjonene, med rundt 21 timer i uka for PPU-studentene ved UiB og UiO til rundt 36 timer i uka for PPU-studentene ved OsloMet. Mye av variasjonen i total tid brukt på faglige aktiviteter skyldes forskjell i tid brukt på organiserte læringsaktiviteter – for eksempel bruker studentene ved UiB og UiO i snitt 12 timer i uka på organiserte læringsaktiviteter, mot 22 timer i uka for studentene ved OsloMet. Unntaket er studentene ved NIH – de skiller seg ut med lavt gjennomsnittlig antall timer per uke på egenstudier (6 timer).

Figur 7.28 viser gjennomsnittlig totalt tidsbruk til faglige aktiviteter per uke for *heltidsstudenter* på PPU for yrkesfag og allmennfag, sammenlignet med studenter som deltok i Studiebarometeret.

Figur 7.28 Gjennomsnittlig antall timer brukt per uke totalt på faglige arbeid. Heltidsstudenter. PPU og Studiebarometeret.

PPU-studentenes gjennomsnittlige tidsbruk per uke på faglige aktiviteter er litt lavere enn for studenter generelt i Studiebarometeret, men på nivå med studenter på GLU og lektorstudenter.

7.10 Praksis

I Studiebarometeret får alle studentene spørsmål om praksis, og fire av disse spørsmålene ble stilt til PPU-studentene. Spørsmålene i dette batteriet handler om hvor tilfredse studentene er med ulike forhold knyttet til praksisopplæringen, hvordan de opplevde arbeidsmengden og til slutt fikk studentene muligheten til å skrive i et fritekstsvar om erfaringene sine.

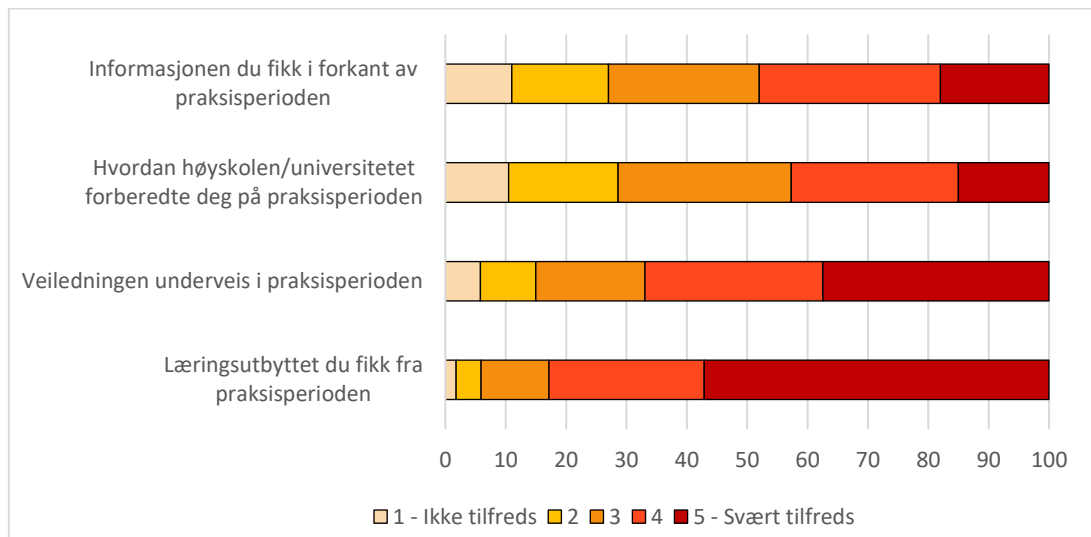
Dersom de hadde hatt flere praksisperioder, ble de bedt om å ta utgangspunkt i den siste. Studentene fikk deretter spørsmålet «Hvor tilfreds er du med» etterfulgt av følgende påstander:

- Informasjonen du fikk i forkant av praksisperioden
- Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisperioden
- Veiledningen underveis i praksisperioden
- Læringsutbyttet du fikk fra praksisperioden

Svarkategoriene går fra «1 – Ikke tilfreds» til «5 – Svært tilfreds». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» er lav i dette

spørsmålsbatteriet og varierer fra 0,7 prosent til 1,5 prosent. Disse er holdt utenfor ved beregning av svarfordeling.

Figur 7.29 «Hvor tilfreds er du med?». Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

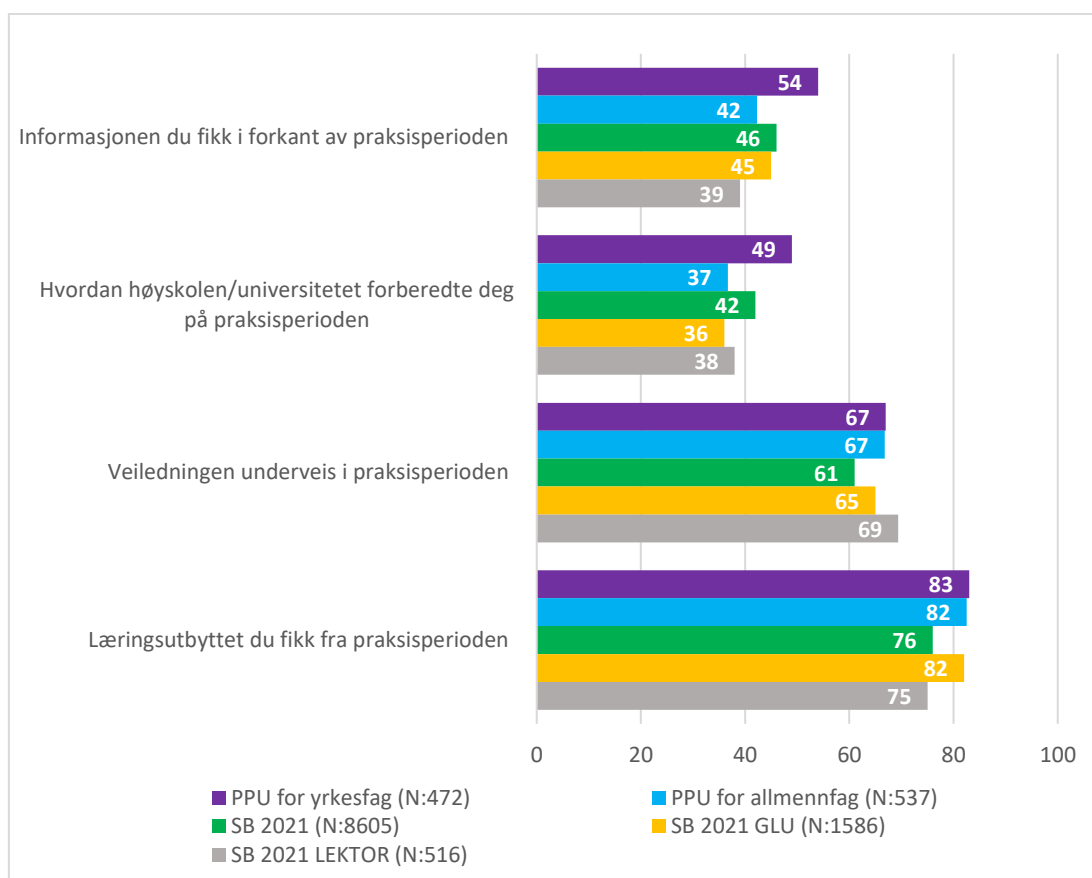

Det kommer fram i Figur 7.29 at studentene er spesielt tilfredse med læringsutbyttet fra praksisperioden. På dette spørsmålet er det over 80 prosent av studentene som er tilfredse (de som svarer 4 eller 5). To tredeler er også godt tilfredse med veiledningen de fikk i praksisperioden sin. Disse to spørsmålene har lav andel som er ikke/lite tilfreds, mellom 6 og 15 prosent.

Studentene er minst fornøyd med hvordan institusjonen forberedte dem på praksisperioden og informasjonen de fikk i forkant av praksisperioden. Litt under halvparten av PPU-studentene oppga at de er tilfredse med dette. Andelen som er ikke / lite tilfreds er litt over en fjerdedel på disse spørsmålene. Dette er en litt høyere andel sammenlignet med andre deler av spørreundersøkelsen for øvrig.

Vi skal se litt nærmere på hvordan svarfordelingen er når vi sammenligner studenter på de ulike typene PPU (PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag), samt hvordan PPU-studentene svarer sammenlignet med alle studentene i Studiebarometeret og studentene i Studiebarometeret som går på grunnskolelærerutdanning (GLU) og lektorutdanning (Figur 7.30). Vi ser her bare på andel som har svart de to mest positive kategoriene, altså de som er mest tilfredse (4 og 5).

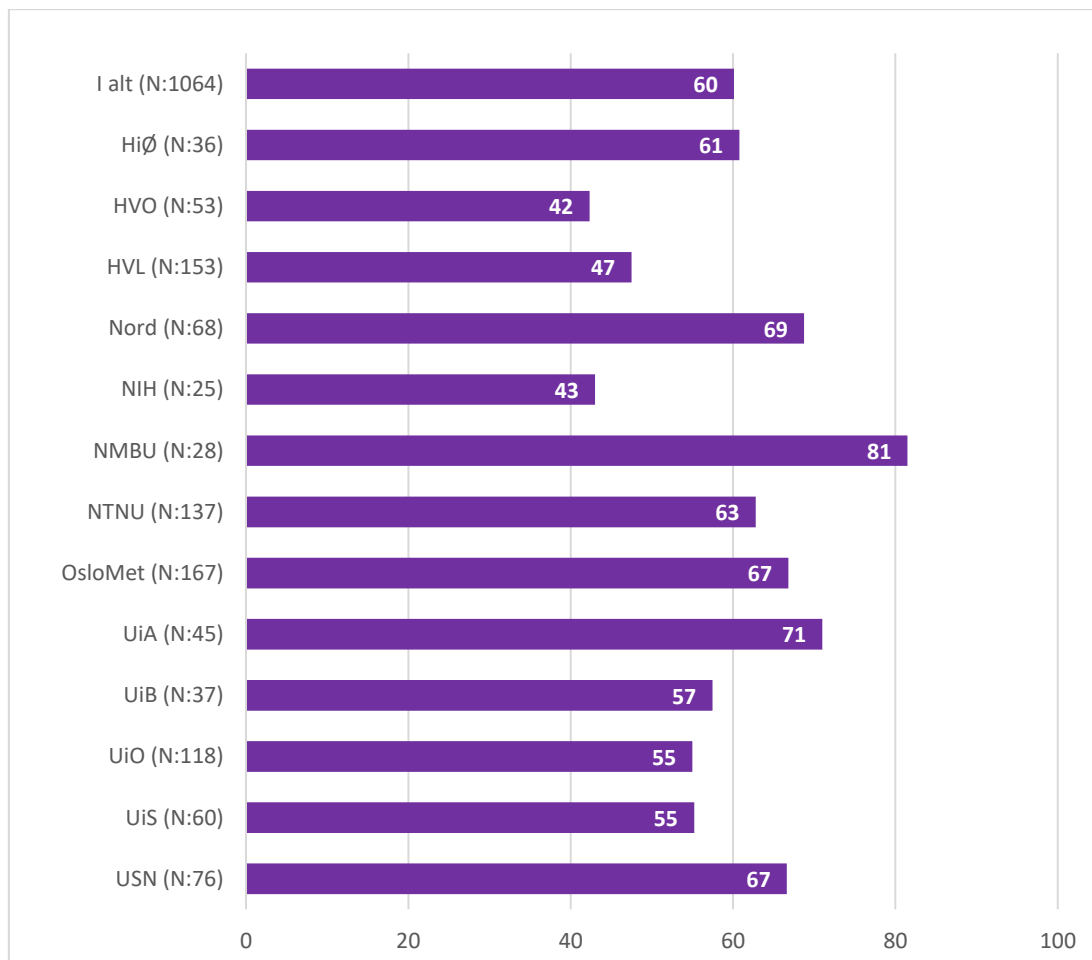
Figur 7.30 «Hvor tilfreds er du med?». Andel som oppga svarkategori 4 og 5. Prosent.

Det er lite forskjell mellom de ulike gruppene når det kommer til tilfredshet med praksis. På spørsmål om informasjon i forkant og hvordan institusjonen har forberedt dem på praksisperioden, er en noe høyere andel blant studentene på PPU for yrkesfag tilfredse enn studentene på PPU for allmennfag, men andelen er likevel bare rundt 50 prosent.

I Figur 7.31 ser vi resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser gjennomsnittlig andel som oppga svarkategori 4 og 5 på de institusjonene med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 8 viser andelen per påstand for de ulike institusjonene).

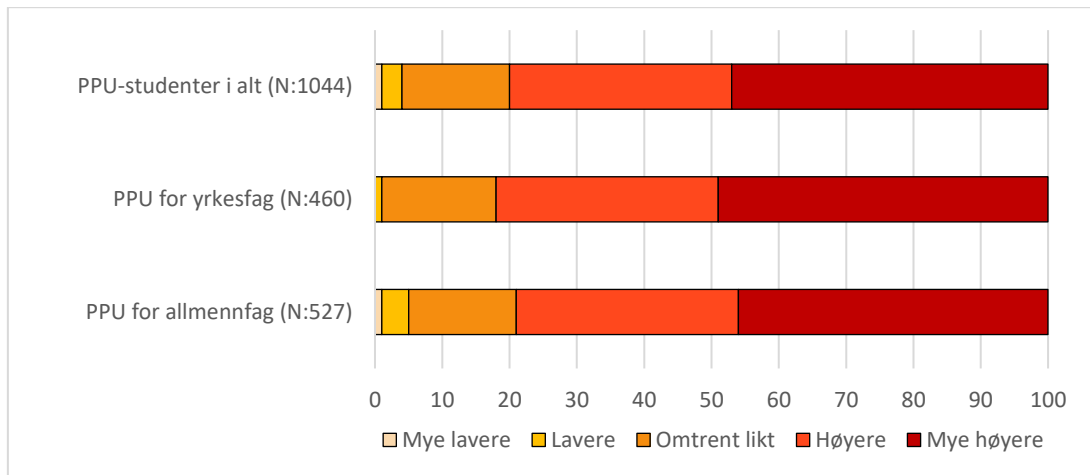
Figur 7.31 Gjennomsnittlig andel som svarte 4 og 5 på de fire påstandene om praksis. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Andelen PPU-studenter som i gjennomsnitt er godt tilfreds med praksis, er ganske jevn ved de fleste institusjonene og ligger i hovedsak mellom 55 og 70 prosent. Unntaket er studentene på NMBU som har størst andel studenter som er tilfreds med praksis – i gjennomsnitt har over 80 prosent svart 4 eller 5 på de fire påstandene, mens ved HVO, NIH og HVL er gjennomsnittlig andel i overkant av 40 prosent.

Studentene fikk også spørsmål om hvordan de opplevde den totale arbeidsmengden mens de var i praksis, sammenlignet med når de ikke var i praksis (Figur 7.32). Svarkategoriene var «Mye lavere», «Lavere», «Omtrent likt», «Høyere» og «Mye høyere». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / ikke relevant». Andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant» er 2 prosent i dette spørsmålsbatteriet. Disse er holdt utenfor ved beregning av svarfordeling.

Figur 7.32 «Hvordan opplevde du den totale arbeidsmengden mens du var i praksis, sammenlignet med når du ikke har praksis?» Svarfordeling PPU-studenter i alt og fordelt etter type PPU. Prosent

80 prosent opplevde den totale arbeidsmengden som høyere eller mye høyere mens de var i praksis, sammenlignet med når de ikke var i praksis. Kun 4 prosent svarte at de opplevde den totale arbeidsmengden som mye lavere eller lavere mens de var i praksis. Det er ingen betydelig forskjell mellom studenter på PPU for yrkesfag og allmennfag når det gjelder hvordan de opplever den totale arbeidsmengden mens de er i praksis.

Rundt to tredeler av studentene tar PPU på deltid, og hvis vi ser på heltids- og deltidsstudenters opplevelse av total arbeidsmengde i forbindelse med praksis, er det liten forskjell i hvordan de svarer: 79 prosent av heltidsstudentene opplevde den totale arbeidsmengden mens de var i praksis som høyere, og tilsvarende andel er 81 prosent blant deltidsstudenter.

Til slutt kunne studentene skrive i et fritekstfelt om sine erfaringer fra praksisperioden, for eksempel knyttet til organisering, veiledning og faglig sammenheng. Det var 444 studenter som valgte å utdype.

Over en tredjedel av respondentene som har valgt å kommentere er kritiske til organiseringen rundt praksis. Det handler hovedsakelig om at de er misfornøyde med studiestedenes organisering, informasjon og oppfølging, mens noen kommentarer omhandler dårlig kommunikasjon mellom studiestedene og praksisskolen. Kritikken om organisering på studiestedet går i hovedsak ut på at det er mye annet arbeid ved siden av praksis. Over en fjerdedel av kommentarene i fritekstfeltet handler om at arbeidsbelastningen er for stor, for eksempel FoU-arbeid, pensumlesing, obligatorisk arbeidskrav og annen undervisning. Dette oppleves å gå på bekostning av læringsutbytte av praksisperioden. I tillegg handler noen av disse kommentarene om lite fleksibilitet og tilrettelegging for studenter med ulike erfaringer og behov.

Dette er også i tråd med funnene ellers: Under halvparten av PPU-studentene er fornøyde med hvordan institusjonen forberedte dem på praksisperioden og informasjonen de fikk i forkant av praksisperioden. Rundt 80 prosent opplever også den totale arbeidsmengden som høyere mens de var i praksis, sammenlignet med når de ikke var i praksis.

Respondentene uttrykker i mange tilfeller et ambivalent forhold til praksisperioden: Den oppleves svært krevende og går på bekostning av hverdagen til studentene, men den

oppleves også som verdifull og lærerik. Så mye som en fjerdedel av kommentarene handler om at praksisen er verdifull. Det er flere som ønsker enda mer praksis og fremhever at praksis er den mest nyttige delen av PPU.

«Praksis oppleves som lærerikt, utviklende og krevende. Det er mer enn nok å ha fokus på selve praksisen, forarbeidet og etterarbeidet som kreves. Det å ha to arbeidskrav parallelt med pedagogisk oppleves som lite fruktbart i forhold til utvikling og læring.»

«Praksisperioden var utrolig lærerik, og jeg fikk stort utbytte av å kunne kople teorien til praktiske situasjoner. Samtidig var det en utrolig stressende periode pga svært høy arbeidsmengde. Jeg følte jeg hadde to fulltidsstillinger denne perioden. For å henge med på både prosjekt og eksamensforberedelser fra studiet, og samtidig skulle gjøre en fulltidspraksis, ble det veldig mye for meg. Jeg hadde nærmest ingen fritid i denne perioden. Samtidig forstår jeg hvorfor studiet er organisert slik det er mtp oppbygging og progresjon, og har ikke et konkret forslag til hvordan det kunne blitt organisert bedre for å være en mer håndterbar arbeidsmengde.»

«Ett/flere arbeidskrav gående samtidig med praksis gjorde at jeg mistet mye kontakt med lærerhverdagen og elevene. Vanskelig å være spontan og tilstede i elevenes hverdag når arbeidskravene dro meg inn på kontoret for å dokumentere og planlegge. [Utdanningsinstitusjonen] burde holdt seg litt på avstand når studentene er i praksis, og la studentene utsettes for lærerhverdagen her og nå, erfare og sanse en ting av gangen. Praksis var overveldende, utmattende og intens, opplevelsen gjorde meg betenkt. Men praksis var også veldig interessant!!! Studiet ville ikke vært det samme uten.»

«Vi fikk lite informasjon om praksissted og hva som ble forventet av oss før praksis startet. En uke før praksis ble vi delt inn i grupper og fikk plasseringen vår. Selve praksisen var veldig flott og lærerik, vi hadde en dyktig veileder på skolen der vi var.»

«Lærerik og interessann praksis. Fornøyd med veiledning. God kjemi med veiledere og hyggelige lærere på skolen. Kan godt tenke meg å jobbe ved denne skolen. Ledelsen så oss studenter. Ikke alle rektorer som gjør det. Organiseringen av praksisen fra praksiskontoret ved høyskolen bør bli bedre. Lite info, ustrukturert, ikke imøtekommende, til tider uprofesjonelt.»

Ellers handlet også en god del av kommentarene om veiledningen: En del opplever at de har fått god veiledning, mens en noe mindre del opplever å ha fått begrenset eller dårlig veiledning i praksisperioden. Noen fremhever at praksisen er svært tilfeldig og varierende. Variasjonen handler om praksisveilederne, praksisskolene og praksisperiodene. Det er flere som er svært fornøyde med veiledningen i praksis, og noen påpeker at de har vært «heldige». For andre har veileder vært mer fraværende eller stiller ulike krav, mens noen praksisskoler har hatt i overkant mye obligatorisk oppmøte og arbeidsbelastningen har dermed blitt for stor.

«Svært godt fornøyd med praksisperioden. Ble tatt godt imot, fikk god oppfølging og veiledning. Fikk passe mye ansvar og utfordringer. Lærte mye!»

«Den første praksisperioden var ekstremt god, den andre perioden fikk jeg lite nyttig veiledning. Veldig veilederavhengig.»

«Veldig mange ulike praksislærere som stilte ulike krav til oss studenter. Noen krevde at jeg som student måtte undervise i fag jeg ikke hadde kompetanse i, for at vi skulle kjenne på en lærers hverdag. Kunne gjerne hatt en felles plattform for regler om antall timer vi studenter måtte være med på i praksis.»

«Det er lite sammenheng mellom studiet og praksis, og jeg føler at for å få utbytte av praksisperioden, må man egentlig bare være heldig med veileder (det var jeg).»

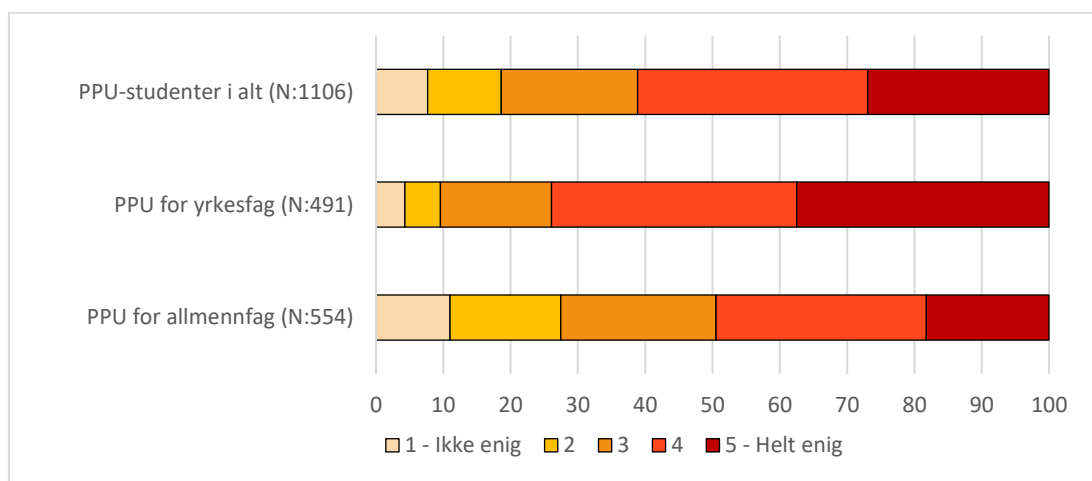
Innholdet i kommentarene som angår veiledningen og læringsutbytte fra praksis, passer også godt overens med funnene på spørsmålene om praksis, hvor flertallet var godt tilfredse med læringsutbyttet og veiledningen de fikk i praksisperioden sin (henholdsvis 83 og 66 prosent).

7.11 Overordnet tilfredshet

Spørsmålet om overordnet tilfredshet er et sentralt spørsmål i Studiebarometeret og er også et viktig spørsmål til PPU-studentene. Før studentene fikk spørsmålet om overordnet tilfredshet med studieprogrammet, hadde de allerede fått faktaspørsmålene og spørsmål om undervisning, tilbakemelding og veiledning, faglig og sosialt miljø, organisering, medvirkning, vurderingsformer, eget engasjement og forventninger fra faglig ansatte.

Spørsmålet som stilles er «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på». Studentene angir grad av enighet på skala fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig», i tillegg til at det var mulig å svare «Vet ikke». Ingen svarte «Vet ikke» på dette spørsmålet. Svarfordelingen vises i Figur 7.33 for PPU-studenter i alt og fordelt etter type PPU.

Figur 7.33 «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på?» Svarfordeling PPU-studenter i alt og fordelt etter type PPU. Prosent.

Rundt 60 prosent av PPU-studentene svarte 4 eller 5 på spørsmålet om overordnet tilfredshet med studieprogrammet. En mye høyere andel blant studentene på PPU for yrkesfag er enige i påstanden enn blant studentene på PPU for allmennfag. Dette er i tråd med de resultatene vi har sett på de mer konkrete spørsmålene: Studenter på PPU for yrkesfag svarer jevnt over mer positivt på spørsmål om ulike aspekter ved studieprogrammet sammenlignet med studenter på PPU for allmennfag. Blant studenter på PPU for allmennfag er det så mange som nesten 30 prosent som ikke er enige i påstanden om tilfredshet med studieprogrammet.

Tabell 7.1 viser andel som har svart 4 eller 5 på spørsmålet om overordnet tilfredshet, samt gjennomsnitt, for PPU-studentene og for studentene i Studiebarometeret.

Tabell 7.1 «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på?» Andel som oppga svarkategori 4 og 5 og gjennomsnitt. Prosent.

	Antall respondenter	Andel som svarte 4 og 5	Gjennomsnitt
PPU i alt	1 106	61	3,6
PPU for yrkesfag	491	74	4,0
PPU for allmennfag	554	49	3,3
SB 2021	25 291	72	4,0
SB 2021 GLU	1 695	59	3,6
SB 2021 LEKTOR	567	63	3,7

Blant studenter på PPU for yrkesfag er overordnet tilfredshet med studieprogrammet på nivå med tilfredsheten blant studenter generelt i Studiebarometeret – 74 prosent av studentene på yrkesfag svarte 4 eller 5, mens andelen er 72 prosent i Studiebarometeret totalt. Studentene på GLU og lektorutdanning er i noe mindre grad enige i påstanden (henholdsvis 59 og 63 prosent), mens lavest andel som er enige finner vi blant studentene på PPU for allmennfag, hvor knapt halvparten av studentene svarte 4 eller 5. Dette til tross for at andelen tilfredse blant studentene på PPU for allmennfag stort sett er på nivå med – eller litt over – andelen tilfredse blant GLU- og lektorstudenter på de konkrete spørsmålene om ulike sider ved utdanningen ellers i spørreundersøkelsen.

Hva er det som gjør at studentene på PPU for allmennfag er såpass mye mindre tilfredse med studieprogrammet alt i alt enn studentene på GLU og lektorutdanning, så lenge de ellers svarer ganske likt på de andre spørsmålene? Det er to faktorer som kan spille inn her. Den ene er at spørsmålet om overordnet tilfredshet er formulert veldig generelt, og studentene kan legge vekt på mange ulike faktorer når de svarer på dette spørsmålet – også ikke-faglige forhold, som for eksempler egne forventninger, trivsel og forhold både rundt og utenom studiesituasjonen. Den andre er at PPU er et ettårig studium som man tar etter å ha fullført annen type utdanning, mens GLU og lektorutdanning er 5-årige masterprogrammer. Studieprogrammene er sånn sett veldig ulike, og man kan også anta at studentene skiller seg fra hverandre både når det gjelder alder, erfaring og forventninger. Det har vært en nedgang i gjennomsnittscore på spørsmålet om overordnet tilfredshet i Studiebarometeret i både 2020 og 2021, noe som indikerer at koronasituasjonen kan ha påvirket studietilværelsen for en viss andel av studentene. I fritekst-svarene i undersøkelsen blant PPU-studenter har det ikke blitt trukket frem negative konsekvenser knyttet til koronapandemien, men vi kan likevel ikke se bort fra at nedstengning i forbindelse med korona kan ha rammet studenter på ettårige programmer som PPU mer enn studenter på 5-årige programmer, dersom det har vært mye nedstengning det ene året de har studert.

I Tabell 7.2 ser vi på hvordan heltids- og deltidsstudenter på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag svarer på spørsmålet om overordnet tilfredshet.

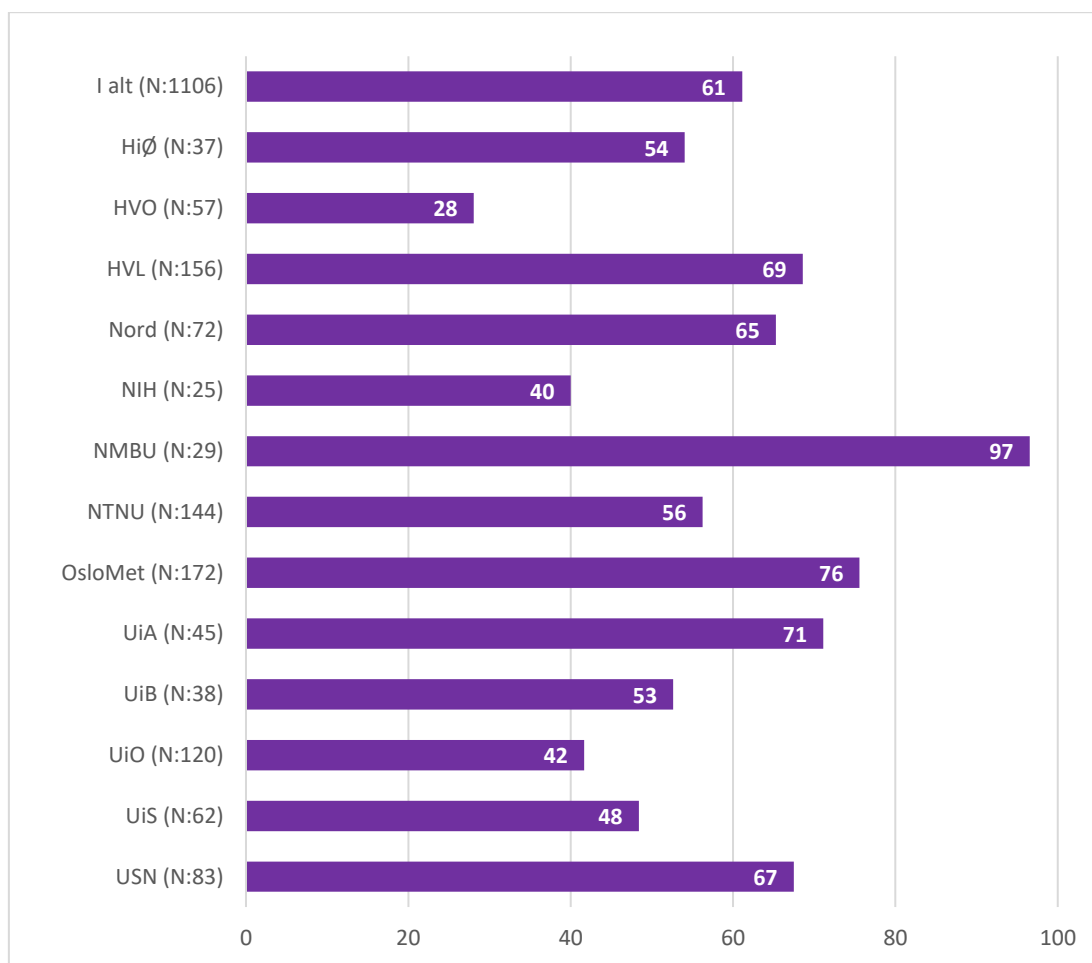
Tabell 7.2 «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på?» Andel som oppga svarkategori 4 og 5 og gjennomsnitt, fordelt på heltid- og deltidsstudenter og type PPU. Prosent.

	Antall respondenter	Andel som svarte 4 og 5	Gjennomsnitt
Heltidsstudenter			
I alt	408	50 %	3,4
PPU for yrkesfag	53	62 %	3,8
PPU for allmennfag	322	48 %	3,3
Deltidsstudenter			
I alt	690	68 %	3,8
PPU for yrkesfag	434	75 %	4,0
PPU for allmennfag	229	52 %	3,3

To tredeler av de som tar PPU på deltid er alt i alt tilfredse med studieprogrammet sitt, mot bare halvparten av de som tar PPU på heltid. En stor andel av deltidsstudentene (64 prosent) går på PPU for yrkesfag, mens de fleste heltidsstudentene (80 prosent) går på PPU for allmennfag (Figur 6.5). Hvis vi skiller mellom studenter på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag, er fortsatt studentene på PPU for yrkesfag mer tilfredse enn studentene på PPU for allmennfag, både heltids- og deltidsstudentene. Men samtidig ser vi at blant heltidsstudentene på PPU for yrkesfag (kun 53 respondenter), er andelen som er enig i utsagnet om overordnet tilfredshet med studieprogrammet (62 prosent) noe lavere enn blant deltidsstudentene på PPU for yrkesfag (75 prosent). Denne forskjellen er signifikant. Det er ingen signifikant forskjell mellom heltids- og deltidsstudenter på PPU for allmennfag (henholdsvis 48 og 52 prosent).

Figur 7.34 viser andelen PPU-studenter som er enige (4 eller 5) i påstanden om overordnet tilfredshet med studieprogrammet, fordelt etter hvilken institusjon de studerer ved. Figuren viser kun institusjoner med mer enn 20 svarende.

Figur 7.34 «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på?» Andel som oppga svarkategori 4 og 5, etter institusjon. Prosent.

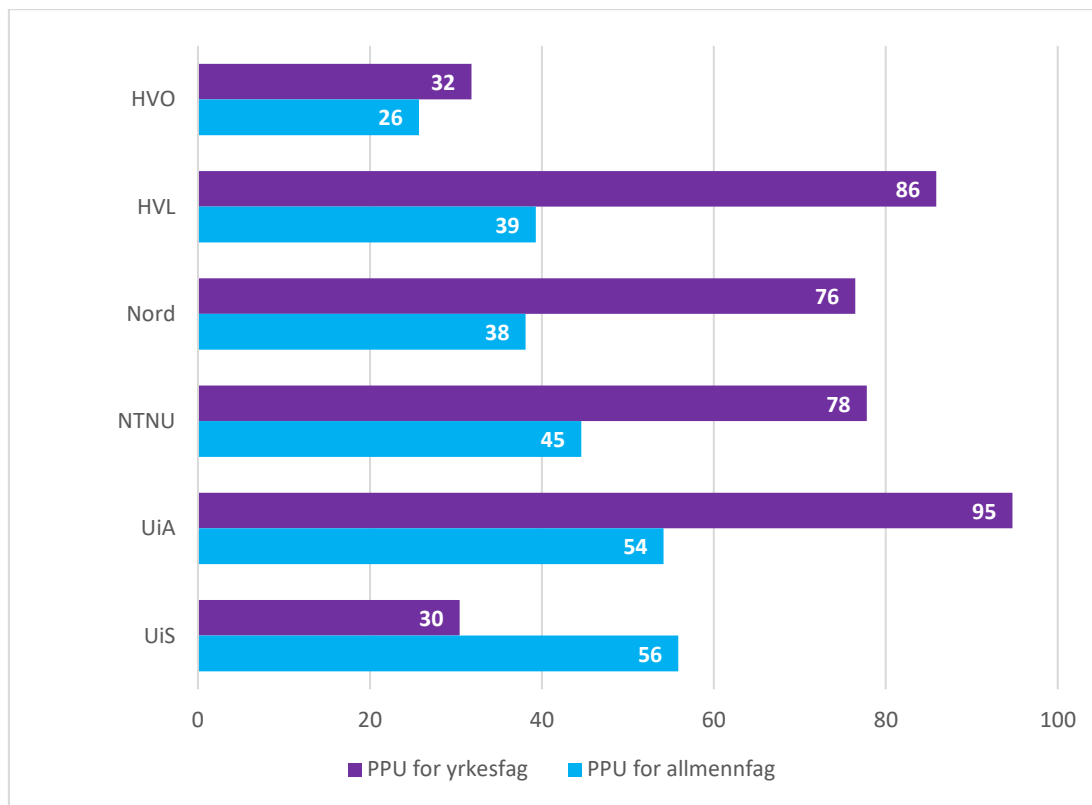

Det er stor variasjon mellom institusjonene i andel studenter som er tilfredse med studieprogrammet alt i alt. Så å si alle PPU-studentene ved NMBU (97 prosent) svarte 4 eller 5 på spørsmålet om overordnet tilfredshet. Deretter er det rundt 65–75 prosent av studentene ved OsloMet, UiA, HVL, USN og Nord som mener det samme. Lavest andel finner vi ved HVO hvor kun 28 prosent av studentene svarte at de var enige i utsagnet om tilfredshet ved studieprogrammet.

Det er ulik sammensetning av PPU-programmene på de ulike institusjonene – noen har både PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag, mens andre har i hovedsak en av delene.

Figur 7.35 viser andelen PPU-studenter er enige (4 eller 5) i påstanden om overordnet tilfredshet med studieprogrammet, fordelt etter hvilken institusjon de studerer ved og om de går på PPU for yrkesfag eller PPU for allmennfag. Figuren viser kun institusjoner som har minst 20 svarende på både PPU for allmennfag og PPU for yrkesfag.

Figur 7.35 «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på?» Andel som oppga svarkategori 4 og 5, etter institusjon og type PPU. Prosent.

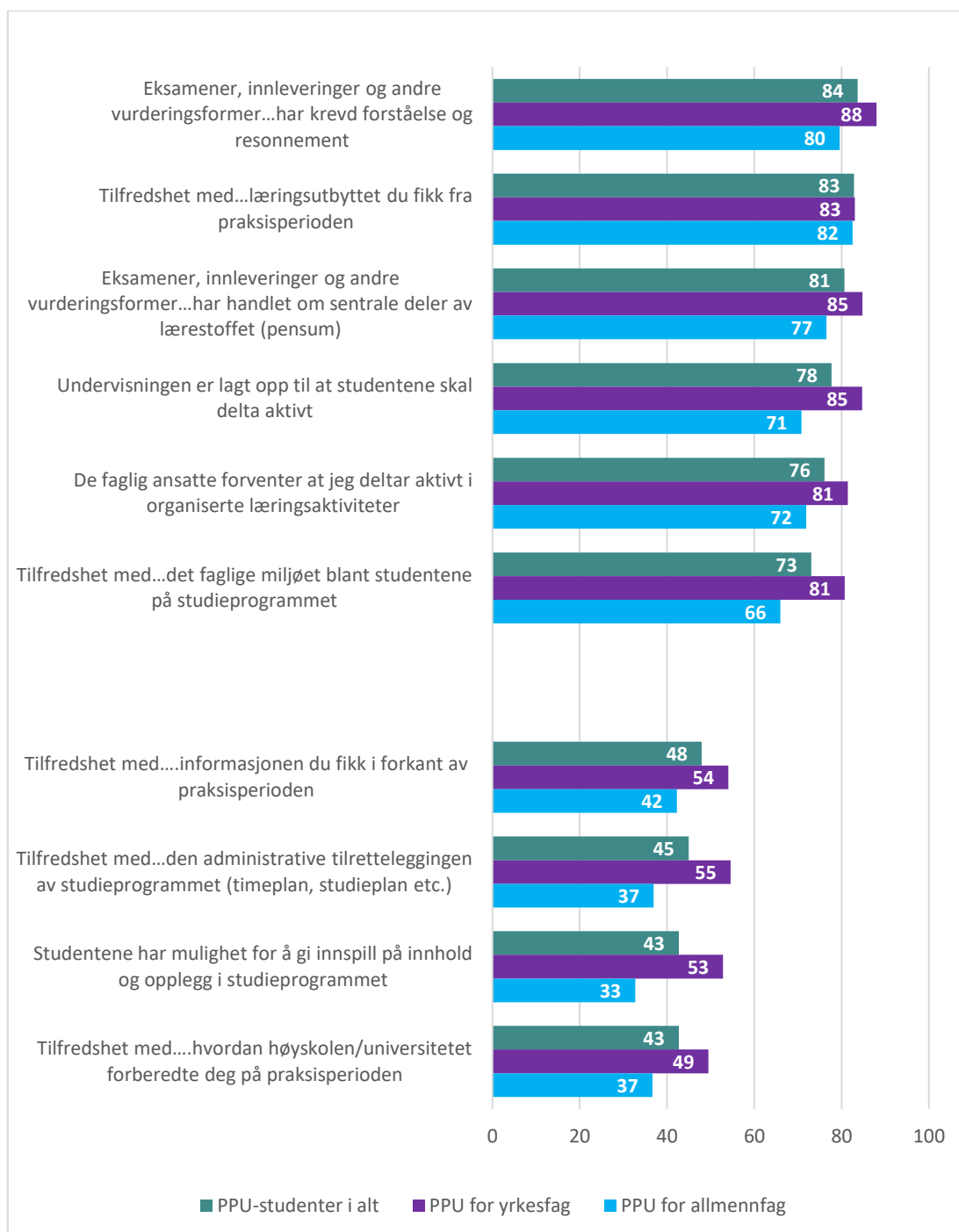

Ved alle institusjonene er studentene ved PPU for yrkesfag mer tilfredse med studieprogrammet enn studentene på PPU for allmennfag – med unntak for studentene ved UiS: Her er studentene på PPU for allmennfag mer tilfredse enn studentene ved PPU for yrkesfag.

7.12 Oppsummering av spørsmål fra Studiebarometeret

Spørsmålene fra Studiebarometeret dekket mange ulike sider ved studieprogrammet. I Figur 7.36 viser vi hvilke områder PPU-studentene er mest og minst fornøyde med i studieprogrammet. Figuren viser andel som har svart svarkategori 4 eller 5 på spørsmålet, rangert etter høyest og lavest andel. Vi viser kun spørsmålene med andeler over 70 prosent og under 50 prosent.

Figur 7.36 Spørsmål fra Studiebarometeret med høyest og lavest andel PPU-studenter som oppga svarkategori 4 og 5, i alt og etter type PPU. Prosent.

Generelt er PPU-studentene mest fornøyde med sider ved eksamen, innleveringer og vurderingsformer, læringsutbyttet fra praksis, studentaktiv undervisning og det faglige miljøet blant studentene. De er minst fornøyde med forberedelsene i forkant av praksisperioden, den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet og mulighetene for medvirkning.

Spørsmålene med høyest og lavest andel som har svart 4 og 5 er i hovedsak lik for studenter på PPU på yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag – dvs. at de er mest og minst fornøyde med de samme elementene ved utdanningen. Men – andelen er høyere blant studenter på PPU for yrkesfag på alle spørsmålene unntatt ett, og det er spørsmålet om «Veiledning underveis i praksisperioden» – her var rundt to tredeler av studentene på begge typer PPU tilfredse. Blant studenter på PPU for yrkesfag er det hele 18 spørsmål som har en andel på over 70 prosent som har svart 4 eller 5 og kun ett spørsmål med en andel under 50 prosent, mens blant studenter på PPU for allmennfag er det kun fem spørsmål med en andel på over 70 prosent, og åtte av spørsmålene har en andel på mindre enn 50 prosent som har svart 4 eller 5 (se Vedleggstabell 11). Spørsmålene hvor differansen mellom studenter på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag er størst, ser vi i Tabell 7.3.

Tabell 7.3 Spørsmål med størst differanse i andel som har svart 4 eller 5, for studenter med PPU for yrkesfag og studenter med PPU for allmennfag. Spørsmål med over 20 prosentpoeng differanse.

	PPU for yrkesfag	PPU for allmennfag	PPU-studenter i alt
Jeg er motivert for studieinnsats	79 %	53 %	65 %
Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet (tilfredshet med)	76 %	53 %	64 %
Har bidratt til din faglige utvikling (eksamen/vurdering)	81 %	58 %	69 %
Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student	73 %	52 %	63 %
Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet (tilfredshet med)	68 %	48 %	57 %
Studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet	53 %	33 %	43 %

8 Helhet og sammenheng i PPU

I tillegg til spørsmål fra Studiebarometeret inneholdt undersøkelsen spørsmål som var mer spesifikke for PPU. Tilsvarende spørsmål har også blitt stilt i en spørreundersøkelse blant lektorstudenter i forbindelse med NOKUTs evaluering av lektorutdanningene (Bakken og Bore, 2021). Spørsmålene til PPU-studentene var helt identiske med de som ble stilt til lektorstudentene for å få muligheten til å sammenligne de to gruppene. Tre spørsmålsbatterier ble inkludert om «helhet og sammenheng»: De omhandlet undervisning i pedagogikk og i fagdidaktikk/yrkesdidaktikk samt sammenhengen mellom pedagogikk, fagdidaktikk/yrkesdidaktikk og praksis. Spørsmålsbatteriene vil bli presentert hver for seg i dette kapittelet.

8.1 Undervisning i pedagogikk

Det ble stilt fem spørsmål om undervisning i pedagogikk, med følgende innledende tekst etterfulgt av spørsmålene: «Når det gjelder pedagogikken, i hvilken grad:»

- Bruker underviserne undervisningsmetoder du selv kan bruke som lærer

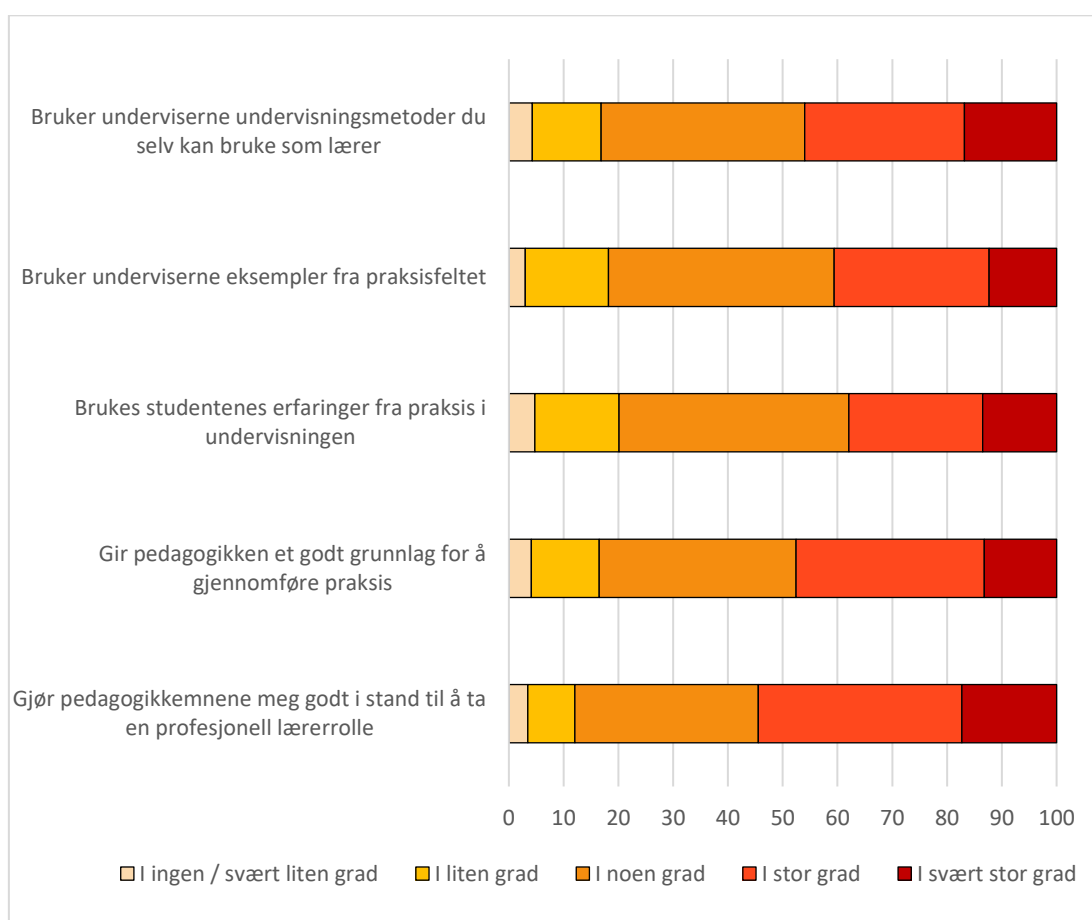

- Bruker underviserne eksempler fra praksisfeltet (case, video, transkripsjoner, elevarbeid, oppgaver etc.)
- Brukes studentenes erfaringer fra praksis i undervisningen
- Gir pedagogikken et godt grunnlag for å gjennomføre praksis
- Gjør pedagogikkemnene meg godt i stand til å ta en profesjonell lærerrolle (f.eks. klasseledelse, relasjonsarbeid, samarbeid med eksterne instanser etc.)

Svarkategoriene var «I ingen / svært liten grad», «I liten grad», «I noen grad», «I stor grad» og «I svært stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / ikke relevant», 1–3 prosent valgte dette svaralternativet. Disse er holdt utenfor ved beregning av svarfordeling.

Svarfordelingen på spørsmålene om pedagogikken vises i Figur 8.1.

Figur 8.1 «Når det gjelder pedagogikken; i hvilken grad ...?» Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Når det gjelder undervisningen i pedagogikk, er det et mindretall av studentene som i stor grad opplever en kobling til praksis: Bare rundt 40 prosent av studentene opplever i stor grad at studentenes erfaringer fra praksis brukes i undervisningen og at underviserne bruker eksempler fra praksisfeltet.

Litt over 40 prosent opplever i stor grad at underviserne bruker undervisningsmetoder de selv kan bruke som lærer, og at pedagogikken gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis.

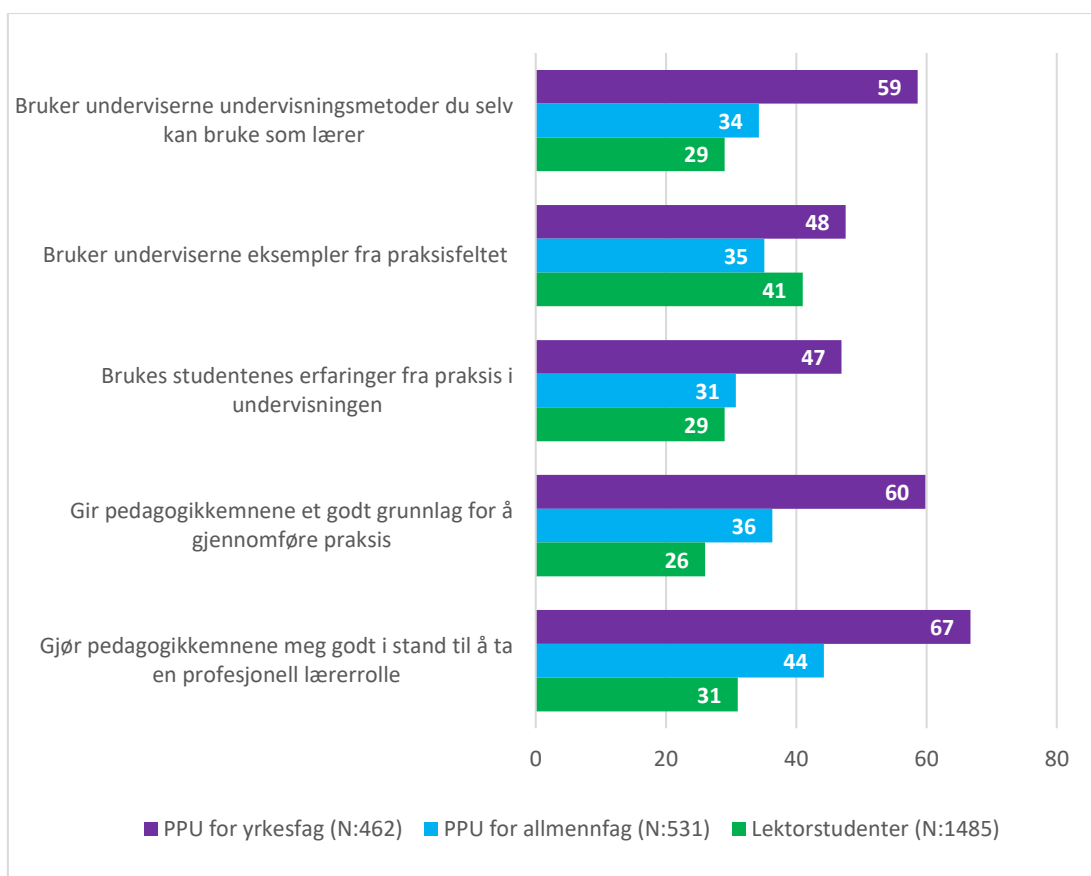
Noe flere – litt over halvparten av studentene – opplever i stor grad at pedagogikkemnene gjør dem godt i stand til å ta en profesjonell lærerrolle.

På spørsmålene om pedagogikkundervisningen er det mellom 12–20 prosent som svarer «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad». Dette er noe høyere enn nivået generelt sett i spørreundersøkelsen.

For samtlige spørsmål er imidlertid midtkategorien «I noen grad» ganske høy: fra 34 til 42 prosent. Dette er en høyere andel enn på de andre spørsmålene i undersøkelsen samt en større andel enn de som har svart «I ingen/svært liten grad» og «I liten grad». Dette kan tyde på at flere studenter synes pedagogikkundervisningen er tilstrekkelig god.

Videre skal vi sammenligne svarene fra PPU-studenter på allmennfag og yrkesfag og studenter fra lektorutdanningen i Figur 8.2. Vi ser her bare på andel som har svart de to mest positive kategoriene, altså «I stor grad» og «I svært stor grad».

Figur 8.2 «Når det gjelder pedagogikken; i hvilken grad:» Andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad». Prosent.

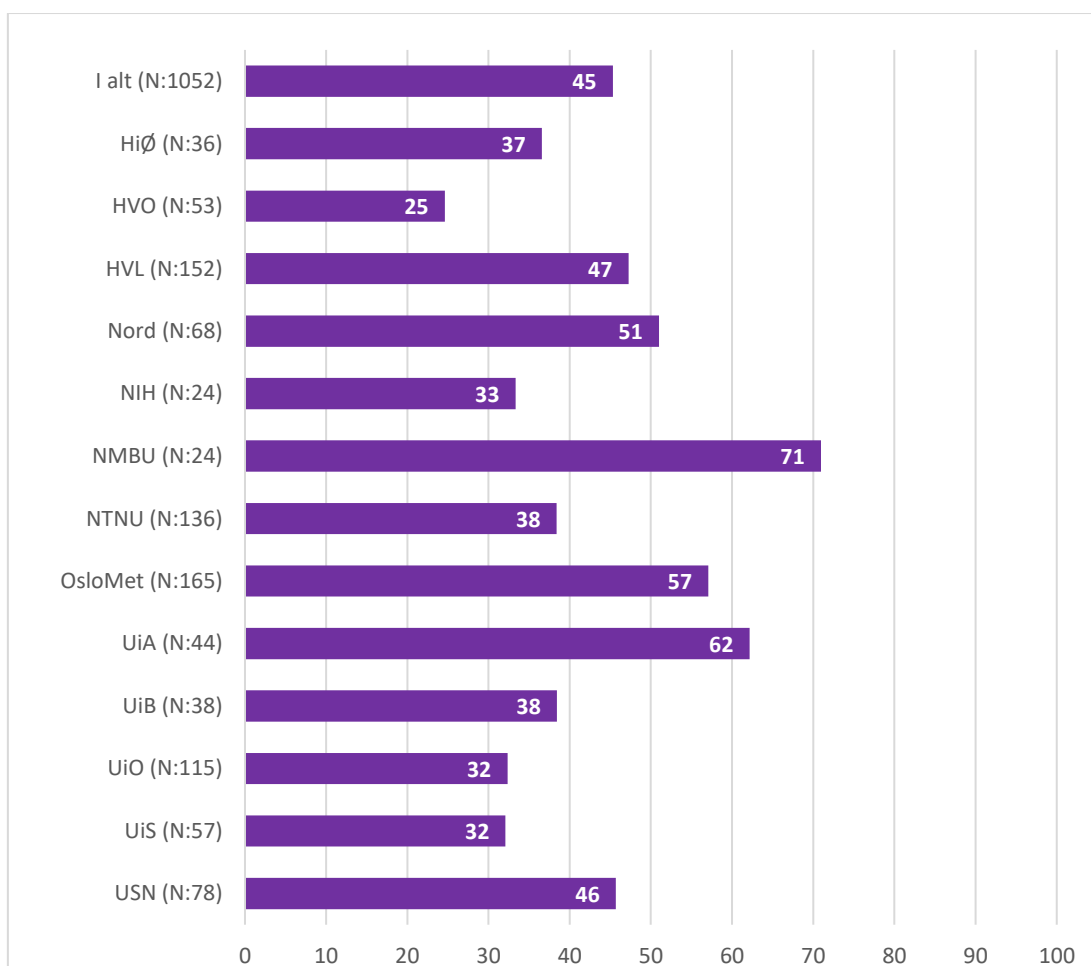
Gjennomgående ser vi at en større andel studenter på PPU for yrkesfag svarer «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålene om undervisning i pedagogikk sammenlignet med studenter på PPU allmennfag og lektorutdanning. Studenter på PPU for yrkesfag skiller seg mest ut på spørsmålene om pedagogikkemnene gjør dem godt i stand til å ta en profesjonell lærerrolle, om pedagogikkemnene gir et godt grunnlag for praksis og om underviserne bruker undervisningsmetoder de selv kan bruke som lærer – her er andelen

som i stor grad opplever det rundt 25 prosentpoeng høyere enn blant studenter på PPU for allmennfag og 30–35 prosentpoeng høyere enn blant lektorstudentene.

På spørsmålet om underviserne bruker eksempler fra praksisfeltet og om studentenes erfaringer fra praksis brukes i undervisningen, er andelen som opplever dette lavere for alle studentgruppene, men det er fortsatt en høyere andel blant studentene på PPU for yrkesfag som opplever dette sammenlignet med de to andre studentgruppene. På spørsmålet om bruk av eksempler fra praksisfeltet er forskjellene mellom gruppene ganske små.

I Figur 8.3 ser vi resultatene for PPU-studentene fordelt etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser gjennomsnittlig andel som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på institusjoner med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 9 viser andelen per påstand for de samme institusjonene).

Figur 8.3 Gjennomsnittlig andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på de fem påstandene om pedagogikken. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Det varierer mellom de ulike institusjonene hvor stor andel studenter som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålene om pedagogikkundervisningen. I gjennomsnitt er det høyest andel blant studentene fra NMBU som har svart de to mest positive kategoriene på spørsmålene knyttet til undervisning i pedagogikk, med over 70 prosent i gjennomsnitt. Nest høyest andel finner vi blant studentene ved OsloMet og UiA,

hvor i gjennomsnitt rundt 60 prosent av studentene har svart de to mest positive kategoriene på spørsmålene. Lavest andel – med omtrent 30 prosent – er blant studentene ved HVO, NiH, UiO og UiS.

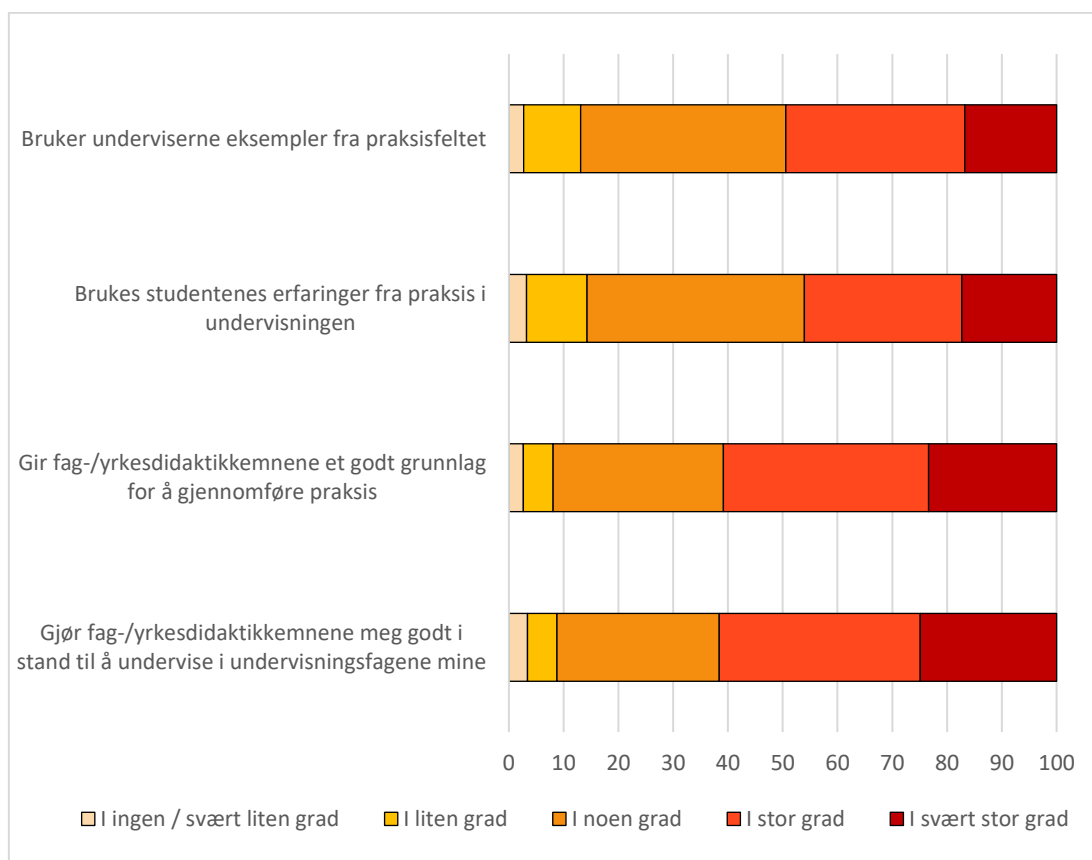
8.2 Undervisningen i fagdidaktikk/yrkesdidaktikk

Det ble stilt fire spørsmål om undervisning i fagdidaktikk/yrkesdidaktikk. Den innledende teksten var følgende: «Når det gjelder fagdidaktikken/yrkesdidaktikken, i hvilken grad», etterfulgt av spørsmålene under:

- Bruker underviserne eksempler fra praksisfeltet (case, video, transkripsjoner, elevarbeid, oppgaver etc.)
- Brukes studentenes erfaringer fra praksis i undervisningen
- Gir fag-/yrkesdidaktikkemnene et godt grunnlag for å gjennomføre praksis
- Gjør fag-/yrkesdidaktikkemnene meg godt i stand til å undervise i undervisningsfagene mine

Svarkategoriene var «I ingen / svært liten grad», «I liten grad», «I noen grad», «I stor grad» og «I svært stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / ikke relevant». Det var 2–3 prosent som svarte «Vet ikke / ikke relevant» – disse er holdt utenfor ved beregning av svarfordeling. Svarfordelingen på spørsmålene om fagdidaktikk/yrkesdidaktikk vises i Figur 8.4.

Figur 8.4 «Når det gjelder fagdidaktikken/yrkesdidaktikken, i hvilken grad ...?» Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

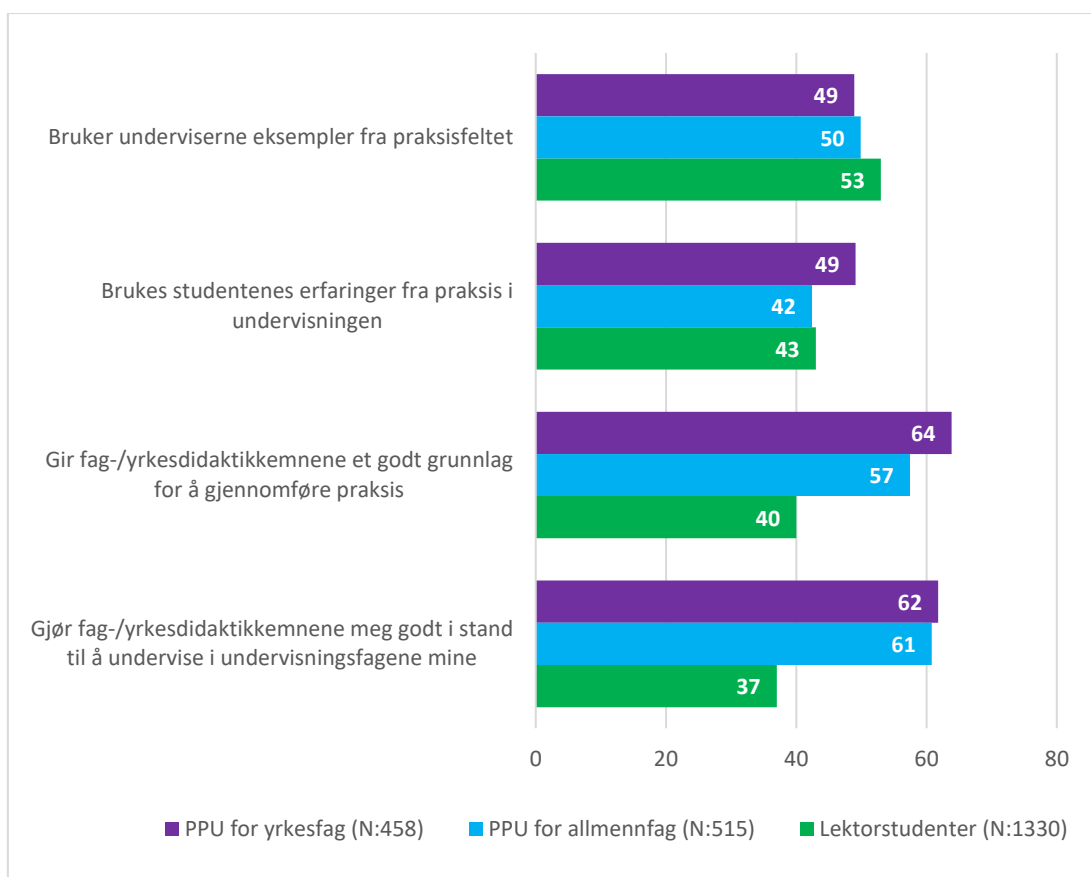

Rundt halvparten av studentene opplever i stor grad at undervisere i fagdidaktikken/yrkesdidaktikken bruker eksempler fra praksisfeltet, og at studentenes erfaringer fra praksis brukes i undervisningen. En noe høyere andel – rundt 60 prosent av studentene – opplever i stor grad at fagdidaktikk/yrkesdidaktikkemnene gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis og gjør dem godt i stand til å undervise. Det er kun en liten del, mellom 8 og 13 prosent, som svarer «I ingen / svært liten grad» eller «I liten grad» på spørsmålene.

Her er det også rundt 40 prosent som har svart «I noen grad» på spørsmålene. Dette er en høyere andel enn hva som er gjennomgående i de andre spørsmålene i undersøkelsen.

Videre skal vi se mer på svarfordelingen når vi sammenligner PPU-studenter for allmennfag og yrkesfag og studenter fra lektorutdanningen i Figur 8.5. Vi ser her bare på andel som har svart de to mest positive kategoriene, «I stor grad» og «I svært stor grad».

Figur 8.5 «Når det gjelder fagdidaktikken/yrkesdidaktikken, i hvilken grad ...?» Andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad». Prosent.

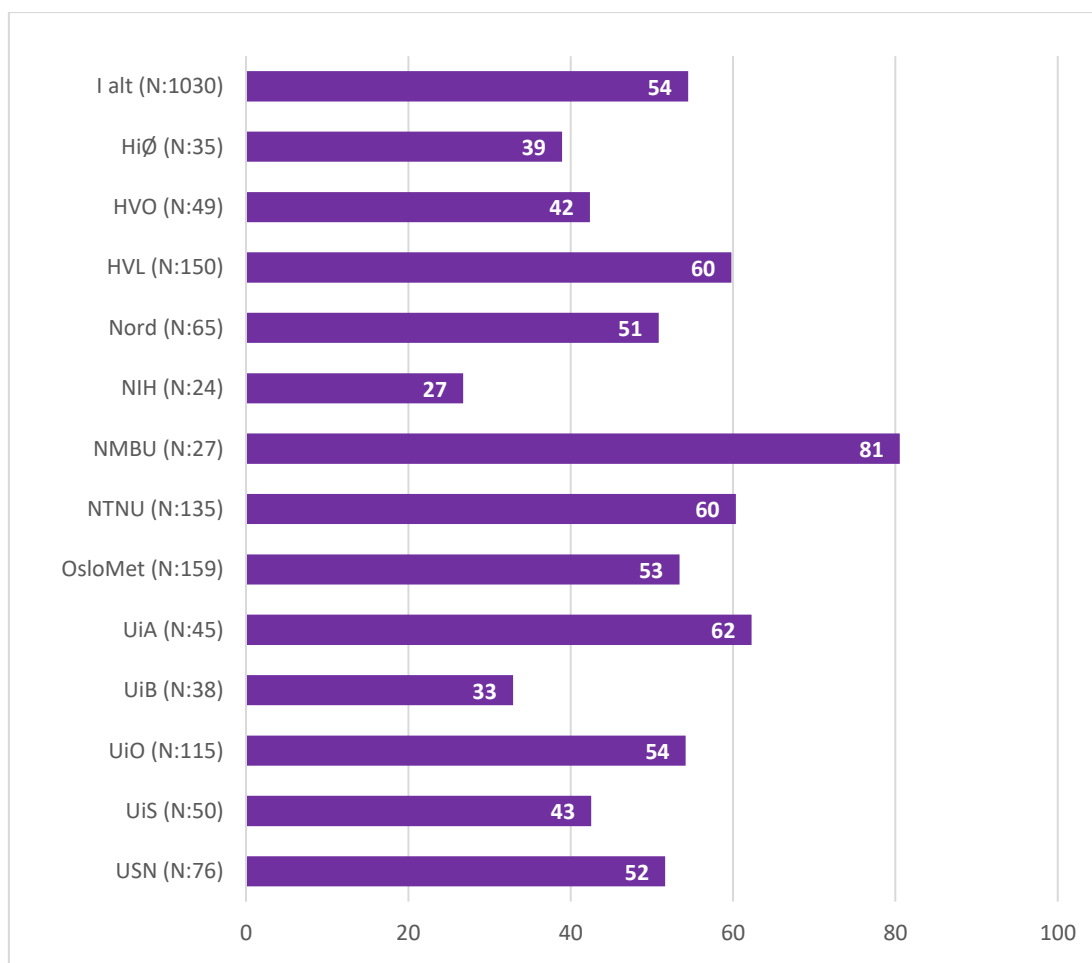
Studenter på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag svarer ganske likt på spørsmålene om fag-/yrkesdidaktikken. Det er også få forskjeller sammenlignet med lektorstudenter på spørsmålene om underviserne bruker eksempler fra praksisfeltet og om studentenes erfaringer fra praksis brukes.

PPU-studenter både fra allmennfag og yrkesfag opplever i større grad enn lektorstudenter at fagdidaktikk- og yrkesdidaktikkemnene gir et godt grunnlag for praksis og gjør dem i god

stand til å undervise. På disse spørsmålene svarer rundt 60 prosent av PPU-studentene at de er i stor grad enige sammenlignet med rundt 40 prosent av lektorstudentene.

I Figur 8.6 presenteres resultatene for PPU-studenter fordelt etter hvilken institusjon de studerer ved. Figuren viser gjennomsnittlig andel som har svart svarkategori «I stor grad» og «I svært stor grad» på institusjoner med mer enn 20 svarende (Vedleggstabell 10 viser andelen per påstand for de samme institusjonene).

Figur 8.6 Gjennomsnittlig andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på de fire påstandene om fag-/yrkesdidaktikken. PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Det er stor variasjon i hvordan studentene opplever fagdidaktikk og yrkesdidaktikk på de ulike institusjonene. Studentene fra NMBU skiller seg ut med gjennomsnittlig over 80 prosent som har svart mest positivt på de fire spørsmålene om fag-/yrkesdidaktikken, mens tilsvarende tall blant studentene ved UiB og NIH er rundt 30 prosent.

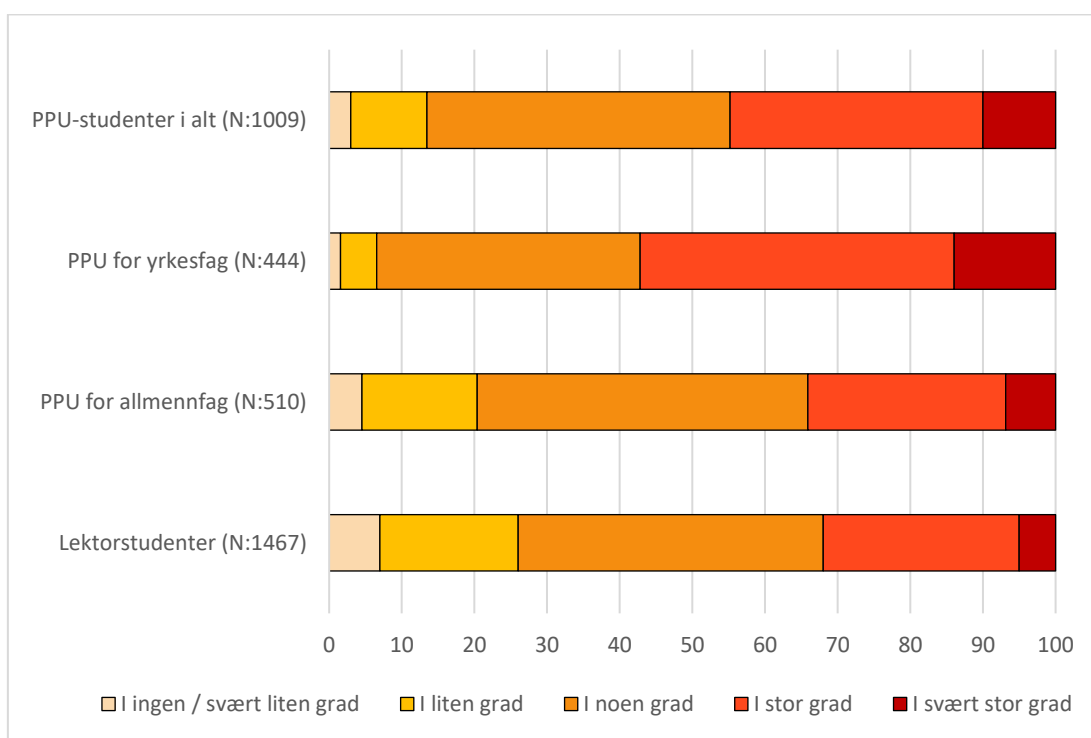
8.3 Sammenheng mellom pedagogikk, fagdidaktikk/yrkesdidaktikk og praksis

Det ble stilt spørsmål om sammenheng mellom pedagogikk, didaktikk og praksis. Spørsmålet var «I hvilken grad er studieprogrammet bygd opp slik at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksisperioder er godt tilpasset hverandre?».

Svarkategoriene var «I ingen / svært liten grad», «I liten grad», «I noen grad», «I stor grad» og «I svært stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / ikke relevant». Andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant» var omtrent 4 prosent. Disse er holdt utenfor ved beregning av svarfordeling.

Svarfordelingen på spørsmålet for PPU-studentene totalt, samt fordelt mellom PPU for allmennfag og yrkesfag og lektorstudenter, vises i Figur 8.7.

Figur 8.7 «I hvilken grad er studieprogrammet bygd opp slik at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksisperioder er godt tilpasset hverandre?» Svarfordeling PPU-studenter i alt, etter type PPU, og Lektorstudenter. Prosent.

45 prosent av PPU-studentene opplever at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksis er godt tilpasset hverandre. Ser vi resultatene fordelt etter type PPU, er det en mye større andel blant studentene på PPU for yrkesfag som opplever dette i stor grad sammenlignet med PPU for allmennfag og lektorstudenter: Nærmere 60 prosent blant studentene på PPU yrkesfag, mot litt over 30 prosent blant studentene fra PPU for allmennfag og lektorutdanningen.

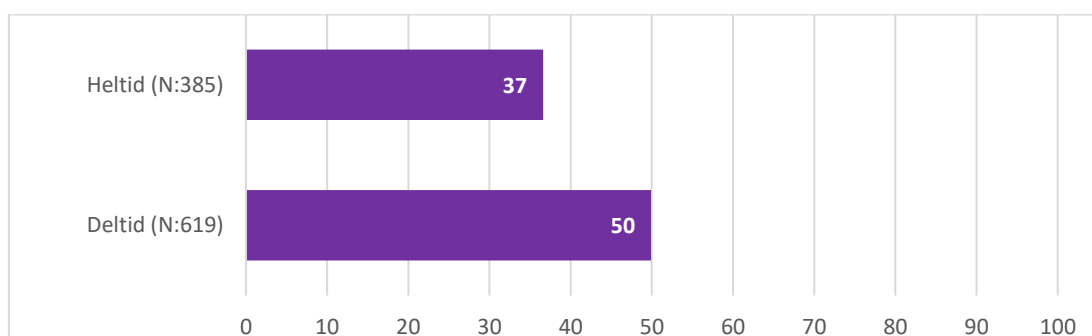
En stor andel (21 prosent) blant studentene på PPU for allmennfag opplever i ingen eller liten grad at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksis er godt tilpasset hverandre, mens tilsvarende andel er bare 7 prosent blant dem på PPU for allmennfag.

Spørsmålet om rekkefølge og progresjon kan også ses i sammenheng med spørsmålet i Studiebarometer-delen som lød «Hvor tilfreds er du med (...) den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet» (Figur 7.11). På dette spørsmålet svarte 68 prosent av studentene på PPU for yrkesfag de to mest positive kategoriene (4 og 5), mens tilsvarende andel var 20 prosentpoeng lavere for studenter på PPU for allmennfag (48 prosent). Blant studenter på GLU og lektorutdanning var andelen tilfredse henholdsvis 36 og 42 prosent, slik at PPU-studentene generelt var mer tilfreds med den faglige

sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet enn studentene på GLU og lektorutdanning.

Vi skal se på om det er forskjell på opplevelse av rekkefølge og progresjon etter om studentene studerer PPU på heltid eller deltid. Figur 8.9 viser andel som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» etter om PPU-studentene går på heltids- eller deltidsprogram.

Figur 8.8 Andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet «I hvilken grad er studieprogrammet bygd opp slik at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksisperioder er godt tilpasset hverandre?» PPU-studenter etter studieprogresjon. Prosent.

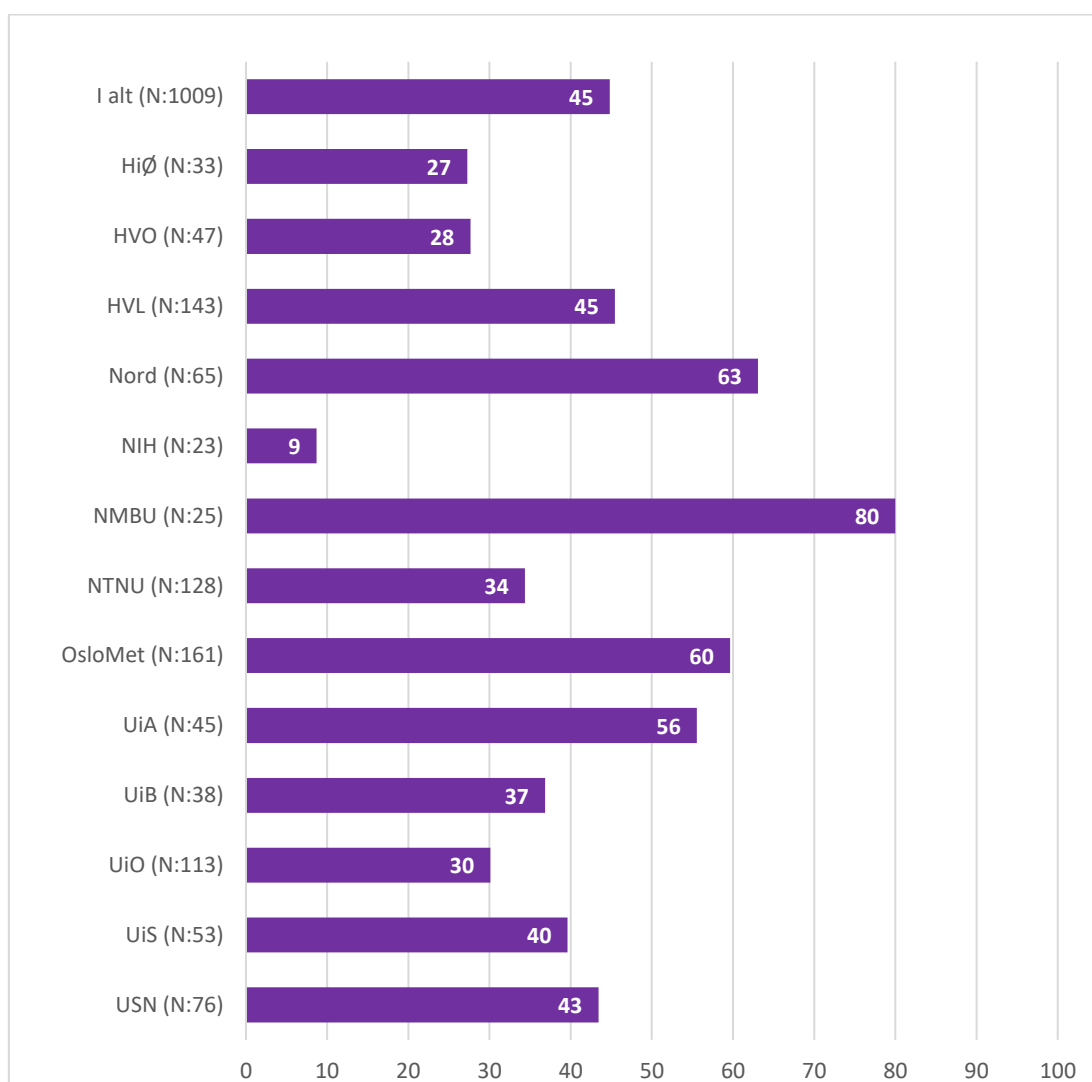

Studenter som tar PPU på deltid, opplever i større grad at rekkefølge og progresjon i undervisningen og praksisperioder er godt tilpasset hverandre, sammenlignet med studenter som tar PPU på heltid.

I Figur 8.9 ser vi resultatene for PPU-studentene etter hvilken institusjon de går på. Figuren viser andel som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» ved institusjonene med mer enn 20 svarende.

Figur 8.9 Andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet «I hvilken grad er studieprogrammet bygd opp slik at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksisperioder er godt tilpasset hverandre?» PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Igjen er det PPU-studenter ved NMBU som svarer mest positivt, med hele 80 prosent som i stor grad opplever at studieprogrammet er bygd opp slik at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksisperioder er godt tilpasset hverandre, mens ved Nord og OsloMet har omtrent 60 prosent svart det samme. Kun 9 prosent av studentene på NIH og omtrent 30 prosent av studentene fra HiØ, HVO, NTNU og UiO har også svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet om rekkefølge og progresjon.

Til slutt fikk studentene et fritekstspørsmål om sammenhengen mellom pedagogikk, fagdidaktikk/yrkesdidaktikk og praksis i studieprogrammet. 238 studenter valgte å kommentere.

Hoveddelen av kommentarene går på at de opplever at det er dårlig sammenheng mellom emnene når det gjelder det faglige innholdet: Lite sammenheng mellom didaktikk og pedagogikk eller mellom pedagogikken og/eller didaktikken og hva som gjøres i praksis.

Mange kommenterer også at innholdet i pedagogikken og fag-/yrkesdidaktikken er overlappende.

«Studiet virker fragmentert. Det er for utydelig hvordan fagene henger sammen, eller ikke henger sammen. Det virker som det er liten kommunikasjon mellom profesjonsavdelingene. Dette vises også i pensumlistene, som delvis overlapper hverandre. Dessuten at sensorer ikke kjenner godt nok til pensum fra de andre fagene. Generelt veldig mye teori. Etterlyser mer fokus på "praktisk pedagogisk".»

«Det undervises/holdes som tre separate emner, noe som er uheldig for studentene. Vi kunne fått mye mer utbytte av hvert enkelt emne dersom de var koblet mer sammen og undervisningen og temaene var mer samkjørte.»

«Det har vært altfor mye repetisjon av fagstoff pga. altfor mange ulike forelesere inne, uten at de er samkjørte eller vet hva de andre har eller ikke har gått gjennom. Andre praksisperiode kommer også såpass tidlig på semesteret at resten av undervisningen virker litt unødvendig – vi burde hatt mye av det vi har nå FØR vi dro ut i siste praksisperiode.»

Ofte kommenteres det – som over – at emner og tematikk kommer i feil rekkefølge – at enkelte temaer kommer for sent til å kunne utforske det eller øve seg på det i praksis, eller at de rett og slett ikke hadde nok verktøy eller kunnskap til praksisperioden. Spesielt gjaldt dette temaer innen pedagogikk.

«Sammenhengen er ikke nødvendigvis den beste, opplevde at praksis vektla fagområder som vi ikke hadde gjennomgått i verken pedagogikk og i fagdidaktikken.»

«Føler at det som kommer etter praksis bare blir grøt - forelesninger/seminarer bør være slik at vi kan få testet det ut i praksis. Perioden etter praksis burde i større grad handle om erfaringer fra praksis, og caser derifra og hvordan ting kunne blitt håndtert.»

«Syns bare generelt det er liten sammenheng mellom det vi lærer på campus og praksis. Selvfølgelig er undervisningsteori viktig, men vi har en stor overvekt av det og utrolig lite bygging av verktøykasse som lærere. Man kommer inn i praksis med kunnskap om læringsteorier, men uten ideer til hvordan man skal lage undervisningsopplegg eller bare hvilke undervisningsmetoder som finnes (utenom forelesning + oppgaver struktur).»

En del studenter etterlyser også en mer praktisk-pedagogisk tilnærming på undervisningen. Disse studentene savner å lære hvordan de skal undervise og mener emnene er for teoretiske og lite relevante sammenlignet med hva som møter dem i skolen. Her er det også pedagogikkemnet som spesielt trekkes frem.

«Mer praktisk rettet før praksisperiodene (spesielt første praksisperiode). Dette gjelder spesielt pedagogikkemnet.»

«Pedagogikkfaget kan utvikles til å gjøres mer relevant til det man møter i praksis og i yrkeslivet. Nå er det for teoritungt og fjernt fra virkelighetens utfordringer.»

«Det burde i langt større grad settes fokus på selve det pedagogiske "håndverket" i undervisningen. På mitt studie har vi gått gjennom masse teori, men jeg var lite forberedt på hvordan det faktisk kunne realiseres i klasserommet. Jeg opplever at undervisningen på universitetet ofte, men ikke alltid, foregår på makronivå og litt virkelighetsfjernt fra praksis hvor jeg måtte fokusere mye mer på mikronivå: alle de små handlingene man gjør, og alle de små øyeblikkene man har med elever, som skiller god og dårlig undervisning.»

«Mye av undervisningen i ped og did gir lite informasjon eller påfyll av handlingsverktøy til å gjennomføre egen undervisning - vanskelig å finne klare sammenhenger og gjør ikke planlegging/gjennomføring av eget arbeid lettere. Mye av ped har tilsynelatende lite å si ift gjennomføring av generell undervisning - mye psykologisk som føles lite relevant.»

«Pedagogikken blir i noen grad distansert fra praksis og fagdidaktikk, hvertfall for oss som har praktiske utøvende fag i bunnen. Mye av teorien i pedagogikken er beregnet for klasseroms læring, som ikke treffer oss helt. På motsatt side synes jeg fagdidaktikken er fantastisk og det er her jeg henter ut læring og nyttige metoder og informasjon.»

Hovedsakelig er studentene mindre fornøyde med innholdet i pedagogikken enn i fag-/yrkesdidaktikken. Selv om flere er fornøyde med fag-/yrkesdidaktikken, fremheves det også av flere at kvaliteten varierer mellom de ulike didaktikkemnene: Noen er særdeles gode, mens andre er dårligere.

«Dette er svært varierende. Jeg opplever at et ene fagdidaktikkfaget er lagt opp for å korrelere med pedagogikken. I det ene fagdidaktikkfaget og pedagogikkdaget opplever jeg at det i stor grad forbereder oss på lærerrollen. I det andre fagdidaktikkfaget derimot, forbereder det oss i svært liten grad på lærerrollen, i tillegg til at det ikke knyttes opp mot noe relevant pensum.»

Det var også flere som kommenterte at studiet bar preg av dårlig organisering, og de var misfornøyde med oppbygningen og organiseringen rundt pedagogikk, didaktikk og praksis. Mange opplevde en ujevn arbeidsbelastning, spesielt knyttet til plassering av arbeidskrav, eksamener og praksis.

«Den totale studiebelastningen er for stor i vårsemesteret. Det bør fordeles mer jevnt utover hele studiet. Noen oppgaver og enkelte eksamener på vårsemesteret kan med fordel unnagjøres i høstsemesteret.»

«At ørten arbeidskrav og eksamener kommer i en stor bolk rett etter praksis er overveldende.»

Selv om mange av kommentarene trakk frem negative sider, var det også noen av respondentene (28 stk.) som kommenterte at de opplevde at det var god sammenheng mellom emnene i studieprogrammet, at det var godt organisert og at fagene utfyller hverandre godt.

«Jeg synes det henger veldig godt sammen. For meg som har erfaring med å jobbe som lærer, er det suverent. Alt faller lett på plass på hver sin "krok" i hodet. Det kan oppleves mer stressende og massivt for de som ikke har jobbet som lærer før, vil jeg tro. De har ikke det samme erfaringsgrunnlaget å henge teorien på.»

«Pedagogikklærerne våre samarbeider tett med didaktikklærerne. Det planlegges godt når det gjelder praksis. Skolen følger oss: veiledninger, observasjonsbesøk etc. Samlingsukene er også organisert slik at det vi lærer første delen av uka i pedagogikk knytter vi didaktisk til faget vårt etterpå. Det er en spennende læring.»

9 Læringsutbytte fra PPU

PPU-studentene fikk en rekke spørsmål om kunnskapen og kompetansen de opplever å ha fått fra PPU. Spørsmålene om læringsutbytte ble først utarbeidet i forbindelse med NOKUTs

evaluering av lektorutdanninger og er stilt til både lektorstudenter på 4. og 5. studieår, lektorkandidater og PPU-kandidater¹⁴. Med utgangspunkt i det som er beskrevet i rammeplanenes §2 om læringsutbytte, om hva ferdige PPU-kandidater skal ha av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, ble det operasjonalisert til spørsmål egnet til spørreundersøkelsen. Spørsmålene som gikk til PPU-studentene er helt identiske med spørsmålene til lektorstudenter på 4. og 5. studieår, for at vi skulle få mulighet til å sammenligne gruppene.

Spørsmålene ble innledet med teksten «*Videre følger noen spørsmål om hvordan du opplever ditt eget læringsutbytte i PPU. I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse om / til å:*»

- Skolens rolle i samfunnet
- Læring og utvikling hos ungdom
- Læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster
- Klasseledelse
- Bruk av varierte undervisningsmetoder
- Tilpasset opplæring
- Bruk av digitale læringsverktøy i undervisningen
- Formidle fagkunnskap på en forståelig måte
- Vurdere elevenes læringsutbytte
- Bruke vurdering som læringsprosess
- Reflektere over profesjonsetikk
- Planlegge og gjennomføre undervisning
- Legge til rette for gode læringsprosesser hos elevene
- Skape et inkluderende læringsmiljø
- Skape gode relasjoner med elever

I tillegg fikk studenter på PPU for yrkesfag følgende:

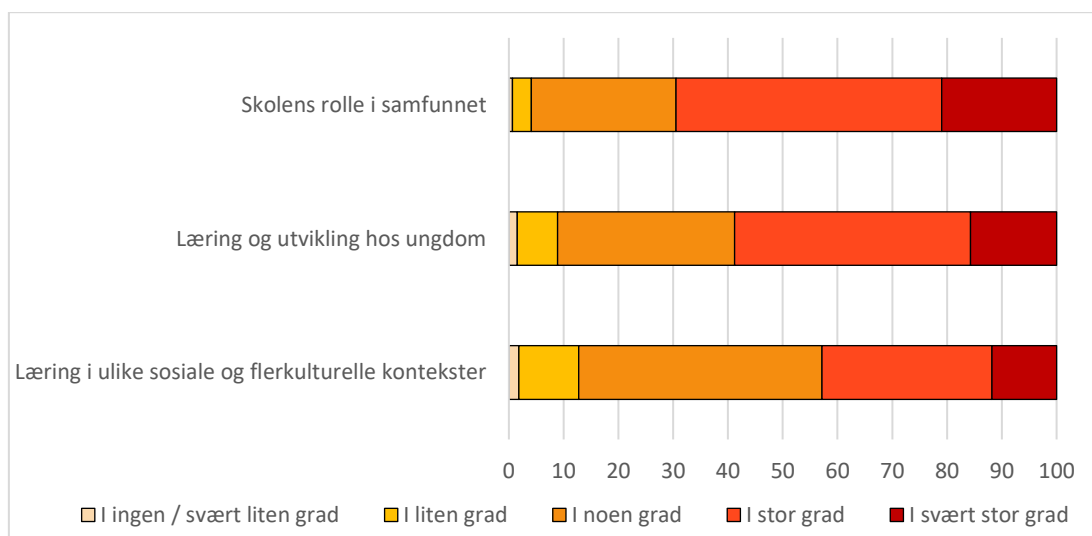
- Iverksetting av HMS-tiltak på arbeidsplassen
- Entreprenørskap, nytenking og innovasjon
- Involvering av lokalt arbeids-/samfunns-/kulturliv i opplæringen
- Fag- og yrkesopplæringens plass i samfunnet

Svarkategoriene var «I ingen / svært liten grad», «I liten grad», «I noen grad», «I stor grad» og «I svært stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / ikke relevant». Andel som svarte «Vet ikke / ikke relevant» er under 0,5 prosent, unntatt for de fire spørsmålene som kun gikk til studenter på PPU for yrkesfag – der var andelen mellom 1,5–5 prosent (5 prosent på spørsmålet om HMS). Figur 9.1– Figur 9.5 viser svarfordelingen på spørsmålene om læringsutbytte.

---

¹⁴ Resultater for lektorstudentene er publisert i Bakken og Bore 2021, mens resultater for kandidatene er publisert i Wiggen og Fetscher 2021, Wiggen 2022b og Gilberg m.fl 2022.

Figur 9.1 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse om ...?»
Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

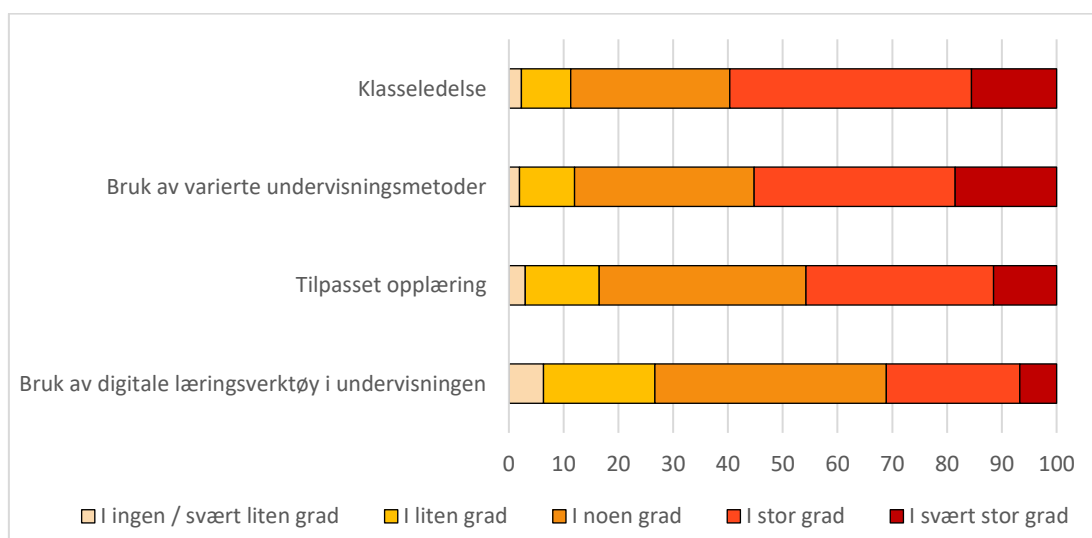

70 prosent av PPU-studentene opplever i stor grad at utdanningen hittil har gitt dem tilstrekkelig kunnskap om skolens rolle i samfunnet. Når det gjelder kunnskap om læring og utvikling hos ungdom, er tilsvarende andel litt under 60 prosent.

Bare litt i overkant av 40 prosent opplever at utdanningen i stor grad hittil har gitt tilstrekkelig kunnskap om læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster. Andel som opplever at utdanningen *i noen grad* har gitt tilstrekkelig kunnskap om dette, er omtrent tilsvarende.

Det er en lav andel av studentene (under 10 prosent) som i ingen eller liten grad opplever at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kunnskap innen de to første områdene, mens 13 prosent opplever at utdanningen i ingen eller liten grad har gitt dem tilstrekkelig kunnskap om læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster.

Figur 9.2 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse om ...?»
Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

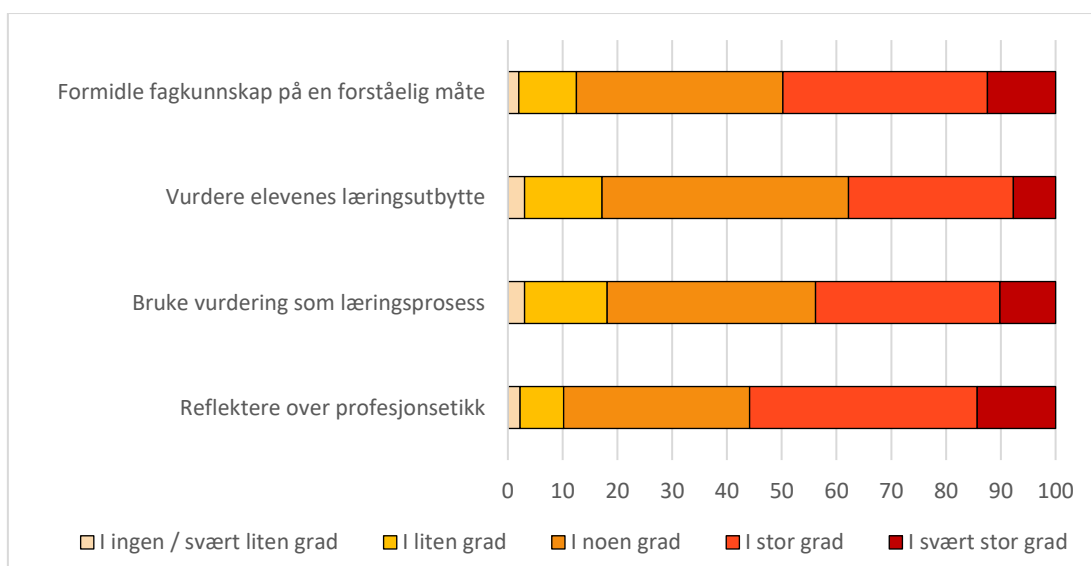

Mange av PPU-studentene opplever at utdanningen i stor grad hittil har gitt dem tilstrekkelig kompetanse om klasseledelse og bruk av varierte undervisningsmetoder – rundt 60 prosent mener det, men samtidig er det litt over 10 prosent som opplever at utdanningen i ingen eller liten grad har gitt dem kompetanse innen dette.

Under halvparten av PPU-studentene (46 prosent) opplever i stor grad å ha fått tilstrekkelig kompetanse om tilpasset opplæring. 38 prosent opplever å ha fått det i noen grad, mens litt under 20 prosent mener at utdanningen i ingen eller liten grad har gitt dem denne kompetansen.

Når det gjelder bruk av digitale læringsverktøy i undervisningen, er det omtrent like mange som opplever å ha fått tilstrekkelig kompetanse i stor grad (31 prosent), som det er studenter som opplever å ha fått det i ingen eller liten grad (26 prosent). Over 40 prosent opplever i noen grad at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse i dette.

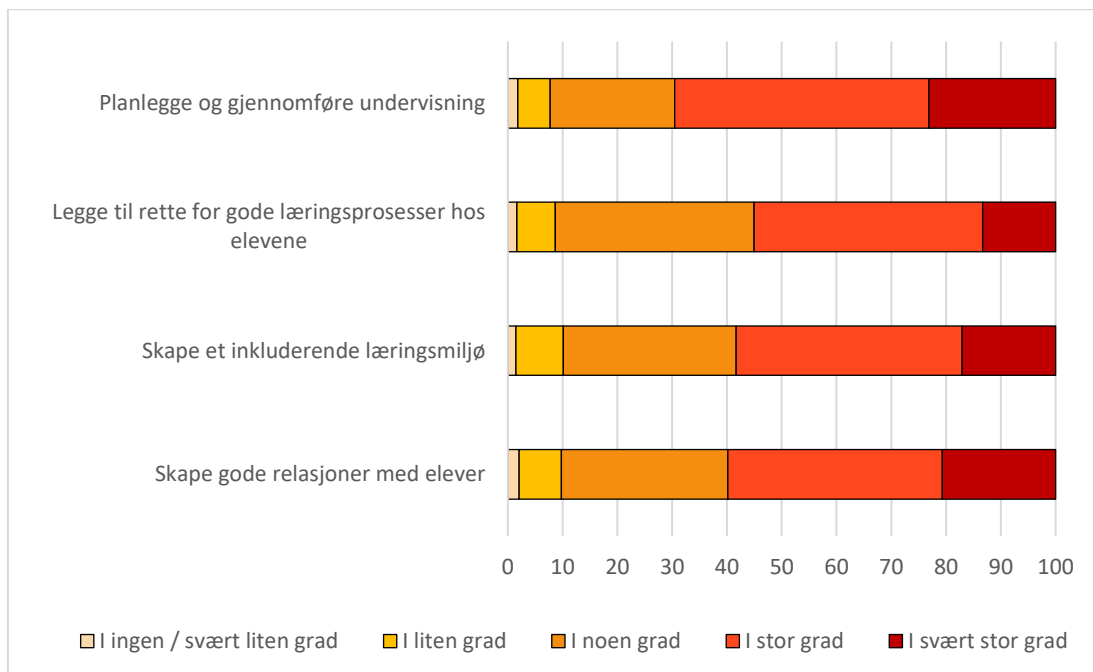
Figur 9.3 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse til å ...?» Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Halvparten av PPU-studentene opplever at utdanningen i stor grad hittil har gitt dem tilstrekkelig kompetanse til å formidle fagkunnskap på en forståelig måte, mens litt over halvparten opplever i stor grad at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse i å reflektere over profesjonsetikk.

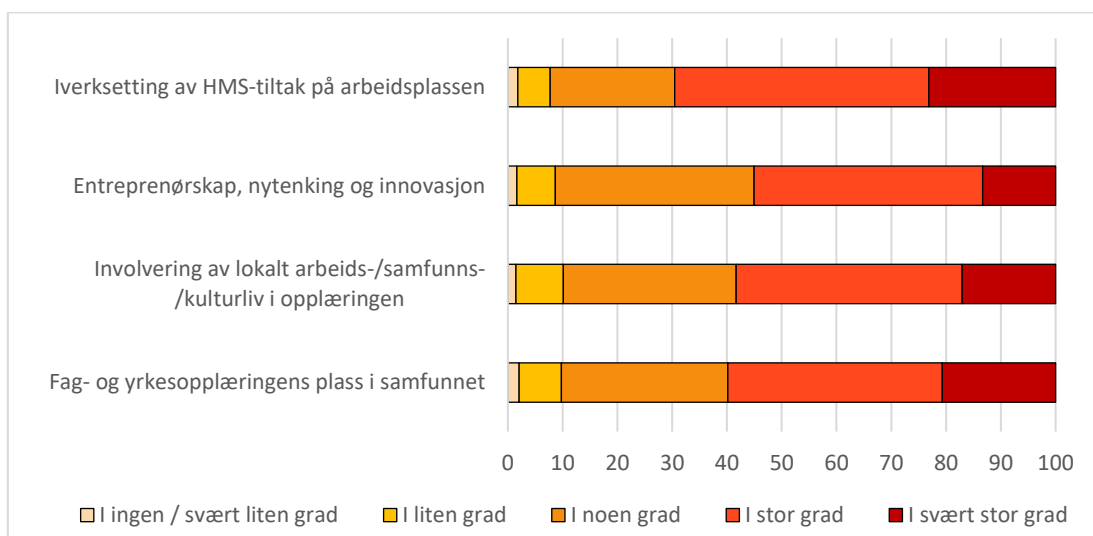
Bare rundt 40 prosent opplever at de i stor grad har fått tilstrekkelig kompetanse i å vurdere elevenes læringsutbytte og å bruke vurdering som læringsprosess. Nesten 20 prosent mener at utdanningen i ingen eller liten grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse innen vurdering. Når det gjelder å vurdere elevenes læringsutbytte, er det riktig nok en ganske stor andel – 45 prosent – som opplever at utdanningen i noen grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse.

Figur 9.4 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse til å ...?»
Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

Mange av PPU-studentene (70 prosent) opplever at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse til å planlegge og gjennomføre undervisning. Å legge til rette for gode læringsprosesser hos elevene, å skape et inkluderende læringsmiljø og å skape gode relasjoner med elever er også noe som mange av PPU-studentene (rundt 60 prosent) i stor grad opplever at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse i. På disse områdene er det under 10 prosent av studentene som mener at utdanningen i ingen eller liten grad har gitt dem kompetanse.

Figur 9.5 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse om ...?»
Svarfordeling studenter på PPU for yrkesfag. Prosent.

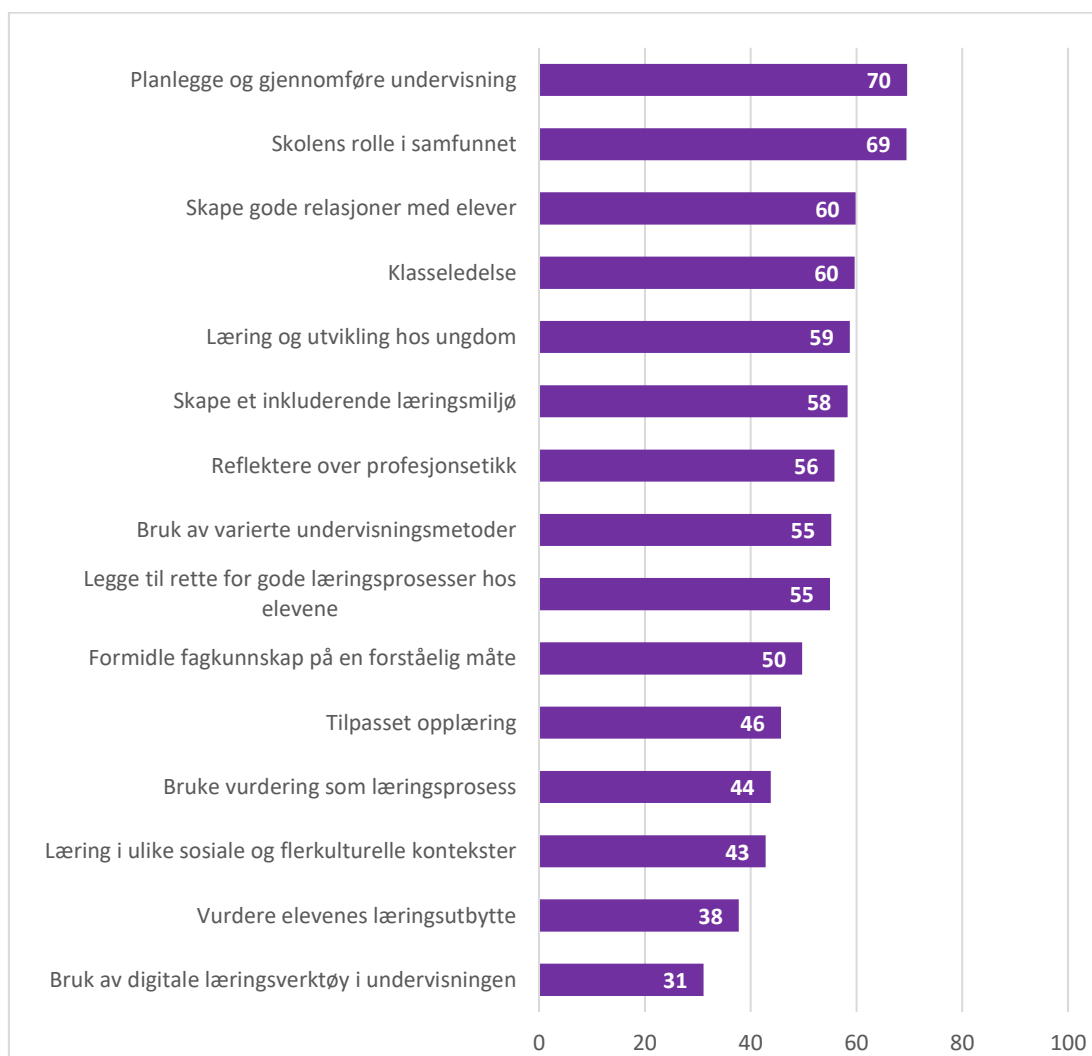

Studentene på PPU for yrkesfag fikk spørsmål om læringsutbytte innen områder som er spesifikt for yrkesfag: Iverksetting av HMS-tiltak på arbeidsplassen, om entreprenørskap, nyteknik og innovasjon, om involvering av lokalt arbeid-/samfunns-/kulturliv i opplæringen og om fag- og yrkesopplæringens plass i samfunnet.

Når det gjelder kompetanse i iverksetting av HMS-tiltak på arbeidsplassen, var det 70 prosent av studentene som opplevde at utdanningen i stor grad gir dem det. Rundt 60 prosent av studentene opplever i stor grad at utdanningen gir dem tilstrekkelig kompetanse om entreprenørskap og innovasjon, involvering av lokalsamfunn og fag-/yrkesopplæringens plass i samfunnet. Det er under 10 prosent som mener at utdanningen i ingen eller liten grad gir dem tilstrekkelig kompetanse innen disse områdene.

I Figur 9.1–Figur 9.5 har vi sett at på noen områder opplever mange av studentene at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse, mens andre områder kan virke å være mer mangelfulle. Figur 9.6 viser oversikt over alle kompetanseområdene, sortert etter de områdene med høyest andel studenter som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad».

Figur 9.6 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse om / til å ...?» Andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad». PPU-studenter i alt. Prosent.

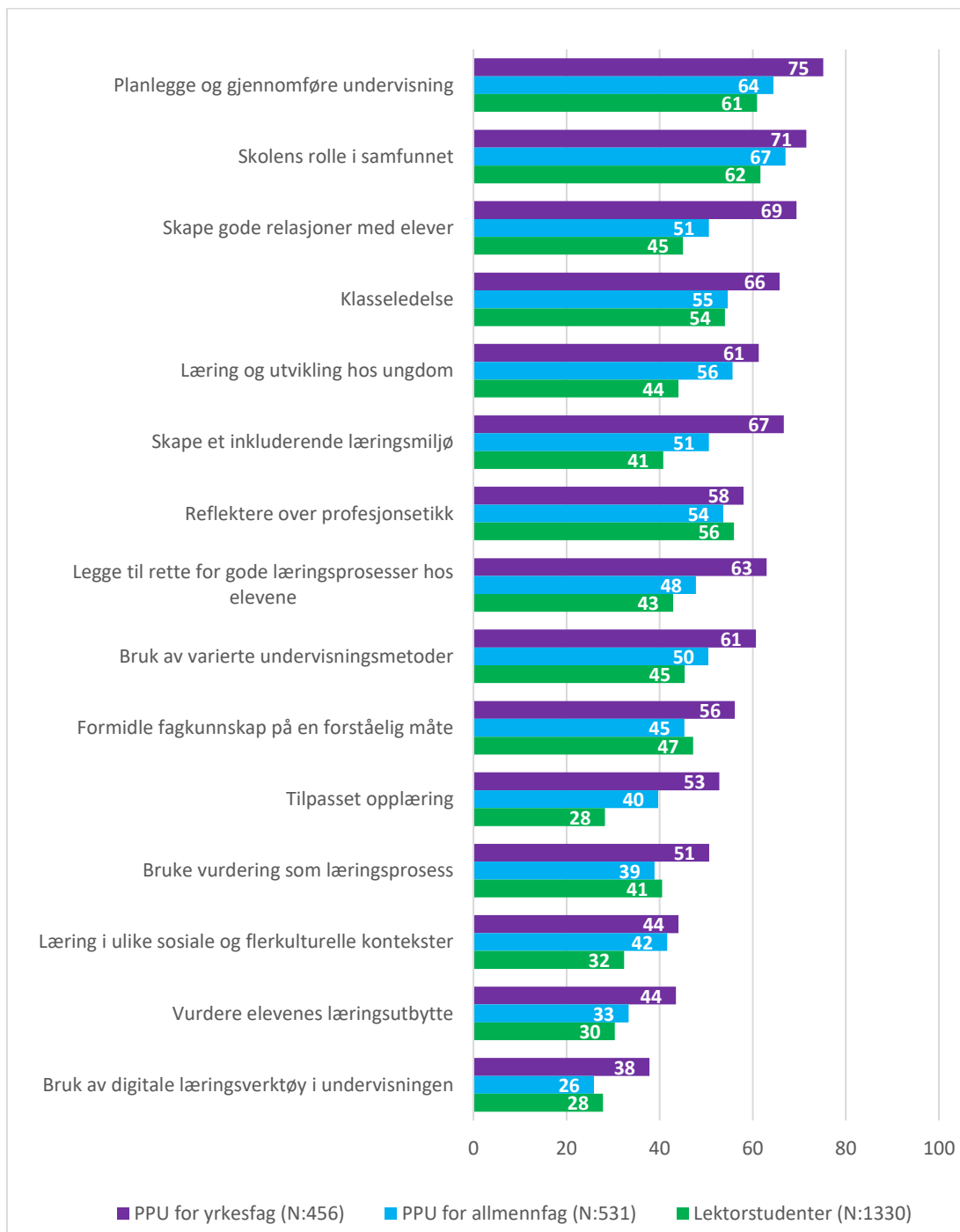

Å planlegge og gjennomføre undervisning og kunnskap om skolens rolle i samfunnet er de områdene størst andel av PPU-studentene opplever at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse i (rundt 70 prosent). Rundt 60 prosent av studentene opplever også at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse i klasseledelse, læring og utvikling hos ungdom og å skape et inkluderende læringsmiljø.

De områdene PPU-studentene i minst grad opplever at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse innen, er vurdering (å vurdere elevenes læringsutbytte og å bruke vurdering som læringsprosess), tilpasset opplæring, læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster og – med lavest andel – bruk av digitale læringsverktøy i undervisningen. Sistnevnte har sannsynligvis spesielt blitt aktualisert i forbindelse med koronapandemien, hvor studentene kanskje har måttet gjennomføre digital undervisning mens de har vært i praksis.

Vi har tidligere i rapporten sett at studenter på PPU for yrkesfag på de fleste områder har svart mer positivt på spørsmålene enn studenter på PPU for allmennfag. Figur 9.7 viser andel som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålene om læringsbytte, fordelt på studenter fra PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag. Vi sammenligner også med resultatene fra undersøkelsen blant lektorstudenter på 4. og 5. studieår.

Figur 9.7 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse om / til å ...?» Andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad». Studenter på PPU for allmennfag, studenter på PPU for yrkesfag og lektorstudenter. Prosent.

Det er i hovedsak de samme kompetanseområdene for både PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag som har høyest og lavest andel studenter som svarer at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse, som når vi så på PPU-studenter samlet. Forskjellen mellom gruppene er at innen alle kompetanseområdene er det en høyere andel blant studentene fra PPU for yrkesfag som svarer at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse sammenlignet med studenter på PPU for allmennfag.

Differansen mellom studenter på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag er størst når det kommer til kompetanse til å skape gode relasjoner med elever, skape et inkluderende læringsmiljø og å legge til rette for gode læringsprosesser hos elevene. Dette er områder hvor rundt to tredeler av studentene på PPU for yrkesfag opplever i stor grad å få tilstrekkelig kompetanse, mens blant studentene på PPU for allmennfag gjelder det bare halvparten.

Når det gjelder læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster, er dette et kompetanseområde hvor det ikke er noen forskjell mellom studentene på de to PPU-retningene: Både blant studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag er det bare rundt 40 prosent som opplever i stor grad at utdanningen gir dem tilstrekkelig kompetanse. Det er også liten forskjell mellom de to gruppene med PPU-studenter når det kommer til om de opplever at utdanningen i stor grad har gitt dem kunnskap om skolens rolle i samfunnet, om læring og utvikling hos ungdom samt kompetanse i å reflektere over profesjonsetikk.

Sammenlignet med lektorstudenter er det innen de fleste områdene en større andel blant PPU-studentene totalt sett som opplever at utdanningen i stor grad har gitt dem tilstrekkelig kompetanse, men forskjellen mellom lektorstudenter og studenter på PPU for allmennfag er på mange av områdene liten. Størst forskjell mellom studenter på PPU for allmennfag og lektorstudenter finner vi når det gjelder kunnskap om læring og utvikling hos ungdom og læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster og kompetanse om tilpasset opplæring og til å skape gode relasjoner med elever – her er andelen som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad» 10–12 prosentpoeng høyere blant studentene på PPU for allmennfag.

Tabell 9.1 viser andel PPU-studenter som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålene om læringsutbytte, fordelt etter hvilken institusjon de studerer ved. Tabellen inkluderer bare institusjoner med mer enn 20 svarende. Farger med innslag av grønt indikerer en andel høyere enn 50 prosent, mens farger med innslag av rødt indikerer en andel lavere enn 50 prosent.

Tabell 9.1 «I hvilken grad mener du at utdanningen hittil har gitt deg tilstrekkelig kunnskap/kompetanse om / til å ...?» Andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad», PPU-studenter i alt etter institusjon. Prosent.

	HiØ	HVO	HVL	Nord	NIH	NMBU	NTNU	Oslo-Met	UiA	UiB	UiO	UiS	USN
Antall respondenter	35	51	148	66	24	28	133	162	45	38	116	60	77
Skolens rolle i samfunnet	43	49	67	77	58	86	71	67	78	58	68	67	90
Læring og utvikling hos ungdom	46	49	55	73	63	85	47	59	69	53	63	48	61
Læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster	56	29	40	42	38	59	47	42	58	29	41	28	49
Klasseledelse	60	55	63	73	50	68	46	63	67	47	69	42	50
Bruk av varierte undervisningsmetoder	37	37	56	51	67	100	54	58	73	55	52	35	54
Tilpasset opplæring	40	31	54	48	25	79	48	42	53	39	38	37	46
Bruk av digitale læringsverktøy i undervisningen	20	18	38	44	33	39	23	34	50	21	21	25	34
Formidle fagkunnskap på en forståelig måte	51	24	50	50	33	71	50	54	67	47	44	40	42
Vurdere elevenes læringsutbytte	24	22	39	41	17	54	33	37	59	29	41	32	32
Bruke vurdering som læringsprosess	32	24	50	50	17	75	33	40	53	42	42	34	57
Reflektere over profesjonsetikk	54	30	44	58	54	71	57	59	69	45	51	61	70
Planlegge og gjennomføre undervisning	63	69	71	68	83	100	61	77	84	53	63	66	60
Legge til rette for gode læringsprosesser hos elevene	54	35	60	62	50	96	46	59	67	47	40	51	49
Skape et inkluderende læringsmiljø	51	49	57	67	54	85	54	64	69	58	41	58	55
Skape gode relasjoner med elever	63	46	60	68	50	81	60	65	73	58	43	59	50
Gjennomsnittlig andel som svarte «I stor grad eller «I svært stor grad» for alle 15 påstandene	46	38	54	58	46	77	49	55	66	45	48	46	53

Hvis vi ser på de to kompetanseområdene som har henholdsvis høyest og lavest andel studenter som i stor grad opplever at utdanningen har gitt dem tilstrekkelig kompetanse – altså kompetanse i å planlegge og gjennomføre undervisning (høyest) og kompetanse i å bruke digitale læringsverktøy i undervisningen (lavest) – så er dette også de to kompetanseområdene som i hovedsak har høyest/lavest andel på tvers av institusjonene.

Vi har tidligere i rapporten sett at studentene som tar PPU ved NMBU i stor grad har vært fornøyde innen de fleste områdene, og vi ser også her at en høy andel i stor grad opplever at utdanningen gir tilstrekkelig kompetanse innen de aller fleste områdene for læringsutbytte, med unntak av «bruk av digitale læringsverktøy i undervisningen».

En høy andel blant studentene ved UiA opplever også i stor grad at utdanningen gir tilstrekkelig kompetanse – og her er det også en høy andel som opplever at de får tilstrekkelig kompetanse i bruk av digitale læringsverktøy.

Lavest andel som opplever at utdanningen i stor grad gir tilstrekkelig kompetanse innen de ulike områdene for læringsutbytte, finner vi blant PPU-studentene ved HVO – men også ved HVO er det en høy andel blant studentene som opplever at de i stor grad får tilstrekkelig kompetanse i å planlegge og gjennomføre undervisning.

10 Forberedt til jobben som lærer

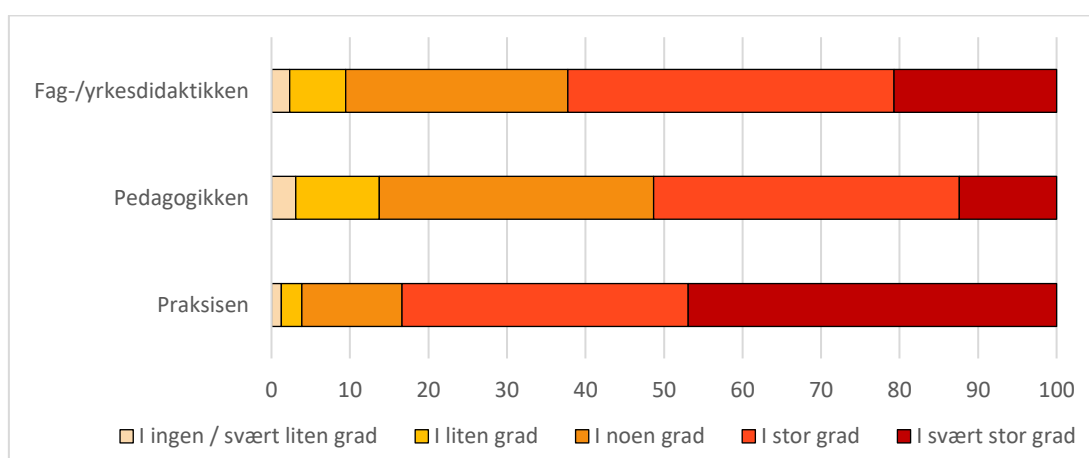
Til slutt i spørreskjemaet fikk PPU-studentene spørsmål om hvordan de opplevde at henholdsvis fag-/yrkesdidaktikken, pedagogikken og praksisen så langt har forberedt dem godt til jobben som lærer, og om PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer i skoleverket.

Det første spørsmålet lød: «I hvilken grad opplever du at de ulike elementene i utdanningen så langt har forberedt deg godt til jobben som lærer?»

- Fagdidaktikken/yrkesdidaktikken
- Pedagogikken
- Praksisen

Svarkategoriene var «I ingen / svært liten grad», «I liten grad», «I noen grad», «I stor grad» og «I svært stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / ikke relevant», og rundt 1 prosent valgte dette svaralternativet. Disse er holdt utenfor ved beregning av svarfordeling i Figur 10.1.

Figur 10.1 «I hvilken grad opplever du at de ulike elementene i utdanningen så langt har forberedt deg godt til jobben som lærer?» Svarfordeling PPU-studenter i alt. Prosent.

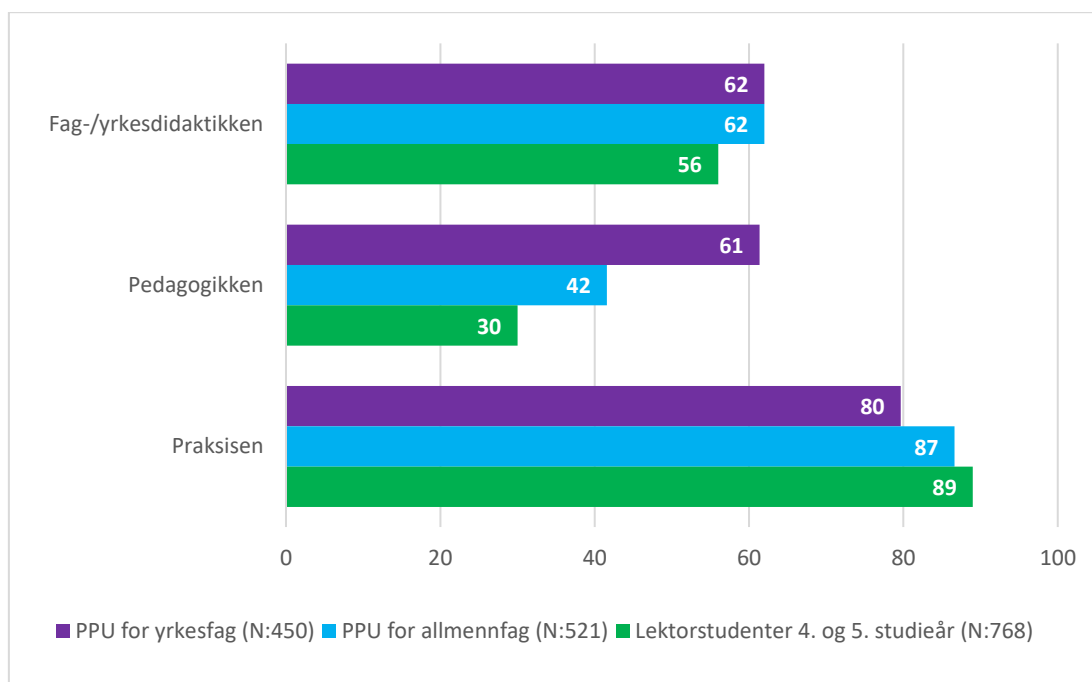
Blant PPU-studentene mener nesten 85 prosent at praksisen så langt i stor grad har forberedt dem godt til jobben som lærer. Over 10 prosent mener at praksisen i noen grad har forberedt dem godt til jobben som lærer, mens under 5 prosent mener at praksisen i ingen eller liten grad har forberedt dem.

For fag-/yrkesdidaktikken og pedagogikken er det litt færre som mener at det så langt har forberedt dem godt til jobben som lærer: Litt over 60 prosent mener at fag-/yrkesdidaktikken i stor grad har forberedt dem godt, mens for pedagogikken er tilsvarende andel rundt 50 prosent.

Dette stemmer godt med det bildet vi fikk i kapittel 8.1 og 8.2, hvor rundt 40–50 prosent opplevde at undervisningen i pedagogikk i stor grad gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis og gjør dem godt i stand til å ta en profesjonell lærerrolle, og rundt 60 prosent opplever i stor grad at fagdidaktikk-/yrkesdidaktikkemnene gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis og gjør dem godt i stand til å undervise i undervisningsfagene.

I Figur 10.2 ser vi andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad» på disse tre spørsmålene, for studenter på PPU for yrkesfag og PPU for allmennfag svarer, sammenlignet med lektorstudenter.

Figur 10.2 «I hvilken grad opplever du at de ulike elementene i utdanningen så langt har forberedt deg godt til jobben som lærer?» Andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad». Prosent.

Når det gjelder studentenes opplevelse av om fag-/yrkesdidaktikken og praksisen har forberedt dem godt til jobben som lærer, så er det lite forskjell mellom studenter på PPU for yrkesfag, studenter på PPU for allmennfag og lektorstudenter: Rundt 60 prosent i hver av gruppene mener at fag-/yrkesdidaktikken i stor grad har forberedt dem godt, og rundt 85 prosent mener det samme om praksisen. Her skiller svarene fra lektorstudentene seg litt ut sammenlignet med det vi så i Figur 8.5, hvor lektorstudentene i mye mindre grad enn PPU-studentene opplevde at fagdidaktikk-/yrkesdidaktikkemnene gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis og gjør dem godt i stand til å undervise i undervisningsfagene.

Pedagogikken er det derimot mer delte meninger om: Blant studentene på PPU for yrkesfag er det rundt 60 prosent som mener at pedagogikken i stor grad har forberedt dem godt til jobben som lærer, mens andelen er cirka 20 prosentpoeng lavere blant studenter på PPU for allmennfag (42 prosent) og cirka 30 prosentpoeng lavere blant lektorstudenter (30 prosent). Det samme mønsteret så vi også i Figur 8.2, på spørsmål om pedagogikken gir et godt grunnlag for å gjennomføre praksis og gjør dem godt i stand til å ta en profesjonell lærerrolle.

Tabell 10.1 viser andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad» blant PPU-studentene i alt, etter hvilken institusjon de studerer ved.

Tabell 10.1 «I hvilken grad opplever du at de ulike elementene i utdanningen så langt har forberedt deg godt til jobben som lærer?» Andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad», etter institusjon. Prosent

	Antall svarende	Fag-/yrkes-		
		didaktikken	Pedagogikken	Praksisen
I alt	1 028	62	51	83
HiØ	35	46	57	74
HVO	50	54	32	74
HVL	145	62	51	73
Nord	65	57	55	85
NIH	22	41	38	79
NMBU	28	96	91	89
NTNU	135	69	44	90
OsloMet	160	59	63	86
UiA	45	73	62	86
UiB	38	45	47	82
UiO	115	66	36	90
UiS	54	44	36	80
USN	75	63	57	89

Det store flertallet av studentene ved de ulike institusjonene opplever i stor grad at praksisen har forberedt dem godt til jobben som lærer. Andelen varierer fra 73–90 prosent.

Når det gjelder hvordan studentene opplever at fag-/yrkesdidaktikken og pedagogikken har forberedt dem til jobben som lærer, så skiller studentene ved NMBU seg ut ved at over 90 prosent har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» på disse to spørsmålene.

Foruten NMBU er det rundt 70 prosent av studentene ved UiA, NTNU og UiO som i stor grad mener at fag-/yrkesdidaktikken har forberedt dem godt til jobben som lærer. Lavest andel, med mellom 41–46 prosent, finner vi blant studentene ved NIH, UiS, UiB og HiØ.

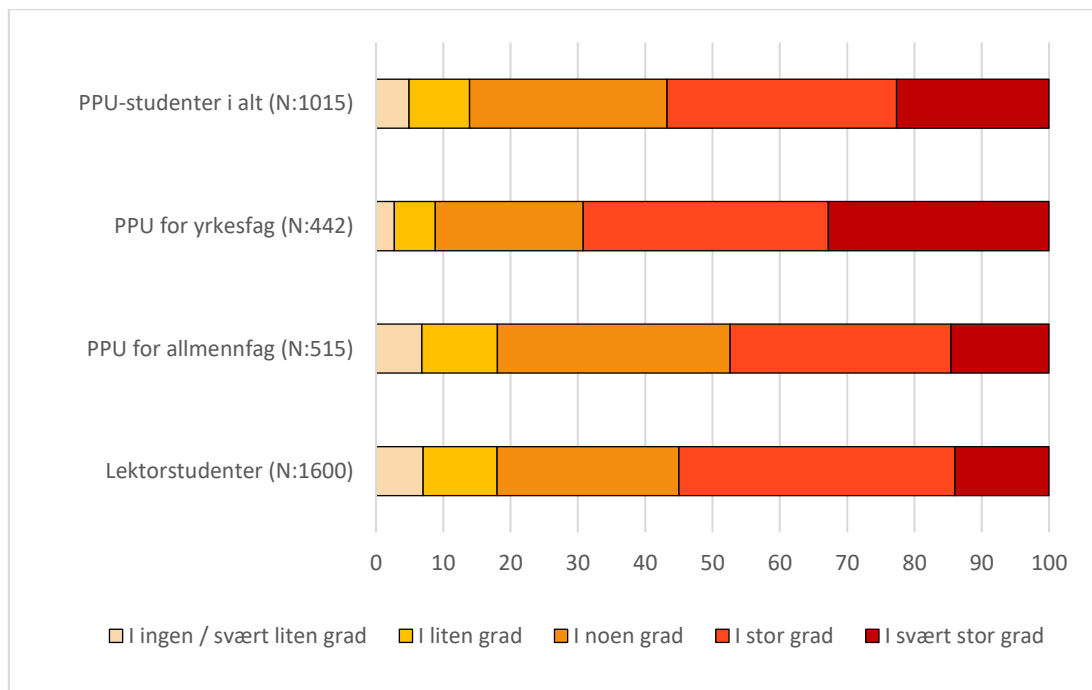
Når det gjelder pedagogikken, er det rundt 60 prosent av studentene ved OsloMet, UiA, USN og HiØ som i stor grad opplever at den har forberedt dem godt til jobben som lærer, mens ved HVO, UiO og UiS er tilsvarende andel mellom 32–36 prosent.

Studenter ved UiO er altså blant dem som i størst grad opplever at fag-/yrkesdidaktikken har forberedt dem godt til jobben som lærer, samtidig som de er blant dem som i minst grad opplever at pedagogikken har forberedt dem godt til jobben som lærer. For studentene ved HiØ er det motsatt – de er blant dem som i størst grad opplever at pedagogikken har forberedt dem godt til jobben som lærer, og samtidig blant dem som i minst grad opplever at fag-/yrkesdidaktikken har forberedt dem godt til jobben som lærer.

Til slutt fikk studentene spørsmålet: «I hvilken grad er du enig i den følgende påstanden? PPU gir meg lyst til å jobbe som lærer i skoleverket». 2,4 prosent svarte «Vet ikke» på dette spørsmålet. Svarfordelingen (eksklusiv de som svarte «Vet ikke»), vises i Figur 10.3, både for PPU-studenter i alt, fordelt etter type PPU, og sammenlignet med lektorstudenter¹⁵.

¹⁵ Spørsmålsformuleringen til lektorstudentene var: «Lektorutdanningen gir meg lyst til å jobbe som lektor i skoleverket».

Figur 10.3 «I hvilken grad er du enig i den følgende påstanden? PPU gir meg lyst til å jobbe som lærer i skoleverket». Svarfordeling PPU-studenter i alt og fordelt etter type PPU, og lektorstudenter. Prosent.

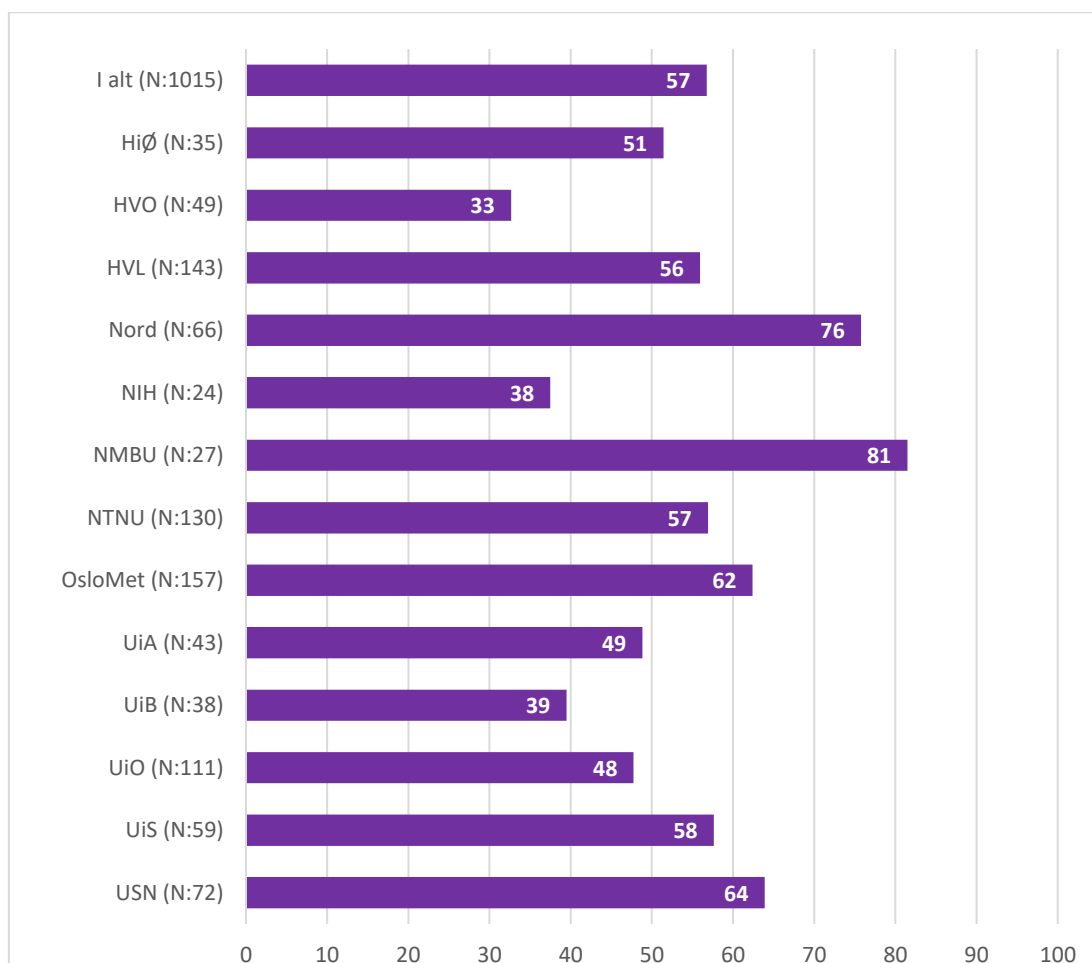
Rundt 60 prosent av PPU-studentene opplever i stor grad at PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer i skoleverket. Andelen er omtrent tilsvarende blant lektorstudentene. Vi ser igjen at det er forskjell mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag: Blant dem på PPU for yrkesfag er det rundt 70 prosent som opplever at PPU i stor grad har gitt dem lyst til å jobbe som lærer i skoleverket, mens tilsvarende andel er under 50 prosent blant studentene på PPU for allmennfag. Andelen blant dem på allmennfaglig PPU som har svart «I noen grad» er imidlertid ganske høy (35 prosent).

Blant studenter på PPU for allmennfag og blant lektorstudenter er det nesten 20 prosent som opplever at PPU i ingen eller liten grad har gitt dem lyst til å jobbe som lærer i skoleverket.

Figur 10.4 viser andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» blant alle PPU-studenter etter hvilken utdanningsinstitusjon de studerer ved.

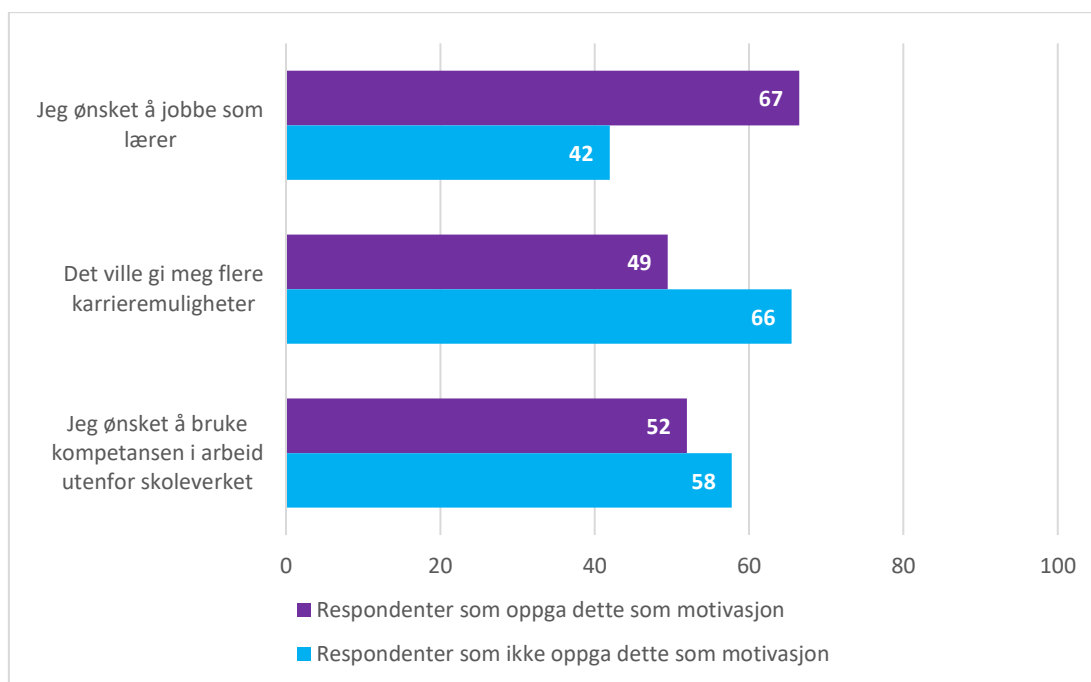
Figur 10.4 Andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet «PPU gir meg lyst til å jobbe som lærer i skoleverket». PPU-studenter i alt og etter institusjon. Prosent.

Hvorvidt PPU har gitt studentene lyst til å jobbe som lærer i skoleverket, varierer etter hvilken institusjon de studerer ved. Studenter ved NMBU og Nord er de som i størst grad opplever at PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer (andelen som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» er henholdsvis 81 og 76 prosent), mens studenter ved HVO, NHI og UiB er de som i minst grad opplever at PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer (andeler mellom 33–39 prosent).

Motivasjonen for å starte på PPU kan ha betydning for om PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer. Studentene fikk innledningsvis spørsmål om hva som var motivasjonen for å starte på PPU (se Figur 6.13). Figur 10.5 viser andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad» på spørsmålet om PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer, etter hva som var motivasjonen deres for å starte på PPU. Vi har med de tre motivasjonsfaktorene som flest PPU-studenter oppga.

Figur 10.5 Andel som svarte «I stor grad» og «I svært stor grad» på spørsmålet «PPU gir meg lyst til å jobbe som lærer i skoleverket». Etter motivasjon for å starte på PPU. Prosent.

Blant studentene som startet på PPU fordi de ønsket å jobbe som lærer, var det 67 prosent som i stor grad opplevde at PPU ga dem lyst til å jobbe som lærer i skoleverket. Tilsvarende andel var 42 prosent blant dem som *ikke* oppga ønske om å bli lærer som motivasjon for å starte på PPU. Studenter som startet på PPU fordi det ville gi dem flere karrieremuligheter, opplever i mindre grad at PPU har gitt dem lyst til å jobbe som lærer: 49 prosent svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på det spørsmålet – til sammenligning svarte 66 prosent tilsvarende blant dem som *ikke* oppga flere karrieremuligheter som motivasjon for å starte på PPU. Blant studentene som startet på PPU fordi de ønsket å bruke kompetansen i arbeid utenfor skoleverket, svarte 52 prosent «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet om PPU ga dem lyst til å jobbe som lærer. Her var ikke andelen signifikant forskjellig fra andelen blant dem som ikke oppga det som motivasjon.

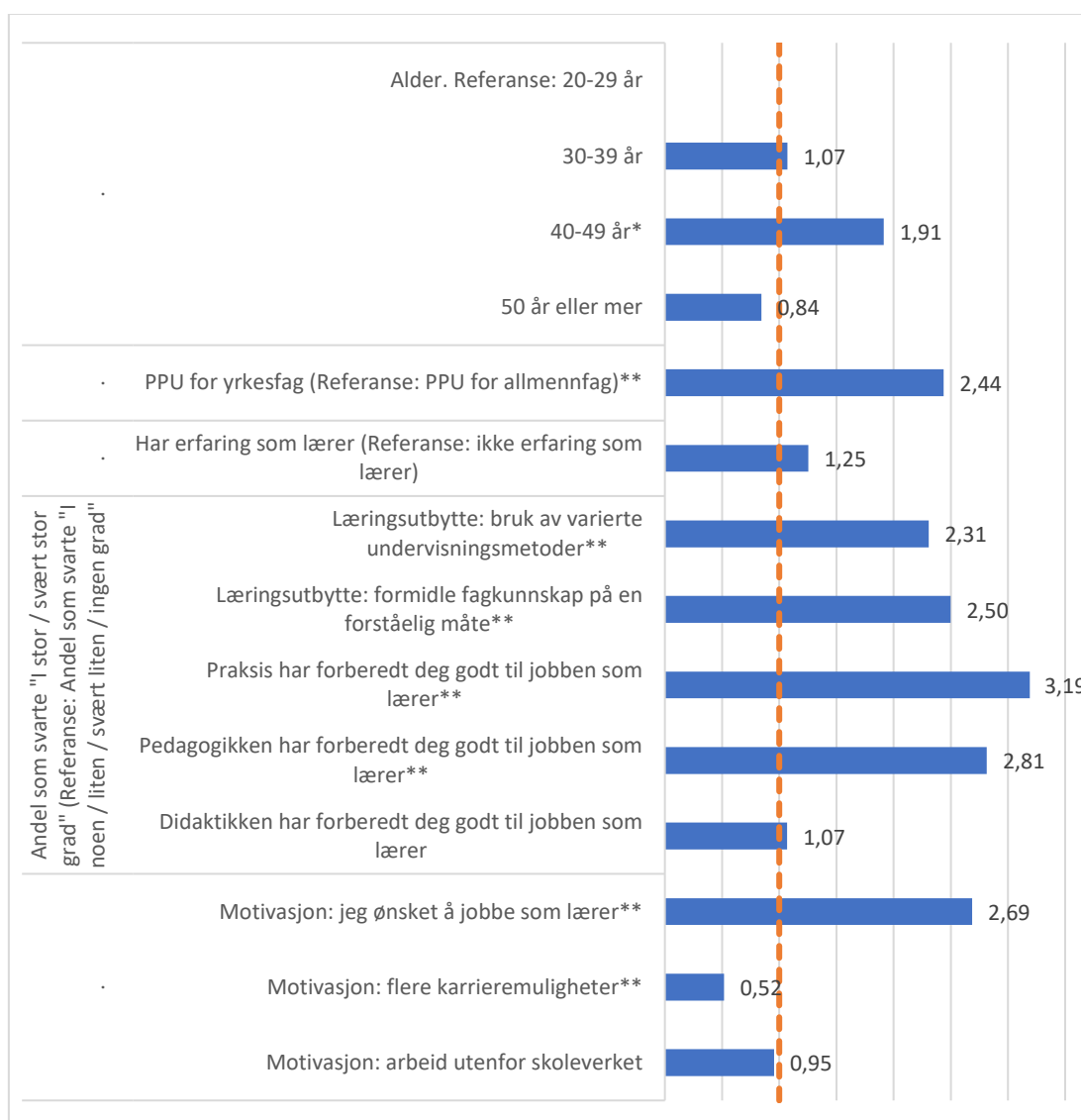
Vi har testet sannsynligheten for at man i stor grad opplever at PPU så langt har gitt lyst til å jobbe som lærer i en regresjonsanalyse. I denne analysen ser vi på sannsynligheten for å svare «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet «I hvilken grad er du enig i den følgende påstanden? PPU gir meg lyst til å jobbe som lærer i skoleverket». De som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad», får verdien 1, mens de som svarte «I noen grad», «I liten grad» eller «I ingen / svært liten grad» får verdien 0. Vi kontrollerer for andre variabler som alder, type PPU, utdanningsinstitusjon, tidligere erfaring som lærer, organisering, læringsutbytte, motivasjon for å starte på PPU og hvordan praksis, pedagogikk og didaktikk har forberedt dem på jobben som lærer.

Estimatene i Figur 10.6 er uttrykt som odds ratio. Referansegruppen har verdien 1. En verdi høyere enn 1 på en av de uavhengige variablene viser at sannsynligheten for at PPU i stor grad har gitt lyst til å jobbe som lærer er høyere enn for referansegruppen – det indikerer altså en positiv sammenheng. En verdi lavere enn 1 viser at sannsynligheten er lavere enn

referansegruppen – altså en negativ sammenheng. Er verdien lik 1, har ikke variabelen betydning for sannsynligheten.

Det blir ingen betydelig endring i estimatene for de andre variablene når vi fjerner institusjon fra modellen¹⁶. Det skyldes nok at forskjellene mellom institusjonene dekkes av de andre variablene. Når det gjelder læringsutbytte, har vi kun beholdt de kompetanseområdene som har signifikant effekt. Det endrer ikke estimatene betydelig når vi fjerner de andre kompetanseområdene for læringsutbytte.

Figur 10.6 Odds ratio, signifikans og konfidensintervall for at PPU har gitt lyst til å jobbe som lærer i skoleverket. N=828

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

¹⁶ OsloMet var satt som referanseinstitusjon. Estimaten for de andre institusjonene var ikke signifikant forskjellig fra OsloMet, med unntak av estimatet for Nord og UiS som var signifikant høyere.

Analysen bekrefter at om man opplever at utdanningen gir lyst til å jobbe som lærer har sammenheng med motivasjonen man hadde for å starte på PPU. Det er større sannsynlighet for at man opplever at PPU gir lyst til å jobbe som lærer blant dem som startet på PPU fordi de ønsket å jobbe som lærer. Samtidig er det mindre sannsynlighet for at de som startet på PPU fordi de ønsket flere karrieremuligheter, opplever at utdanningen gir lyst til å jobbe som lærer.

Det er også større sannsynlighet for at utdanningen gir lyst til å jobbe som lærer for studenter som i stor grad opplever at praksisopplæringen og pedagogikken har forberedt dem godt til jobben som lærer, sammenlignet med dem som ikke opplever det.

Når det gjelder studenter som opplever i stor grad at fag-/yrkesdidaktikken har forberedt dem godt, er det ikke forskjell i sannsynligheten for at PPU har gitt lyst til å jobbe som lærer sammenlignet med studenter som opplever i noen /liten/ingen grad at fag-/yrkesdidaktikken har forberedt dem godt.

Selv kontrollert for de andre variablene, er det større sannsynlighet for at studenter på PPU for yrkesfag opplever at utdanningen gir dem lyst til å jobbe som lærer, sammenlignet med studenter på PPU for allmennfag. Vi har i de tidligere kapitlene sett at studenter på PPU for yrkesfag generelt er mer fornøyde med de ulike aspektene ved utdanningen og i større grad opplever at utdanningen gir dem tilstrekkelig læringsutbytte og forbereder godt til jobben som lærer. Det er naturlig at det da også vil medføre en større lyst til å jobbe som lærer. I neste kapittel skal vi se litt nærmere på forskjellen mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag når det gjelder tilfredshet med utdanningen.

11 Hva har betydning for tilfredshet med studieprogrammet?

I kapittel 7.11 så vi at det var stor forskjell på hvordan studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag svarte på spørsmålet «*Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på*». Vi skal undersøke denne forskjellen litt nærmere ved å gjøre en logistisk regresjon hvor vi kontrollerer for ulike variabler som kan betydning for sannsynligheten for tilfredshet.

I denne analysen ser vi på sannsynligheten for å være enig i utsagnet «*Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på*». De som svarte 4 eller 5 på dette spørsmålet får verdien 1, mens de som svarte 1, 2 eller 3 får verdien 0. I modell 1 kontrollerer vi for bakgrunnsvariabler som kjønn, alder, type PPU, utdanningsinstitusjon, studieprogresjon, campus- eller samlingsbasert undervisning og tidligere erfaring som lærer. I modell 2 legger vi til variabler som sier noe om hvordan de har opplevd ulike sider ved studieprogrammet. Kjønn og utdanningsinstitusjon er tatt ut av modellen, da disse ikke påvirket estimatene betydelig for de andre variablene i modellen. Alle spørsmålene om læringsutbytte ble også testet i modellen, men kun de to som hadde en signifikant effekt på sannsynligheten til å være overordnet tilfreds med studieprogrammet ble beholdt. Det hadde ingen betydelig effekt på estimatene å fjerne de andre spørsmålene om læringsutbytte. Variablene som ble lagt til var følgende¹⁷:

---

¹⁷ Variablene er gjort dikotome ved at de som har svart «I stor grad» eller «I svært stor grad» har fått verdien 1, mens de som har svart «I noen grad», «I liten grad» eller «I ingen / svært liten grad» har fått verdien 0.

- Kompetanse i bruk av varierte undervisningsmetoder
- Kompetanse i å formidle fagkunnskap på en forståelig måte
- Praksisen har forberedt en på jobben som lærer
- Pedagogikken har forberedt en på jobben som lærer
- Fag-/yrkesdidaktikken har forberedt en på jobben som lærer
- Rekkefølge og progresjon i undervisning og praksisperioder er godt tilpasset hverandre
- Tilfredshet med den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet.
- Motivasjon for å starte på PPU: lyst til å jobbe som lærer
- Motivasjon til å starte på PPU: flere karrieremuligheter

I Tabell 11.1 viser vi estimatene uttrykt som odds ratio. Referansegruppen har verdien 1. En verdi høyere enn 1 på en av de uavhengige variablene viser at sannsynligheten for å være overordnet tilfreds med studieprogrammet er høyere enn for referansegruppen – det indikerer altså en positiv sammenheng. En verdi lavere enn 1 viser at sannsynligheten er lavere enn referansegruppen – altså en negativ sammenheng. Er verdien lik 1 har ikke variabelen betydning for sannsynligheten.

Tabell 11.1 Odds ratio, signifikans og konfidensintervall for å være overordnet tilfreds med studieprogrammet

	Modell 1 ¹⁸	Modell 2
Antall personer	803	770
Kvinne (Referanse: Mann)	0,841	
Alder (Referanse 20-29 år)		
30-39 år	0,996	1,010
40-49 år	1,392	1,116
50 år eller mer	1,395	1,427
PPU for yrkesfag (Referanse: PPU for allmennfag)	2,284**	1,541
Deltid (Referanse: Heltid)	1,322	1,622
Campusbasert / fysiske samlinger (Referanse: Kombinasjon av fysiske samlinger og nettbasert)	1,319	0,994
Har erfaring som lærer (Referanse: ikke jobbet som lærer utenom praksis)	1,257	1,803**
Læringsutbytte: bruk av varierte undervisningsmetoder		2,473**
Læringsutbytte: formidle fagkunnskap på en forståelig måte		3,004**
Praksis har forberedt godt til jobben som lærer		0,895
Pedagogikken har forberedt godt til jobben som lærer		3,240**
Fag-/yrkesdidaktikken har forberedt godt til jobben som lærer		0,951
Rekkefølge og progresjon godt tilpasset hverandre		3,339**
Tilfredshet med adm. tilrettelegging av studieprogrammet		7,937**
Motivasjon: lyst til å jobbe som lærer		1,107
Motivasjon: flere karrieremuligheter		0,896

*p<0,05 **p<0,01

¹⁸ Institusjon er med i modell 1, men estimatene vises ikke i tabellen av plasshensyn. OsloMet var satt som referanseinstitusjon. Ingen av estimatene for de andre institusjonene var signifikant forskjellig fra OsloMet, med unntak av estimatet for HVO som var signifikant lavere.

Modell 1 viser at det er større sannsynlighet for at studenter på PPU for yrkesfag er overordnet tilfredse med studieprogrammet sitt enn studenter på PPU for allmennfag, også kontrollert for de andre variablene i modellen. Ingen av de andre variablene har noen signifikant effekt på sannsynligheten til å være overordnet tilfreds med studieprogrammet.

I modell 2 har vi tatt med variabler som omhandler læringsutbytte fra utdanningen så langt, organisering av studieprogrammet, hvordan utdanningen har forberedt en på jobben som lærer og motivasjon for å starte på PPU. Forskjellen mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag viskes ut når vi innfører variabler om kvalitative sider ved utdanningen, som læringsutbytte og organisering. I modell 2 er ikke lenger sannsynligheten for at studenter på PPU for yrkesfag skal være mer tilfredse med utdanningen enn studenter på allmennfag signifikant.

Studenter som har erfaring som lærer fra før, har større sannsynlighet for å være overordnet tilfredse med utdanningen enn studenter som ikke har erfaring som lærer fra før.

Det er også større sannsynlighet for å være overordnet tilfreds blant studenter som er tilfredse med den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet og som opplever at studieprogrammet er bygd opp slik at rekkefølge og progresjon i undervisning og praksisperioder er godt tilpasset hverandre.

Videre er det også større sannsynlighet for å være overordnet tilfreds med studieprogrammet for studenter som i stor grad opplever at pedagogikken har forberedt dem godt til jobben som lærer og studenter som opplever at utdanningen gir tilstrekkelig kompetanse i bruk av varierte undervisningsmetoder og i å formidle fagkunnskap på en forståelig måte.

Analysen viser altså at studenter på PPU for yrkesfag i større grad er tilfredse med utdanningen på grunn av det faglige innholdet og organiseringen av utdanningen, og at forskjellen mellom studenter på PPU for yrkesfag og studenter på PPU for allmennfag ikke skyldes faktorer som alder, om de studerer heltid eller deltid eller hvordan undervisningen er organisert (campus- eller samlingsbasert). I tillegg har tidligere erfaring som lærer også betydning for hvordan man opplever utdanningen.

Referanseliste

- Bakken, P. og Bore, I-L.K. (2021). «Evaluering av lektorutdanningene: Spørreundersøkelse blant lektorstudenter. Hvordan opplever de utdanningen sin?». NOKUT-rapport 7/2021.
https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2021/evaluering-avlektorutdanningene_sporreundersokelse-blant-lektorstudenter_7-2021.pdf
- Bakken, P, Hauge, M.S., Wiggen, K.S, og Øygarden, K.F. (2022). "Studiebarometeret 2021 – Hovedtendenser". NOKUT-rapport 1/22
https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2022/hoyere-utdanning/studiebarometeret-2021_hovedtendenser_1-2022.pdf
- Gilberg, I.F, Wiggen, K.S. og Pedersen. M.S. (2022) «Spørreundersøkelse blant PPU-kandidater. Hvordan opplever de overgangen fra utdanning til yrke? NOKUT.rapport 17/2022.
https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2022/sporreundersokelse-blant-ppu-kandidater_overgangen-fra-utdanning-til-yrke_17-2022.pdf
- Lid, S.E. (2013). PPU's relevans for undervisning i skolen. En kartlegging av studenters og nyutdannede læreres oppfatninger. NOKUT-rapport 3/2013.
https://www.nokut.no/contentassets/9989482e51f1473786a8037c4b71b46d/lid_stein_eri_k_ppus_relevans_for_undervisning_i_skolen_2013_3.pdf
- Wiggen, K.S. og Fetscher, E. (2021). «Evaluering av lektorutdanningene: Spørreundersøkelse blant ferdigutdannede lektorer. Hvordan opplever de overgangen fra utdanning til yrke?» NOKUT-rapport 8/2021.
https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2021/evaluering-av-lektorutdanningene_sporreundersokelse-blant-ferdigutdannede-lektorstudenter_8-2021.pdf
- Wiggen, K.S. (2022a) "Studiebarometeret 2021". NOKUT-rapport 2-2022.
https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2022/hoyere-utdanning/studiebarometeret_2021_dokumentasjonsrapport_2-2022.pdf
- Wiggen, K.S. (2022b). «Evaluering av lektorutdanningene: Nye lektors kompetanse. Nyutdannede lektors kompetanse fra utdanningen og møte med arbeidslivet» NOKUTrapport 13/2022.
https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2022/evaluering-avlektorutdanningene-nye-lektors-kompetanse_13-2022.pdf

Vedleggstabeller

Vedleggstabell 1 Spørsmål om undervisning. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «Hvor enig er du i følgende påstander?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende	De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte	Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt	Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt
HiØ (N:38)	50	42	50	63
HVO (N:59)	44	53	49	58
HVL (N:159)	71	75	72	72
Nord (N:73)	64	77	63	78
NIH (N:25)	52	52	56	68
NMBU (N:29)	97	86	86	100
NTNU (N:148)	56	64	60	87
OsloMet (N:182)	69	80	71	94
UiA (N:46)	78	87	76	83
UiB (N:39)	64	62	63	74
UiO (N:124)	50	55	66	67
UiS (N:63)	51	56	62	56
USN (N:84)	64	67	76	76

Vedleggstabell 2 Spørsmål om tilbakemelding og veiledning. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «Hvor tilfreds er du med følgende?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Antall tilbakemeldinger du får fra faglig ansatte på arbeidet ditt	De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	Faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte
HiØ (N:37)	49	67	75	56
HVO (N:59)	53	63	66	40
HVL (N:158)	67	70	68	64
Nord (N:73)	63	65	75	67
NIH (N:25)	12	48	80	33
NMBU (N:29)	76	90	90	76
NTNU (N:147)	50	57	64	55
OsloMet (N:178)	68	74	72	66
UiA (N:44)	70	78	71	67
UiB (N:38)	68	66	47	54
UiO (N:115)	30	47	57	39
UiS (N:57)	35	35	54	45
USN (N:80)	63	67	61	56

Vedleggstabell 3 Spørsmål om faglig og sosialt miljø. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «Hvor tilfreds er du med følgende?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet	Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet	Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet
HiØ (N:31)	65	65	64
HVO (N:57)	74	74	72
HVL (N:150)	68	71	64
Nord (N:60)	70	75	66
NIH (N:25)	84	72	24
NMBU (N:29)	97	97	97
NTNU (N:147)	73	74	57
OsloMet (N:176)	78	82	77
UiA (N:46)	67	73	76
UiB (N:37)	59	68	66
UiO (N:116)	49	63	46
UiS (N:49)	55	62	53
USN (N:72)	56	65	57

Vedleggstabell 4 Spørsmål om organisering. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «Hvor tilfreds er du med følgende?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan etc.)	Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet
HiØ (N:37)	43	50
HVO (N:58)	19	33
HVL (N:155)	50	64
Nord (N:70)	46	64
NIH (N:25)	12	44
NMBU (N:28)	71	83
NTNU (N:148)	35	50
OsloMet (N:170)	59	72
UiA (N:46)	63	64
UiB (N:38)	42	39
UiO (N:119)	17	34
UiS (N:64)	52	53
USN (N:83)	58	59

Vedleggstabell 5 Spørsmål om eksamen og vurderingsformer. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)	Har krevd forståelse og resonnement	Har hatt tydelige kriterier for vurdering	Har bidratt til din faglige utvikling
HiØ (N:37)	68	86	58	62
HVO (N:58)	67	77	46	59
HVL (N:154)	85	80	72	78
Nord (N:72)	81	83	66	74
NIH (N:25)	64	54	28	44
NMBU (N:29)	97	100	93	96
NTNU (N:145)	80	84	48	63
OsloMet (N:169)	85	93	72	82
UiA (N:46)	72	78	74	72
UiB (N:38)	84	87	57	58
UiO (N:121)	75	76	50	46
UiS (N:63)	79	83	55	63
USN (N:83)	84	84	71	68

Vedleggstabell 6 Spørsmål om eget engasjement. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Jeg er motivert for studieinnsats	Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys	Jeg møter godt forberedt til undervisningen
HiØ (N:37)	65	34	41
HVO (N:57)	47	66	41
HVL (N:155)	70	72	53
Nord (N:72)	78	74	63
NIH (N:25)	56	80	44
NMBU (N:29)	90	93	52
NTNU (N:144)	63	80	54
OsloMet (N:172)	77	65	65
UiA (N:46)	70	70	57
UiB (N:38)	55	69	47
UiO (N:120)	51	61	44
UiS (N:63)	57	45	44
USN (N:83)	58	62	49

Vedleggstabell 7 Spørsmål om forventninger fra faglig ansatte. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student	De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktivitetene	De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter
HiØ (N:36)	56	54	69
HVO (N:58)	48	44	64
HVL (N:151)	71	66	77
Nord (N:71)	73	75	78
NIH (N:25)	24	64	80
NMBU (N:28)	89	76	90
NTNU (N:142)	53	67	76
OsloMet (N:171)	76	77	88
UiA (N:44)	68	61	84
UiB (N:37)	78	79	81
UiO (N:119)	46	55	61
UiS (N:58)	55	41	57
USN (N:83)	54	60	79

Vedleggstabell 8 Spørsmål om praksis. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålet «Hvor tilfreds er du med?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Informasjonen du fikk i forkant av praksisperioden	Hvordan høyskolen/ universitetet forberedte deg på praksisperioden	Veiledningen underveis i praksisperioden	Læringsutbyttet du fikk fra praksisperioden
HiØ (N:36)	50	51	56	86
HVO (N:53)	15	13	58	83
HVL (N:153)	34	26	51	78
Nord (N:68)	60	50	75	90
NIH (N:25)	20	16	48	88
NMBU (N:28)	89	82	72	82
NTNU (N:137)	47	41	76	88
OsloMet (N:167)	59	57	69	82
UiA (N:45)	64	67	73	80
UiB (N:37)	51	42	68	68
UiO (N:118)	33	27	75	85
UiS (N:60)	49	35	58	78
USN (N:76)	58	53	70	86

Vedleggstabell 9 Spørsmål om undervisningen i pedagogikk. Andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet «Når det gjelder pedagogikken; i hvilken grad?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Bruker underviserne undervisningsmetoder du selv kan bruke som lærer	Bruker underviserne eksempler fra praksisfeltet	Brukes studentenes erfaringer fra praksis i undervisningen	Gir pedagogikkemnene et godt grunnlag for å gjennomføre praksis	Gjør pedagogikkemnene meg godt i stand til å ta en profesjonell lærerrolle
I alt (N:1052)	46	41	38	48	54
HiØ (N:37)	28	33	26	36	60
HVO (N:59)	19	26	17	25	36
HVL (N:158)	45	43	34	55	59
Nord (N:73)	57	34	34	57	72
NIH (N:25)	38	33	29	38	29
NMBU (N:29)	79	48	63	83	83
NTNU (N:147)	42	36	35	35	44
OsloMet (N:178)	62	52	51	61	60
UiA (N:44)	77	53	48	61	71
UiB (N:38)	34	34	45	37	42
UiO (N:115)	28	37	32	27	38
UiS (N:57)	28	20	29	37	46
USN (N:80)	42	44	38	50	54

Vedleggstabell 10 Spørsmål om undervisning om fag-/yrkesdidaktikk. Andel som svarte «I stor grad» eller «I svært stor grad» på spørsmålet «Når det gjelder fagdidaktikken/yrkesdidaktikken, i hvilken grad...?» PPU-studenter i alt, etter institusjon. Institusjoner med mer enn 20 svarende.

	Bruker underviserne eksempler fra praksisfeltet	Brukes studentenes erfaringer fra praksis i undervisningen	Gir fag-/yrkesdidaktikkemnene et godt grunnlag for å gjennomføre praksis	Gjør fag-/yrkesdidaktikkemnene meg godt i stand til å undervise i undervisningsfagene mine
I alt (N:1030)	49	46	61	62
HiØ (N:35)	34	34	40	47
HVO (N:49)	39	29	53	49
HVL (N:150)	56	52	63	68
Nord (N:65)	38	41	64	61
NIH (N:24)	25	13	35	35
NMBU (N:27)	70	74	96	81
NTNU (N:135)	56	50	69	66
OsloMet (N:159)	45	50	60	59
UiA (N:45)	51	56	71	71
UiB (N:38)	26	32	32	42
UiO (N:115)	55	39	59	63
UiS (N:50)	34	44	47	45
USN (N:76)	50	43	55	58

Vedleggstabell 11 Spørsmål fra Studiebarometeret. Andel som svarte 4 og 5 på spørsmålene. PPU-studenter i alt og etter type PPU.

	I alt	Yrkesfag	Allmennfag
De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende	63	72	55
De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte	68	75	62
Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt	67	71	64
Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt	78	85	71
Antall tilbakemeldinger du får fra faglig ansatte på arbeidet ditt	56	65	49
De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	64	73	57
Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	68	72	63
Faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte	58	67	49
Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet	69	76	64
Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet	73	81	66
Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet	64	76	53
Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan etc.)	45	55	37
Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet	57	68	48
Studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet	43	53	33
Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)	81	85	77
Har krevd forståelse og resonnement	84	88	80
Har hatt tydelige kriterier for vurdering	62	68	57
Har bidratt til din faglige utvikling	69	81	58
Jeg er motivert for studieinnsats	65	79	53
Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys	68	71	65
Jeg møter godt forberedt til undervisningen	52	62	44
Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student	63	73	52
De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktivitetene	64	73	57
De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter	76	81	72
Informasjonen du fikk i forkant av praksisperioden	48	54	42
Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisperioden	43	49	37
Veiledningen underveis i praksisperioden	67	66	67
Læringsutbyttet du fikk fra praksisperioden	83	83	82

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)